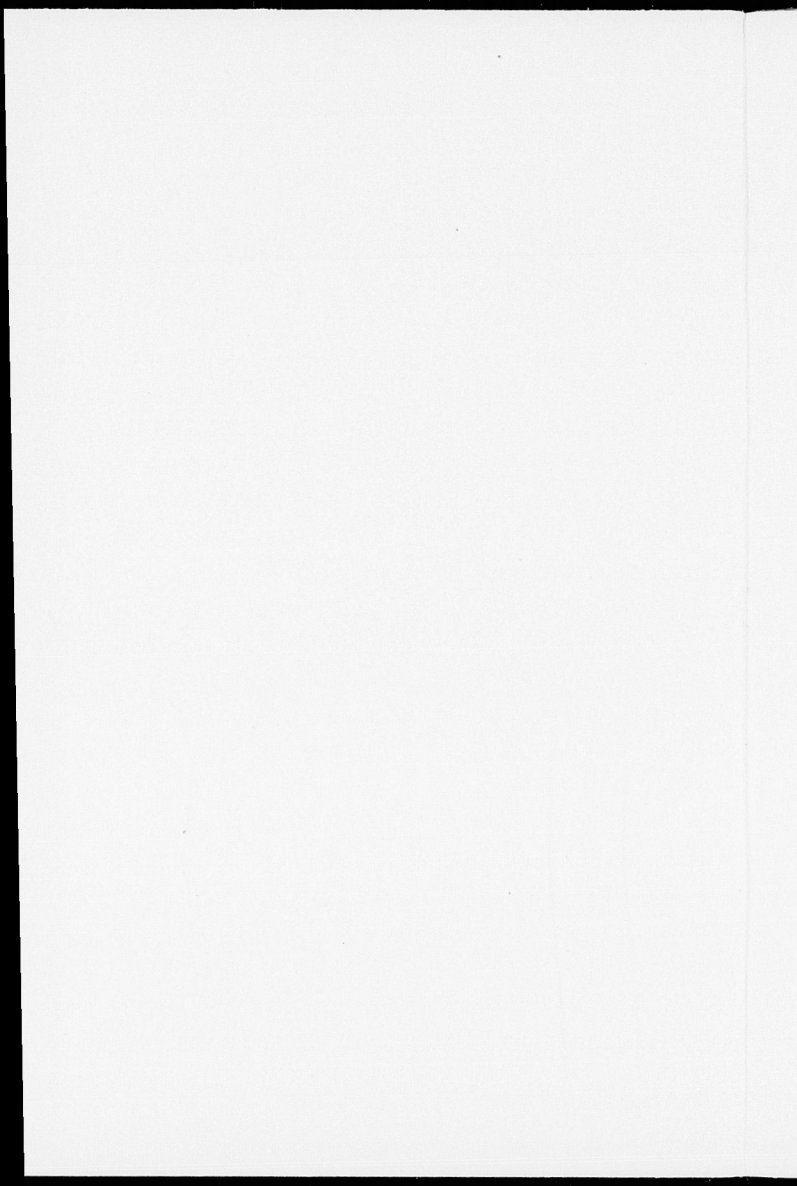

439

Per.
Vak 169

EL

n

Per 169
439

Groote Robene

VOOR DE

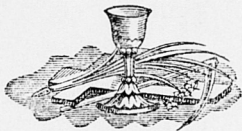
EERSTE H. COMMUNIE.

Oefeningen en Gebeden,
met vele nuttige bemerkingen, voor
kinderen die zich voorbereiden tot
hunne eerste H. Communie,

DOOR

H. J. M. Everts, Pr.

's-Vertogenbosch,
J. J. ARKESTEYN & ZON.

1870.

Liturgische Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliothek

ook
lukkig
zijne
ders
geest
doen
te be
van
kunne
ding
van g
dat z
met
belem
ter m
Daare
zijne

Voor de Ouders !

Deze GROOTE NOVENE wordt ter lezing ook aanbevolen aan de OUDERS, die zoo gelukkig zijn een kind te hebben, dat zich voor zijne Eerste H. Communie voorbereidt. De Ouders leeren uit de GROOTE NOVENE, welke geest hun kind behoort te bezielen, wat het te doen en te laten heeft om zich waardig voor te bereiden; en alzoo, op de hoogte gebracht van hetgeen eene voorbereiding veronderstelt, kunnen zij hunnen lieveling bij zijne voorbereiding tot de allerheiligste handeling zijns levens *van grooten dienst zijn*. Is het niet te betreuren, dat zoovele Ouders, door hunne onbekendheid met hetgene zij behoorden te weten, dikwijls belemmeren, ja omverstooten wat door den Priester met zooveel zorg en moeite wordt opgebouwd? Daarenboven: leeren de Ouders hoe hun kind *zijne Biecht* en *zijne Communie* moet doen, zij

kunnen licht de gevolgtrekking maken hoe zij
 zelven *die groote twee HH. Sacramenten* dienen
 te beschouwen en te ontvangen, en alzoo ook
 voor hen zelven nut uit de lezing dezer GROOTE
 NOVENE trekken.

~~~~~

Wenken en Oefeningen voor den dag der Eer-
 ste II. Communie worden aangegeven in een
 afzonderlijk Boekje: DE GROOTE DAG EN ZIJN
 VOORAVOND.

TO

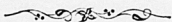

aang
 Chri
 en E
 scho
 als
 NIE
 wan
 goed
 om
 halv
 Com
 laat

EEN WOORD

TOT DE GELUKKIGE KINDEREN,

VOOR WIE DIT BOEKJE BESTEMD IS.

Gelukkig heet ik u, Kinderen, dewijl uw God en Verlosser u geroepen heeft, om weldra aan te zitten aan het goddelijke Feestmaal, dat zijne liefde voor u heeft aangerecht. De groote dag nadert, dat Jesus Christus u zal spijzen met zijn goddelijk Vleesch en Bloed. De dag uwer eerste Communie zal de schoonste, de gelukkigste dag uws levens zijn, als uwe eerste Communie eene HEILIGE COMMUNIE zal wezen. Heilig zal uwe Communie zijn, wanneer eene *goede Biecht* zal voorafgaan, en goed uwe Biecht, wanneer gij uw best zult doen, om u daartoe *voor te bereiden*. Gij begrijpt derhalve, dat het groote geluk eener eerste heilige Communie afhangt van de wijze, waarop de laatste dagen vóór die allerverhevenste handeling

worden doorgebracht. Het is daarom een loffelijk gebruik, gedurende de *negen dagen*, onmiddellijk de eerste Communie voorafgaande, zich zoo weinig mogelijk met wereldsche zaken in te laten, terwijl men de beste pogingen aanwendt, om geest en hart bezig te houden met het groote werk, dat men voor het heil zijner onsterfelijke ziel te verrichten heeft.

Het hoofdvereischte, men zou kunnen zeggen, het eenige vereischte eener goede voorbereiding is een GOEDE WIL. „*Glorie zij aan God in den allerhoogsten en op aarde vrede aan de menschen van goeden wil!*” Zoo zongen de Engelen Gods bij de geboorte des Zaligmakers. Zoo kunt ge u verbeelden, dat Gods Engelen, die, altijd aanbiddende en lovende Jesus Christus in zijn H. Sacrament omzweven, onophoudelijk deze dagen van het Altaar u toezingen: *Glorie zij aan Jesus Christus in zijn H. Sacrament en vrede aan de kinderen van goeden wil!* Zoo gij slechts den *oprechten wil* hebt van eene *heilige Communie* te doen, dan behoeft ge niet te vreezen: uwe Communie zal *heilig* zijn.

Maar hoe zult gij dien goeden wil nu *toon*en? De H. Paulus, op den weg naar Damascus door

Jesus Christus wonderdadig bekeerd, vroeg Hem: „*Heer! wat wilt Gij, dat ik doe?*” Wat antwoordde de Zaligmaker? Jesus zond Paulus naar de Stad tot een zijner leerlingen, met name Ananias: deze zoude hem zeggen, wat hij te doen had. Zoo ook, met een heilig verlangen bezielde om eene waardige Communie te doen, vraagt gij uwen minnelijken Zaligmaker: *Heer, wat wilt Gij, dat ik doe?* En Jesus zendt u tot zijn Priester: deze is uw Ananias, die u alles zeggen zal, wat gij te doen hebt. Geeft u geheel en al in zijne handen over; luistert naar hem met de eerbiedigste aandacht; wat hij u voorschrijft, beschouwt dat als den wil van Jesus Christus; wat hij verlangt, ziet dat aan als het verlangen van uwen minnelijken Zaligmaker. Daarom, doet gij uw best, om alles op zijn tijd nauwkeurig te volbrengen wat de Priester u voorschrijft, dan volbrengt gij den wil van Jesus Christus, en gij kunt het volkomenst vertrouwen hebben, dat het onwaardeerbaar geluk eener *waardige Communie* u zal ten deel vallen.

Wartoe moet dan dit Boekje dienen? Dit Boekje wenscht gedurende de laatste *negen dagen* vóór uwe H. Communie in uwe handen te zijn

als een getrouwe vriend; niet om den Priester, die u voorbereidt, te vervangen (neen, de Priester is de Man Gods, door Jesus Christus gesteld om u tot uwe eerste Communie waardig voor te bereiden; hij kan door geen boeken, ook niet door andere menschen, zelfs niet door Vader of Moeder, vervangen worden); maar dit Boekje verlangt alleen deze dagen den Priester het werk gemakkelijker te maken: — om dikwijls, als de Priester niet bij u zal zijn, u te herinneren en u te helpen doen, wat hij u heeft aanbevolen. De Priester zal u zeggen, dat gij veel, zeer veel deze dagen moet bidden, wijl gij zonder de genade van God geene heilige Communie doen kunt; dat het u betaamt daaglijks de H. Mis bij te wonen, vóór uwe Biecht meer dan eens de oefening van den H. Kruisweg te doen, als de schoonste voorbereiding voor een goed berouw: — welnu, dit Boekje zal u helpen bidden *'s morgens* en *'s avonds* en *door den dag*; vooral zal het u in de *H. Mis* goede gedachten ingeven en op den *H. Kruisweg* u vergezellen. Gij zult in dit Boekje vinden *drie Oefeningen voor elken dag*, welke uwe ziel met de genade Gods langzamerhand in eene gewenschte

stemming zullen brengen, — u zullen helpen in alles wat tot eene goede Biecht wordt vereischt, — en u die gevoelens zullen inboezemen, welke de minnelijke Zaligmaker bij uwe H. Communie in u verlangt.

Vergeet het niet, dat gij deze dagen overal de oogten op u trekt van God, van de Engelen en van de menschen. Zij vestigen de oogten op u, niet alleen om te zien hoe gij u gedraagt gedurende deze dagen van voorbereiding; maar vooral om u in uwe voorbereiding te helpen, opdat gij toch eene waardige Communie doen zoudt. God, uw Vader in den hemel, is elken dag en elk oogenblik van den dag bereid u met zijne genade bij te staan. Jesus Christus, uw God, uw Verlosser, uw Bruidegom, denkt in zijn H. Sacrament onophoudelijk aan u; van uit zijn Tabernakel ziet Hij u en hoort Hij u overal, in de Kerk en buiten de Kerk, om u te helpen in alles, wat gij doen zult om uw hart tot zijne ontvangst voor te bereiden. De allerheiligste Maagd Maria, uwe Moeder in den hemel, zal zooveel voor u doen, om haar kind gelukkig te maken. Uwe heilige Engelen zullen u goede gedachten

als een getrouwe vriend; niet om den Priester, die u voorbereidt, te vervangen (neen, de Priester is de Man Gods, door Jesus Christus gesteld om u tot uwe eerste Communie waardig voor te bereiden; hij kan door geen boeken, ook niet door andere menschen, zelfs niet door Vader of Moeder, vervangen worden); maar dit Boekje verlangt alleen deze dagen den Priester het werk gemakkelijker te maken: — om dikwijls, als de Priester niet bij u zal zijn, u te herinneren en u te helpen doen, wat hij u heeft aanbevolen. De Priester zal u zeggen, dat gij veel, zeer veel deze dagen moet bidden, wjl gij zonder de genade van God geene heilige Communie doen kunt; dat het u betaamt daaglijks de H. Mis bij te wonen, vóór uwe Biecht meer dan eens de oefening van den H. Kruisweg te doen, als de schoonste voorbereiding voor een goed berouw: — welnu, dit Boekje zal u helpen bidden *'s morgens* en *'s avonds* en *door den dag*; vooral zal het u in de *H. Mis* goede gedachten ingeven en op den *H. Kruisweg* u vergezellen. Gij zult in dit Boekje vinden *drie Oefeningen voor elken dag*, welke uwe ziel met de genade Gods langzamerhand in eene gewenschte

stemming zullen brengen, — u zullen helpen in alles wat tot eene goede Biecht wordt vereischt, — en u die gevoelens zullen inboezemen, welke de minnelijke Zaligmaker bij uwe H. Communie in u verlangt.

Vergeet het niet, dat gij deze dagen overal de oogten op u trekt van God, van de Engelen en van de menschen. Zij vestigen de oogten op u, niet alleen om te zien hoe gij u gedraagt gedurende deze dagen van voorbereiding; maar vooral om u in uwe voorbereiding te helpen, opdat gij toch eene waardige Communie doen zoudt. God, uw Vader in den hemel, is elken dag en elk oogenblik van den dag bereid u met zijne genade bij te staan. Jesus Christus, uw God, uw Verlosser, uw Bruidegom, denkt in zijn H. Sacrament onophoudelijk aan u; van uit zijn Tabernakel ziet Hij u en hoort Hij u overal, in de Kerk en buiten de Kerk, om u te helpen in alles, wat gij doen zult om uw hart tot zijne ontvangst voor te bereiden. De allerheiligste Maagd Maria, uwe Moeder in den hemel, zal zooveel voor u doen, om haar kind gelukkig te maken. Uwe heilige Engelen zullen u goede gedachten

ingeven, uwen ijver gedurig opwekken en uwe gebeden bij God ondersteunen. Uwe Dooppatronen en de Patroon der Parochie zullen nu vooral toonen, dat uw geluk hun ter harte gaat. Uwe goede Ouders, die zoo vurig wenschen u gelukkig te zien, zullen u in alles behulpzaam zijn. Uwe Broeders en Zusters, uwe vele vrienden zullen voor u bidden. De Priester zal alle dagen met u bezig zijn, om u te helpen den tempel uwer ziel zuiveren en versieren voor de komst van uwen goddelijken Verlosser. Door zijne onderrichtingen, zijne opwekkingen, zijne vermaningen, zelfs door zijne berispingen en bestraffingen, zal hij niets anders beoogen dan uw geluk. Zoo ziet ge, dat, om zoo te spreken, hemel en aarde in de weer zijn, om u het geluk van eene heilige Communie te verzekeren. O wat een vertrouwen, wat een moed boezemt deze gedachte in! Daarom dan ook, lieve Kinderen, met een *groot hart* begonnen en volgehouden! Verdrijft alle kleinmoedigheid, alle neerslachtigheid. Is uw wil goed, hebt dan geene vrees, dat gij eene onwaardige Communie doen zult. Weest opgeruimd, maar zonder luidruchtigheid. Verblijdt u reeds in het vooruitzicht van het geluk eener

heilige Communie; maar „*verblijdt u in den Heer*;
„*uwe zedigheid blijke voor alle menschen*; *de Heer*
„*is nabij!*”

Allerliefste Kinderen, hoe meer gij uw best zult doen, hoe meer de zoete Jesus over u tevreden zal wezen, hoe gelukkiger gij u zult gevoelen. Denkt, dat elken dag uw minnelijke Jesus u zal vragen: *Mijn kind, geef mij uw hart*. O mocht ge dan ook in waarheid antwoorden: *Zie, Heer, mijn hart is bereid*. Dan kunt gij verzekerd zijn, uwen goddelijken Zaligmaker bij uwe eerste Communie op eene waardige wijze te ontvangen. Gij zult gelukkig zijn, en door uw geluk zult gij hemel en aarde verblijden.

Geloofd en gedaunkt zij te allen tijd
het heilig en goddelijk Sacrament!

Levensregel

gedurende de Novene.

(Te lezen voor de Novene
geheel en al, en onder de Novene nu en dan bij gedeelten.)

I. Zorg, dat op uwe slaapkamer wijwater noch Kruisbeeld ontbreken. Het uur van opstaan zij bepaald met goedvinden uwer Ouders. Wordt gij gewekt, sta aanstonds op, en verbeeld u, dat God zelf u roept. Maak het Kruisteeken met wijwater, en zeg tot God: *Zie, Heer, hier ben ik; Gij hebt mij immers geroepen.* Neem in het aankleeden de grootste zedigheid in acht, denkende, dat God en uw heilige Engel al uwe bewegingen zien. Onder het aankleeden bid alzoo: *O mijn God, kleed mijne ziel met het kleed uwer goddelijke genade. Maak mij een schoon Bruiloftskleed gereed voor den dag mijner H. Communie.* Onder het wasschen: *O mijn God, wasch mijne ziel van de zonde; maak mijne ziel witter dan sneeuw.* Daarna knielt ge neer voor het Kruisbeeld en doet ge uw Morgengebed.

2. Deze dagen moet ge 't liefst zijn in de Kerk en te huis, weinig op straat. Uw omgang moet zijn met uwe Ouders en andere huisgenooten, met de kinderen, die uw geluk deelen, en met den Priester, die u voor uwe Communie voorbereidt. Met andere menschen of kinderen gaat ge niet meer om dan noodig is. Houd u alsof ge deze dagen met de wereld niets te maken hadt. Vermijd op straat, gelijk overal, alle ruwheid en woestheid. Ga bedaard en zedig, zonder u op te houden, naar de Kerk, en evenzoo van de Kerk naar huis.

3. Zorg steeds bijtijds in de Kerk te zijn voor de onderrichting van den Priester en voor de H. Mis en andere oefeningen. In de Kerk komende, maak een Kruis met wijwater, en zeg, het hoofd buigende naar het H. Takernakel: *Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!* Begeef u zedig naar uwe plaats. Vergeet nooit den hoogen eerbied, aan het aanbiddelijk Sacrament verschuldigd, en vooral deze dagen niet, nu ge u tot het ontvangen van dat groote Geheim voorbereidt. Moet ge nu door oneerbiedigheden uwen minnelijken Jesus bedroeven of zijne liefde door uwen eerbied trachten waardig te worden? Denk het dikwijls, dat eene menigte van Engelen het Altaar met den diepsten eerbied omzweven, en dat zij daar zingen: *Glorie zij aan Jesus Christus in zijn H. Sacrament en vrede aan de kinderen van goeden wil!*

Deze gedachte zal u altijd met eerbied en vertrouwen bezielen, als gij u dáár zoo dicht bij Jesus in zijn aanbiddelijk Sacrament bevindt.

4. Den Priester, die u voorbereidt, moet gij als uw grootsten vriend beschouwen. Zijn gezelschap moet u deze dagen het aangenaamste zijn. Schenk hem geheel uw vertrouwen en uwe liefde. Eerbiedig hem als ware hij Jesus Christus zelf. Zijn woord zij u het woord van Jesus, zijn wil de wil van Jesus, zijn verlangen het verlangen van Jesus. Luister naar hem met aandacht, doet alles nauwkeurig en met liefde wat hij u zeggen zal. Tevredenheid over u zelve, gerustheid des gemoeds, de zekerheid van eene waardige Communie, dat alles zal het loon uwer godsdienstige gehoorzaamheid zijn.

5. Veel en vurig moet er gebeden worden. Het gebed is het middel om van den goeden God alles te verkrijgen. Behalve uw Morgen- en Avondgebed zult ge elken dag de H. Mis bijwonen en een Rozenhoedje bidden. Vóór uwe H. Biecht zult ge ten minste twee- of driemaal de oefening van den H. Kruisweg verrichten. In dit Boekje komen op elken dag drie Oefeningen voor. Begeef u elken dag driemaal op een bepaald uur in eene kamer alleen, om daar telkens ééne Oefening langzaam met aandacht te lezen, en tracht uwen geest van de uitgedrukte gedachten te doordringen en in uw hart de gewenschte gevoelens op te wekken.

6. Het spreekt van zelf, dat deze dagen alle kwaad, ook het minste, met de meeste zorg moet vermeden worden; bijv. alle ongehoorzaamheid, alle leugentaal, alle onmatigheid, alle twist en gramschap, enz.

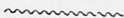
7. Spelen is deze dagen niet verboden; maar vermijd alle ruwe en zeer vermoeiende spelen, ook die spelen, waarbij licht eenige twist of krakeel te vreezen is. Speel met uwe broertjes of zusjes, of met die kinderen, welke met u hunne eerste Communie doen, en, gelijk altijd betamelijk is, jongens met jongens, meisjes met meisjes. Uwe godsdienstige oefeningen mogen zeker door het spel niet lijden; integendeel het spel moet eene nitspanning zijn, die den geest, in plaats van te verstrooien, bereid maakt, om beter de volgende godvruchtige oefening te doen.

8. Uwe goede Ouders zullen zorgen, dat gij op het groote Feest uwer eerste H. Communie naar uwen staat netjes gekleed zijt. Bemoei u niet met die zaken, dan zooverre het noodig zal wezen. Vraag er niet naar, en spreek er niet met anderen over. Toon, dat gij te zorgen hebt voor een gansch ander kleed, namelijk het Bruiloftskleed uwer ziel, waarmede gij op het groote Bruiloftsfeest uwen hemelschen Bruidegom hoopt te behagen, die het minst letten zal op de kleederen en sieraden des lichaams, maar het meest op het nieuwe kleed, dat uwe ziel zal dragen. O zorg er voor, dat dit kleed toch

zuiver en schoon zij: te schoon kan het niet wezen.

9. Des avonds op een gepast uur, door uwe Ouders bepaald, zult ge, zonder de minste tegenspraak, u naar uw slaapvertrek begeven, na uwe Ouders eerbiedig een goeden nacht te hebben gewenscht. Op uwe slaapkamer gekomen, doet ge uw Avondgebed voor het Kruisbeeld, als ge het niet reeds gedaan hebt. Daarna ontkleedt ge u zelve met de grootste zedigheid in tegenwoordigheid van God en van uwen H. Engel, biddende: *O mijn God, help mij deze dagen den ouden mensch afleggen, al mijne zonden, al mijne verkeerde gewoonten. Help mij den nieuwen mensch aantrekken, alle deugden, die U behaaglijk zijn.* Alvorens in bed te gaan, neemt ge wiywater, maak daarmee het gewone Kruisteeken over u zelve, en besproei verder met wiywater uwe legerstede ook bij wijze van Kruis. Ga zedig in bed, en leg u zedig neer op de rechterzijde, met de armen gekruist over de borst. Verbeeld u, dat Jesus, Maria en Joseph aan het voeteneinde staan, uw Bewaarengel aan het hoofdeinde, uw Dooppatroon aan de rechterzijde en de Kerkpatroon aan de linkerzijde. Met de gedachte, dat zoovele machtige Beschermers over u waken, zult gij gerust inslapen. Wordt ge des nachts wakker, beveel uw lichaam en uwe ziel op nieuw aan de heilige wacht rondom uw bed, om, door hen geholpen, den slaap te hervatten.

Morgengebed.

Behoorlijk gekleed en gereinigd knielt ge voor het Kruisbeeld neder, om uw *gewoon* Morgengebed te doen. Voeg daarbij het volgende.

Met een erkentelijk gemoed, hemelsche Vader, begroet ik blijde dezen dag, welke mij een dag naderbrengt tot het groote Bruiloftsfeest mijner eerste Communie; moge mijn hart, geholpen door uwe genade, ook met dezen dag eene schrede naderkomen tot die zalige gesteltenis, welke Gij in mij verlangt.

Ik neem voor, o lieve Heer, vandaag zoo stipt mogelijk uwen heiligen wil te volbrengen. Ik zal zorgen bijtijds in de onderrichting of oefening en in de H. Mis tegenwoordig te zijn. Met eerbied en aandacht zal ik naar den Priester, uw plaatsbekleeder, luisteren en zijnen raad volgen. Ik zal mijn best doen om veel en vurig te bidden. Ik hoop U vandaag door niets te bedroeven. Vandaag geene ongehoorzaamheid, geene leugentaal, geene onmatigheid, geen twist of gramschap. Zelfs alle luidruchtigheid en ruwheid in het spelen wil ik vermijden, en mij buitenshuis verwijderd houden van die kinderen, welke hunne eerste Communie met mij niet doen; om in mij den geest van ingetogenheid en godvruchtigheid, zoo noodzakelijk voor eene goede voorberei-

ding, te bewaren. O barmhartige God, herinner mij steeds aan deze goede voornemens, en help mijne zwakheid, opdat ik tot uwe eer en mijn ge'uk daaraan getrouw blijve. Amen.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

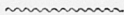
O zoet Hart van Jesus, maak, dat ik U meer en meer beminne.

H. Bewaarengel en H. Dooppatroon, gelieft voor mij te bidden en mij te helpen in mijne voorbereiding.

H. Patroon dezer Gemeente, o bid voor mij en voor al de kinderen, die met mij hunne eerste H. Communie zullen doen.

Jesus, Maria, Joseph, in uwe handen bevelen wij ons vandaag, beschermt ons tegen alle kwaad en wekt ons op tot het goede, opdat wij met uwe hulp ons waardig voorbereiden tot onze eerste H. Communie. Amen.

Avondgebed.

Bij het *gewone* Avondgebed voegt men het volgende.

O mijn God, mijn Schepper en mijn Verlosser, ik dank U, dat Gij mij geschapen hebt naar uw beeld, geschapen voor den hemel. Ik dank U, dat Gij voor mij zijt mensch geworden en gestorven. Ik dank U voor de instelling

van uw allerheiligste Sacrament. Ik dank U voor al de weldaden, welke ik vandaag van uwe goedheid heb ontvangen. Maar hoe heb ik aan zoveel liefde beantwoord? O H. Geest, verlicht mijn verstand, om mijne fouten te mogen kennen; raak mijn hart, opdat ik ze opregt beweeene.

Gewetensonderzoek.

Heb ik mij niets te verwijten wegens het opstaan dezen morgen? Ben ik niet traag geweest? Heb ik bij het opstaan en aankleeden aan God en mijn Engel gedacht?

Heeft er iets aan mijn Morgengebed ontbroken?

Ben ik te laat gekomen in de onderrichting, in de H. Mis? Hoe heb ik mij in de Kerk gedragen?

Heb ik mijne oefeningen op den dag verzuimd, of zonder goeden wil gedaan?

Ben ik ongehoorzaam geweest? onmatig of snoepachtig? te luidruchtig in mijne blijdschap? heb ik te ruw gespeeld?

Hoe heb ik mij jegens de andere kinderen gedragen? heb ik hen beledigd? hen ontsticht door mijne woorden, door mijn slecht voorbeeld?

Heb ik ook eenig ander kwaad of ongetrouwheid tegen den goeden God begaan?

Oefening van berouw.

O barmhartige Jesus, hoe dikwijls vergeet ik het, dat ik mij voorbereid voor mijne eerste H. Communie! Dezen dag wederom hoevele onnauwkeurigheden, hoevele fouten! Had ik niet meer ijver kunnen toonen? Variger kunnen bidden? O minnelijke Zaligmaker, ik vraag U ootmoedig om vergeving. Ik betreur, dat ik zoo ondankbaar ben, U zoo weinig liefde toon. Vergeef mij dat alles volgens uwe barmhartigheid. Ik maak

het vaste voornemen den dag van morgen met uwe goddelijke hulp beter te besteden, meer op mijzelven te letten, mij meer geweld aan te doen, en dat alles ter liefde van U, o zoete Jesus, en om het geluk eener waardige Communie. Amen.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

O zoet Hart van Jesus, maak, dat ik U meer en meer beminne.

H. Bewaarengel en H. Dooppatroon, waakt over mij, opdat ik veilig slapen moge.

H. Patroon dezer Gemeente, bid voor mij en voor al de kinderen, die met mij hunne eerste H. Communie zullen doen. Bescherm en bewaar dezen nacht onze zielen en lichamen.

Jesus, Maria, Joseph! ik geef U mijn hart en mijne ziel.

Jesus, Maria, Joseph! staat mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria, Joseph! dat mijne ziel na mijnen dood bij U in vrede ruste. Amen.

Vergeet niet in acht te nemen, wat de *Levensregel* (nummer 9) bij het slapen gaan voorschrijft.

GEBEDEN ONDER DE H. MIS.

~~~~~
Voorbereiding.

O groote God, mijn Vader in den hemel, ik ga U met den Priester opdragen het onbevleete Offer van uwen goddelijken Zoon, om uwe onbepaalde heerschappij over mij en al het geschapene te erkennen; om U te danken voor de weldaad der Schepping en der Verlossing; om U voldoening aan te bieden voor al mijne zonden en schulden; om uwen zegen af te smeeken over mij en allen die mij dierbaar zijn. O barmhartige God, door de verdiensten van dit H. Misoffer, schenk mij de genade van eene waardige Communie.

H. Maria, H. Joseph, H. Bewaarengel, H. Dooppatroon, H. Patroon dezer Kerk, helpt mij deze H. Mis godvruchtig bijwonen.

Van het begin der H. Mis tot het
Kyrië eleïson.

OEFENING VAN BEROUW.

O oneindig heilige God, wanneer ik gedenk, dat ik mij hier bevind voor uw heilig Altaar, voor den troon uwer aanbiddelijke Majesteit dan

gevoel ik mij met diep ontzag, met eene groote vrees vervuld. Van schaamte moet ik met den Priester het hoofd buigen en rouwmoedig op mijne borst slaan; want 't is mijne schuld, mijne schuld, mijne grootste schuld, dat ik U zoo dikwijls beleedigd heb. Ja, ik belijd het voor U, almachtige God, dat ik, nog zoo jong, helaas reeds veel kwaad voor uwe oogen bedreven heb; ik belijd het voor de H. Maagd Maria en voor het gansche hemelsche Hof; ik zal het met alle oprechtheid ook belijden voor uwen Priester in het H. Sacrament der Biecht, vast vertrouwend, dat Gij, barmhartige God, al mijne ongerechtigheden zult vergeven. Intusschen smee ik U de genade van mijne zonden wel te kennen, de genade van ze met een oprecht berouw te verfoeien en met alle rechtzinnigheid te belijden. Geef ook dezelfde genade, barmhartige God, aan al de kinderen, die zich met mij voorbereiden tot hunne eerste H. Communie.

Bij het Gloria in excelsis.

OEFENING VAN VERTROUWEN.

Glorie zij aan God in den allerhoogsten! Glorie zij aan Jesus Christus in zijn allerheiligste Sacrament! En op aarde vrede den menschen van goeden wil! O gelukkige boodschap! Vrede dan ook ons, kinderen, zoo wij een goeden wil heb-

ben. O minnelijke Jesus, geef ons dien goeden wil. Op U hopen wij. Gij zijt het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt. Ontferm U onzer. Gij zijt onze Jesus, de Zaligmaker onzer zielen: U zullen wij loven en prijzen met den Vader en den H. Geest in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Van het Gloria tot het einde
van het Evangelie.

OEFENING VAN GELOOF.

Ik geloof, dat Jesus Christus wezenlijk geheel en al tegenwoordig is in het allerheiligste Sacrament; ik geloof, dat zijn goddelijk Vleesch en Bloed in de H. Mis als een waarachtig Sacrificie aan God wordt opgedragen; ik geloof, dat de Priester de macht heeft, om door de heilige woorden der Consecratie brood en wijn te veranderen in het Lichaam en Bloed van Jesus Christus, gelijk hij ook de macht heeft om de zonden in het H. Sacrament der Biecht wezenlijk te vergeven. Dat alles geloof ik, o mijn God, zonder den minsten twijfel, omdat Gij de eeuwige waarheid zijt, die dat alles hebt openbaard.

Deze waarheden van mijn heilig Geloof zijn deze dagen mijn troost en mijn geluk. Ik heb gezondigd; maar mijne zonden zult Gij, mijn

God, volgens uwe barmhartigheid vergeven door het H. Sacrament der Biecht. Ik heb het kleed mijns Doopsels bevlekt; Gij zult het afwasschen in het Bloed, dat, eens aan het Kruis gestort, nog daaglijks voor het heil der wereld op het Altaar vloeit. Ik ben zwak en ellendig, ik verkeer in eene wereld vol besmetting; maar Gij, mijn liefderijke Verlosser, zult mij spijszigen met uw goddelijk Vleesch en Bloed, om mij tegen de besmetting te bewaren en mij op den weg naar den hemel kracht en moed in te storten.

Na het Evangelie tot het einde der Prefatie of Sanctus.

OEFENING VAN DANKBAARHEID.

Ja, 't is wel billijk en rechtvaardig, dat wij U, heilige, almachtige en eeuwige God, altijd en overal loven en danken; omdat uw Zoon, Jesus Christus, door de instelling van het H. Sacrament der Biecht ons zulk een gemakkelijk middel heeft aangeboden, om ons na de zonde met U te verzoenen; omdat Hij door de instelling van het allerheiligste Sacrament des Altaars altijd in ons midden wil wonen, ons eene onbevleete en altijd U behagelijke Offerande heeft achtergelaten, en ons eene goddelijke Spijze voor onze zielen heeft geschonken. Gij biedt ons vergiffenis van onze zonden: o barmhartige

God, wij danken U doorvoor duizendmaal. Gij noodigt ons tot het Gastmaal der Engelen, om ons te voeden met het goddelijk Vleesch en Bloed van uw eeniggeboren Zoon: o liefderijke God, hoe zullen wij U daarvoor genoeg kunnen danken. Daarom vereenigen wij onze zwakke stemmen met de lofzangen der hemelsche Geesten, die U onophoudelijk toezingen:

Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God der Heerscharen. Hemel en aarde zijn vervuld van uwe heerlijkheid.

Glorie den Vader, Glorie den Zoon, Glorie den H. Geest!

Geloofd zij Jesus Christus!

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Voorbereiding tot de H. Consecratie.

Aanstonds zal de H. Consecratie plaats hebben: korte, maar de heiligste en kostelijkste oogenblikken van den dag. Gedurende de H. Consecratie leest men niet; men sluit zijn Boekje en het hoofd met den diepsten eerbied buigende, denkt men, dat de hemel opengaat, en Jesus Christus in persoon, met zijn Lichaam en Bloed, omgeven door zijne Engelen, op het Altaar in de handen des Priesters neerkomt. Bij de opheffing is men gewoon een Kruis te maken: denk daarbij, dat de Priester opheft hetzelfde Lichaam, dat aan het Kruis gehangen heeft, hetzelfde Bloed, dat aan het Kruis gestort is; en daarom zeg bij de eerste opheffing:

Heilig Lichaam van Jesus Christus, voor mij aan het Kruis gehecht, ik aanbid U hier op het Altaar; Jesus, ik geloof in U, ik hoop op U, ik bemin U.

En bij de tweede opheffing:

Heilig Bloed van Jesus Christus, voor mij aan het Kruis gestort, ik aanbid U hier op het Altaar; kom over mijne ziel, goddelijk Bloed van mijn Verlosser.

Zoo dan, wanneer het laatste teeken vóór de H. Consecratie gegeven is, sluit men zijn Boekje en wacht men in de eerbiedigste houding en met het levendigste geloof het oogenblik af, dat den hemel zelve in verrukking brengt.

Na de H. Consecratie.

SMEEKGEBED.

O hemelsche Vader, zie met welbehagen neder op het Offer van uwen beminden Zoon. Zijn Bloed roept genade voor ons. Ik bid en smeeke U om de verdiensten van het aanbiddelijk Lichaam en Bloed van uwen goddelijken Zoon, hier op het Altaar tegenwoordig:

Zegen mij, zegen mijn lichaam en mijne ziel; geef mij de genade van een goed berouw, van eene rechtzinnige Biecht, van eene waardige Communie.

Zegen mijne dierbare Ouders voor hunne goede zorgen, voor hunne opofferende liefde.

Zegen onzen heiligen Vader den Paus, Jesus' Stedehouder; zegen onzen Hoogwaardigen Bisschop; zegen den beminden Herder dezer Gemeente.

Zegen den Priester, die mij met zooveel zorg voorbereidt.

Zegen mijn Biechtvader; verlicht hem, om mij wel te kennen en te bestieren.

Zegen al de kinderen, die zich met mij voorbereiden.

Zegen onze weldoeners; zegen onze goede vrienden, die ons deze dagen met hun gebed bij U te hulp komen.

Onze Vader, die in de hemelen. . . .

Na het Pater noster.

OEFENING VAN VERLANGEN, OOTMOEDIGHEID EN VERTROUWEN.

O minnelijke Jesus, Gij biedt uw goddelijk Vleesch en Bloed tot spijs en drank voor onze ziel. Aanstands zal de Priester U mogen ontvangen, en zie, ik leef in de blijde verwachting van weldra datzelfde onwaardeerbare geluk te genieten. O zoete Jesus! hoe vurig verlang ik naar dat zalige oogenblik! Maar, mijn liefderijke Verlosser, mijn hart is nog niet bereid; ik ben overtuigd van mijne onwaardigheid. En daarom bid ik U, o Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U mijner: neem al mijne zonden weg door de verdiensten van uw goddelijk Bloed. O Vader, verstoot uw kind niet, dat van U is afgedwaald; ontvang mij in liefde, afschcon ik het niet verdien; geef mij den kus des vredes door eene heilige Biecht; kleed mijne arme ziel met het schoone Bruiloftskleed uwer goddelijke genade, om waardig aan uw allerkostelijkst Feestmaal te mogen aanzitten.

DOMINE, NON SUM DIGNUS.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak, maar spreek alleen een woord, en mijne ziel zal gezond worden.

Bij de Communie des Priesters.

O zoete Jesus, ik dank U, dat ik spoedig U ook zal mogen ontvangen. Ik verlang vurig U te ontvangen. Ik vertrouw van uwe oneindige barmhartigheid, dat ik U niet onwaardig zal ontvangen. Ja, barmhartige Jesus, geef mij de genade van eene heilige Communie te mogen doen.

H. Moeder Gods, H. Joseph, onze H. Engelen, onze H. Dooppatronen, H. Patroon dezer Gemeente, gij allen stelt het grootste belang in ons geluk; o verkrijgt voor ons allen de onschatbare genade van eene waardige Communie. Amen.

Dankzegging.

Ik dank U, barmhartige God, voor de groote gunst, dat ik deze H. Mis, het onbloedige Offer van uwen goddelijken Zoon, heb mogen bijwonen. Ik dank U voor al de goede gedachten en gevoelens, die Gij in mij hebt opgewekt; ik dank U voor de genade, welke mij door de verdiensten van deze vlekkelooze Offerande is toegevoeld. Help mij vandaag deze genade be-

waren en ze tot heil van mijne ziel aanwenden. Dat de genade van deze H. Mis mij den ganschen dag verlichte en versterke, om met moed en vertrouwen de voorbereiding tot mijne eerste H. Communie voort te zetten. Moge ik, o mijn God en Zaligmaker, U elken dag meer behagen! Amen.

Bij den zegen des Priesters.

In den Naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen. Zegen mij, almachtige God, gedurende den ganschen dag; zegen den Priester, zegen al degenen, die hier tegenwoordig zijn; zegen onze Ouders, weldoeners en vrienden; zegen de gansche Gemeente; zegen in 't bijzonder al de kinderen, die zich voorbereiden tot hunne eerste H. Communie.

*Geloofd en gedankt zij te allen tijd
het hoogheilig en goddelijk Sacrament!*

KRUISWEGOEFFENING

als voorbereiding tot eene goede Biecht.

Zorg gedurende de Novene twee- of driemaal ten minste deze oefening te doen, voordat ge de Absolutie des Priesters ontvangt.

Voorbereidend Gebed.

Goddelijke Verlosser, ik aanbid U hier in uw allerheiligste Sacrament als denzelfden Jesus, die eenmaal den bloedigen weg des lijdens zijt opgegaan, beladen met den zwaren Kruisbalk, om, daaraan vastgehecht, al uw Bloed stortende, in de uiterste pijnen en schande te sterven, te sterven voor mij en alle menschen. Minnelijke Jesus, ik ga in mijne gedachte dien bloedigen weg volgen, om uwe goddelijke smarten en uwe onbegrijpelijke liefde te vereeren en om mij tot een oprecht berouw over mijne zonden op te wekken. Verlicht mijn verstand, opdat ik duidelijk zien moge wat *Gij voor mij* en wat *ik tegen U* gedaan heb. Beweeg mijn hart om U te beminnen en mij zelven te verfoeien. Doordring mijne ziel met het zoete vertrouwen, dat bij U barmhartigheid en overvloedige verlossing te vinden is.

Ik bied U, barmhartige God, deze Kruisweg-

oefening mede tot lansen der geloovige zielen in het vagevuur, en 't is mijne meening de aflaten, aan deze oefening verbonden, volgens uwe barmhartigheid toe te voegen aan al de zielen, welke bij haar leven gewoon waren met de meeste zorg zich voor te bereiden tot de H. Communie.

H. Maagd en Moeder Gods Maria, o hoe dikwijls en met welke gevoelens hebt gij den bloedigen weg gevolgd, waarop uw goddelijke Zoon onder uwe oogen zooveel smarten en schande, en in 't eind den gruwlijksten dood gevonden heeft. Dien weg wil ik nu ook volgen, maar liefst aan uwe hand geleid. O heilige Moeder, geef mij goede gedachten en zalige gevoelens in, opdat ik met vrucht deze heilige oefening moge doen.

O Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, aan wien ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, gelief mij te verlichten, te bewaren, te geleiden en te bestieren. Amen.

I. STATIE.

Jesus wordt ten dood veroordeeld.

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Minnelijke Zaligmaker, ik zie U hier staan voor de rechtbank van Pilatus als waart Gij een boosdoener; en toch Gij zijt de heilige God,

het Lam zonder vlek, dat niet de zonde gedaan heeft, maar gekomen is, om de zonden der wereld weg te nemen. Gij laat het toe, dat men U tegen alle recht en menschelijkheid veroordeelt, om ons een genadig oordeel bij uwen hemelschen Vader te verwerven. Gij neemt vrijwillig het vonnis des doods aan, om ons van den eeuwigen dood der hel te bevrijden.

Onschuldige Jesus, ik dank U voor uwe liefde, en ik verzoek U de genade, dat ik mij deze dagen moge oordeelen, gelijk ik verdien; dat ik al mijne zonden, die ik voor uwe oogen gedaan heb, moge kennen, en dat ik ze alle rechtzinnig voor uwen Priester moge belijden, om door uwe verdiensten volkomen kwijtschelding daarvan te bekomen. Amen.

(*) Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U mijner, Heer, ontferm U mijner. God, wees ons, zondaars, genadig.

II. STATIE.

Jesus neemt zijn Kruis op.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

(*) Wanneer de gebeden te lang voorkomen, kan men het Onze-Vader en Wees-gegroet overslaan. Zij zijn voor den gewonen Kruisweg in de Kerk geen vereischte, om de aflaten te verdienen, evenmin als de zes Onze-Vaders en Wees-gegroeten op het einde.

Minnelijke Zaligmaker, Gij neemt vrijwillig het zware Kruishout op uwe schouders, en met het Kruis alle boosheden der wereld. De mensch heeft gezondigd, en Gij, mijn Jesus, draagt de straf, om hem voor de eeuwige straf der hel te bewaren.

Liefderijke Zaligmaker, met uw Kruis hebt Gij ook mijne zonden op U genomen; want, hoe jeugdig ik ben, ik heb reeds gezondigd. Door het heilig Doopsel was ik op eene bijzondere wijze gehouden U boven alles te beminnen, en ik heb zoo dikwijls de geloften mijns Doopsels geschonden. Door de stem van mijn geweten wist ik wat U mishaagde, en ik heb het toch gedaan; ik wist wat U behagelijk zou zijn, en ik wilde het niet doen. O mijn God, herinner mij deze dagen al mijne overtredingen; laat mij inzien hoe ondankbaar, hoe ontrouw, hoe vermetel ik jegens U geweest ben; laat mij door uwe goddelijke genade de geheele boosheid mijner zonden gevoelen, opdat ik ze beweene en verfoeie gelijk zij het verdienen, en het vaste voornemen make U, mijn Heer en mijn God, nooit meer te beleedigen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

III. STATIE.

Jesus valt onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Ach, zoete Jesus, uitgeput van vermoeienis en pijnen stort Gij neder onder den zwaren last van uw Kruis. O wat felle smarten kost U die vernederende val! Ik herinner mij, mijn God, dat Gij den eersten mensch in het paradijs hoog hebt verheven, om hem te doen heerschen over al het geschapene; Gij hadt hem zelfs eene plaats bereid in den hemel onder uwe Engelen. Maar de mensch is neergestort van al die grootheid door zijne schuld, door de overtreding van uw gebod. De koning der schepping is slaaf geworden des duivels, en heeft helaas! alle menschen, die na hem zouden komen, in zijn noodlottigen val meegesleept. En Gij nu, mijn God, zijt uit den hemel gedaald, om door uwe boete, door uw heilig lijden den gevallen mensch op te richten. Eeuwige dank, o mijn God, voor uwe liefde!

Allerzoetste Jesus, in het heilig Doopsel hebt Gij mij uit de ellende der erfzonde opgeheven; maar ach door mijne schuld, door mijne eigene zonde ben ik opnieuw gevallen. Deze dagen wensch ik, hoop ik uit mijne zonden op te staan;

doch ik kan het niet zonder uwe hulp. Help mij dan, lieve Jesus, door de verdiensten van uwen smartelijken val, en ik zal met den verloren Zoon opstaan, tot U gaan en U zeggen: Vader, ik heb tegen den Hemel en tegen U gezondigd; ik verdien niet uw kind genoemd te worden; maar neem mij toch aan in uwe liefde; ik zal U niet meer verlaten. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer, God, wees ons, zondaars, genadig.

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne Moeder.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Droevige ontmoeting! Goddelijk Hart van Jesus! allerheiligst Hart van Maria! reine, zoete, elkander zoo teer beminnende Harten! Wie kan het denken, hoeveel Gij geleden hebt bij deze ontmoeting? Zóó groot als uwe liefde tot elkander, zóó groot was uw medelijden. En wat was de oorzaak van dat ondenkbaar zieleleed? De zonde. Ach, dan ben ik ook de schuld van al dat lijden! Ach, hoe menigmaal en hoe diep heb ik beide Harten gegriefd! Heilige Harten, weest mij genadig!

Heilige Maagd, in u was nooit eenige zonde, en toch hebt gij veel geleden. Gij hebt willen deelen in de smarten van uwen goddelijken Zoon, om met Hem te boeten voor de zonden der wereld. Zoo hebt gij dan ook verdiend de Moeder van alle menschen en de Toevlucht der zondaren te worden. Allerheiligst en onbevlekt Hart van Maria, ik wend mij dan ook tot u met het grootste vertrouwen. Toon, H. Maagd, vooral deze dagen, dat gij mijne Moeder zijt, en door uwe machtige voorspraak bekeer mijn zondig hart; verander het, zuiver het, vernieuw het, opdat het bij mijne eerste heilige Communie eene waardige woonplaats zij voor het allerzoetste Hart van uwen en mijnen Jesus. Amen.

Onze Vader.— Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

V. STATIE.

Simon van Cyrene helpt Jesus zijn Kruis dragen.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Minnelijke Zaligmaker, Gij kunt niet langer uw Kruis dragen, en een vreemdeling wordt gedwongen U te helpen. Uwe voorzienigheid, o mijn God, beschikte dat zoo, om ons te lee-

ren, dat, al hebt Gij door uw lijden volkomen voor ons voldaan, wij echter met U en volgens uw voorbeeld ook nog moeten lijden, om aan de vruchten uws lijdens deelachtig te worden. Hebt Gij geboet voor onze zonden, wij moeten ook nog zelve boeten, en 't is door de oneindige verdiensten uwer boete, dat onze geringe boete ons de vergiffenis der zonden en de kwijtschelding der straffen bij uwen hemelschen Vader kan doen verwerven.

Zoete Verlosser, ik heb gezondigd; maar ik hoop deze dagen op vergiffenis en kwijtschelding. Ik moet dan ook boete plegen. Gij hebt zooveel voor mij geleden; ik wil dan ook volgaarne iets met U lijden. Alle moeiten en offeringen, die tot eene goede voorbereiding voor mijne eerste H. Communie vereischt worden, wil ik U met liefde tot boete voor mijne zonden opdragen. Ik zal dikwijls denken aan den H. Aloysius, die de enkele lichte fouten zijner eerste jeugd zijn geheel leven lang heeft beweend en zoo zwaar geboet. Niets mag mij dan deze dagen te veel zijn; over niets zal ik klagen. Help, o lieve Jesus, mijn geheugen om mijn goed voornemen niet te vergeten, en heilig door uw lijden, al wat ik deze dagen tot boete mijner zonden U opofferen zal. Amen.

Onze Vader.— Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig. 3

VI. STATIE.

Veronica zuivert het aangezicht van Jesus.

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Op het gevaar af van door de ruwe soldaten te worden teruggestooten, bespot en mishandeld, dringt eene kloeke vrouw, door medelijden gedreven, tot U door, o zoete Jesus, om uw van zweet en bloed druipend gelaat met een zuiveren doek af te drogen. Hoe aangenaam is U deze liefdedienst! Te midden van uwe smarten vergeet Gij niet haar medelijdend hart te beloonen: Gij laat het afdruksel van uw minnelijk wezen in den doek achter. Gelukkige vrouw, met welk eene zorg hebt gij sedert dien heiligen doek bewaard? Hoe dikwijls, en telkens met welke dankbaarheid en liefde hebt gij de bloedige beeltenis van uwen goddelijken Verlosser aanschouwd?

Het heeft U behaagd, mijn God, uw beeld in 's menschen ziel te prenten; maar de mensch was zoo boos van door de zonde uw beeld te schenden en te bevleken; en Gij, o minnelijke Jesus, hebt door uw heilig lijden de goddelijke beeltenis in 's menschen ziel hersteld. Bij mijn heilig doopsel, o hoe schoon was toen uw beeld in mijne ziel; maar sedert heb ik uw beeld in

mij
was
god
nis
tere
voor
zon
wat
teni

nee
nie
aan
we
M
die
ter
ev
de
ee

mij weer ontsierd en bevlekt. O zoete Jesus, wasch deze dagen op nieuw mijne ziel in uw goddelijk Bloed, opdat uwe goddelijke beeltenis rein en schoon als te voren in mij schittere; en verleen mij de genade, om mijne ziel voortaan met meer zorg van de vlekken der zonde te bewaren. Moge ik dikwijls gedenken wat het uwe liefde gekost heeft, om uwe beeltenis te herstellen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

VII. STATIE.

Jesus valt voor de tweede male onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O minnelijke Zaligmaker, in welke diepe vernedering aanschouw ik U hier? Gij stort op nieuw onder uw Kruis, met het aanschijn ter aarde, machteloos kruipende als een verachtelijk wezen, vertreden onder de voeten der beulen! Moet Gij dan zóó boeten voor 's menschen trots, die zich stout tegen den Hemel durft verzetten door de zonde? De mensch had verdiend, even als de hoovaardige Engelen, tot het diepst der hel vernederd te worden; maar om hem die eeuwige, allervreeselijkste vernedering te spa-

ren, onderwerpt Gij U aan de uiterste verguizingen!

O liefderijke Jesus, hoe klein ben ik nog, en hoeveel trots bezit ik reeds! Ik wil mij boven anderen verheffen; en op hoevelen zie ik met minachting neer! Berisping en bestraffing kan mijn hoogmoed niet verdragen; ik verzet mij tegen mijne kameraden, tegen mijne Ouders en andere Oversten, ik verzet mij zelfs tegen U, mijn God, door niet te willen doen wat uwe heilige wet mij voorschrijft. O zoete Jesus, ik vraag U vergiffenis voor al het kwaad, dat mijne booze eigenliefde mij heeft ingegeven. Help mij mijnen hoogmoed bedwingen, vooral deze dagen mijne eigenliefde overwinnen. Ik ben bereid, om mij zelven door eene rechtzinnige Biecht voor U te vernederen, en alle berispingen, die ik deze dagen, verdiend of onverdiend, zal ontvangen, tot boete van mijnen hoogmoed en uit liefde voor U geduldig te verdragen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Deze vrouwen, uit innig medelijden met uwe smarten, weenen over U, minnelijke Jesus, zonder U geheel te kennen, zonder te weten waarom Gij zooveel smaad en pijnen te verduren hebt. Die droefheid, die tranen zijn U aange-naam, en Gij kunt die medelijdende schare niet voorbijgaan, zonder haar eenige vriendelijke woorden toe te stieren. „Dochters van Jerusalem weent niet over mij, maar over u zelve en uwe kinderen. Gaat het zóó met het groene hout, wat zal dan met het dorre geschieden?” Ja, mijn zoete Verlosser, lijdt Gij zooveel, die, als het groene hout, vol van goddelijk leven, vruchten van heiligheid voortbrengt; hoe zal het dan vergaan met de zondige ziel, die, als het dorre hout, zonder vruchten, zonder leven, dood en afzigtelijk in Gods oogen is?

Lijdende Jesus, ik weet wie Gij zijt: — de Zoon Gods, mijn God en Zaligmaker. Ik weet waarom Gij lijdt: — om de zonden der wereld, ook om mijne zonden. En ik ween niet!... Meet ik dan ongevoelig blijven bij het aanschouwen uwer smarten? Ach, liefderijke Jesus, breek mijn gemoed, stort in mijn hart eene oprechte droefheid over mijne zonden, die de oorzaak zijn van uwe smarten. Help mij door uwe barmhartigheid, nu deze dagen vooral, mijne zonden beweenen, voor mijne overtredingen boeten, om de vreeselijke straffen te ontgaan, die ik reeds bij uwe goddelijke rechtvaardigheid verdiend heb. Ik

ben een dor hout: geef mij het leven terug en doe mij vruchten voortbrengen, die U behagen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

IX. STATIE.

Jesus valt voor de derde male onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Zoo stort Gij dan, mijn goede Jesus, voor de derde maal onder den zwaren Kruisboom ter aarde neder! Zou het wezen, om door uwen herhaalden val op eene bijzondere wijze te boeten voor de trouweloosheid van zoovele ondankbaren, die, door uwe liefderijke hulp uit de zonde opgestaan, al te spoedig hunne betuigingen van trouw en dankbaarheid vergetende, zoo dikwijls in hunne boosheden hervallen?

Minnelijke Jesus, ook ik heb zoo dikwijls mijne goede voornemens vergeten en gebroken. Hoe menigmaal heb ik herhaald, dat ik liever wilde sterven dan U vergrammen? En niettemin, wat is er gebeurd? Ja, nu zie ik mijne schandelijke ontrouw jegens U. Voor uwen Priester, als ware het voor uw aanschijn, zal ik al mijne ongetrouwheden bloot leggen, in de zoete hoop, dat Gij door de verdiensten van uw heilig lijden

mij d
beslui
ik li
zonde
ste
sluit
tot r

O
O
G

zij
te
lic
di
te
m
w
h
h
o

mij die alle zult vergeven. Ik maak nu het vaste besluit, dat ik U nooit meer zal beleedigen, dat ik liever sterven wil dan U door eene doodzonde vergrammen. Door uwe genade, allerliefste Jesus, zegen en versterk mijne goede besluiten; help mij ze nooit vergeten en daaraan tot mijnen dood getrouw blijven. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

X. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Gansch uitgeput van vermoeienis en pijnen, zijt Gij eindelijk, mijn minnelijke Zaligmaker, ter strafplaats gekomen. Hier wilt Gij sterven uit liefde voor den mensch: naar deze plaats, naar dit uur hebt Gij gansch uw leven verlangd; en toch, o wat schande en pijnen wachten U hier, mijn zoete Jesus? Eerst proeft Gij een afschuwelijk bitteren drank tot boete van alle gulzigheid en onmatigheid in spijs en drank. Daarna begint men U te ontkleeden, en het onderkleed, dat in de wreede wonden der geeseling is vastgehecht, trekken de onmenselijke beulen U uit, over het met doornen gekroonde hoofd heen; ter-

wijl Gij van schaamte en smarten als wegzinkt. Zóó dan, allerliefste Jesus, wilt Gij boeten voor alle onzedigheid en onzuiverheid, voor alle zonden, verboden door het zesde en negende gebod.

O minnelijke Jesus, Gij hebt dan ook voor mij geboet: door dien bitteren gal voor mijne gulzigheid, voor mijnen snoeplust. Maar vooral, wat de zedigheid betreft, hoe dikwijls heb ik vergeten, dat uw heilig oog mij zag, dat een Engel aan mijne zijde stond? Is dat kwaad zóó strafwaardig volgens uw rechtvaardig oordeel, dat Gij daarvoor zóó zwaar hebt willen boeten? Ik wil dan ook een deel der verdiende boete dragen. Ik wil, wat het ook koste aan mijne eigenliefde, met rechtzinnigheid aan uwen Priester openbaren al datgene, waarover ik mij nu schaam. Allerzoetste Jesus, ik wil zelfs van die zonden, welke mij het meeste wroeging en schaamte veroorzaken, mij het eerst voor uwen Plaatsbekleeder beschuldigen. Help mij, o goede Jesus, door uwe goddelijke genade, dat ik toch niets verzwijge van hetgeen ik meen te moeten biechten. Bewaar mij toch voor het grootste ongeluk wat mij overkomen kan: voor eene heiligschennende Biecht en eene heiligschennende Communie. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Daar ligt Gij nu, onbevlekt Lam Gods, op uw Kruis als op uw Altaar uitgestrekt, om voor de zonden der wereld te gaan sterven. Gij steekt op het bevel der beulen uwe heilige handen en voeten uit, om ze op den Kruisbalk te laten vastnagelen. Gij eerbiedigt in de bevelen der beulen de beschikking uws Vaders in den hemel, en zoo zijt Gij dan gehoorzaam tot den dood, ja tot den dood des Kruises. Zóó zwaar wilt Gij, mijn goddelijke Verlosser, boeten voor dien geest van weerspannigheid, die reeds in het aardse paradijs den eersten mensch vervoerde, om het gebod van zijnen Schepper te verachten.

Ach, minnelijke Zaligmaker, hoeveel heb ik mij op dat punt te verwijten? Hoe dikwijls heb ik mij weerspannig getoond tegen uwe heilige wet? Hoe dikwijls heb ik mij verzet tegen het gezag diergenegen, die hier op aarde uwe plaats bekleeden? Hoe zal ik tellen al de ongehoorzaamheden jegens mijne Ouders, aan wie ik na U alles te danken heb? Hoe dikwijls heb ik hen door mijne gedragingen bedroefd? Zoete Jesus, door de verdiensten van uwe volmaakte

gehoorzaamheid bij uwe pijnlijke kruisiging ,
smeek ik U vergiffenis van al mijne ongehoor-
zaamheden, en zegen mijn voornemen van voort-
aan aan U en aan mijne Ouders en andere
Oversten in alles te gehoorzamen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O allerminnelijkste Jesus, dáár verheven aan
het Kruis, hangt Gij tusschen hemel en aarde,
om God met de menschen te verzoenen. De bit-
terste bespottingen, duivelsche godslasteringen
folteren uwe ziel;— en uw heilig Lichaam, van het
hoofd tot de voeten, lijdt de ijselijkste pijnen.
Het Bloed stroomt uit uwe wonden tot den laat-
sten druppel. Gij sterft....

Gij sterft, zoete Verlosser, vrijwillig, uit
liefde voor den mensch! Gij sterft ook voor mij,
o allerliefste Jesus; ik aanbid en dank uwe on-
eindige liefde!.....

Gij sterft, zoete Verlosser, voor de zonden
der wereld! O hoe gruwelijk is de zonde! Ik
haat en verfoei ze uit geheel mijn hart!....

Lam Gods, dat de zonden der wereld weg-
neemt, neem al mijne zonden weg! Spaar mij,
red mij, ontferm U mijner!

Kostbaar Bloed van mijn Verlosser, kom over
mijne ziel! In de heilige Biecht, die ik ga spre-
ken, wisch al mijne zonden uit; wasch mij,
reinig mij van alle smetten der zonde, opdat ik
met een engelrein gemoed tot de heilige Tafel
moge naderen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII. STATIE.

*Het Lichaam van Jesus wordt van het Kruis
afgedaan.*

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O heilige Moeder van mijn Jesus, hoe groot
is uwe droefheid! Het aanbiddelijke Lichaam van
uw goddelijken Zoon rust op uwen schoot. Met
welk een droevigen oogslag aanschouwt gij het
mismaakte, doorwonde, gansch bebloede en
helaas! ontzielde Lichaam van uw beminden Je-
sus! Wij zien, o Moeder van smarten, uwe over-
vloedige tranen; maar wie kan zich voorstellen
de droefheid, welke uw moederlijk Hart met
een zwaard doorboort?

Ach, bedroefde Moeder, wie gevoelt geen medelijden met u? Welk zondaar kan u aanschouwen, zonder de zonde te haten en te verfoeien?

O Moeder van smarten, ik heb ook de zonde gedaan; maar ik wist niet gelijk nu, wat de zonde is. Nu haat ik, nu verfoei ik uitgansch mijn hart al het kwaad, waardoor ik mijn God vergramd, mijn Jesus gekruist en uw teeder Hart zoo gegriefd heb. Onder het Kruis, heilige Moeder Gods, zijt gij ook onze Moeder geworden. Daarom stel ik mij onder uwe moederlijke bescherming. Verwerf voor mij de genade, dat ik mijne zonden oprecht voor God beweeene. Help mij eene heilige Biecht spreken, om mij met uwen Jesus te verzoenen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV. STATIE.

Het Lichaam van Jesus wordt in een nieuw graf gelegd.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Inderdaad, het ontzielde Lichaam van mijn gekruisten Verlosser wordt begraven..... O mijn zoete Jesus, deze laatste vernedering hebt Gij ook nog vrijwillig voor ons ondergaan: Gij laat

uw heilig Lichaam in een graf bergen, als ware daarvan, evenals van andere lijken, afzietelijkenheid en besmetting te vreezen! En ach, wat eene smart te meer voor uwe heilige Moeder, nu zij ook nog van dat kostbare pand, het laatste wat haar van U overblijft, uw goddelijk Lichaam moet scheiden! — O Jesus, o Maria, ik verfoei en betreur mijne zonden als de oorzaak van die laatste vernedering en droefheid!

Doch, minnelijke Zaligmaker, terwijl ik, in mijne verbeelding, door eerbiedwaardige mannen uw heilig Lichaam dáár in een nieuw graf zie neerleggen, en Het nu nog dáár zie rusten, gedenk ik, dat binnen korte dagen uw Priester datzelfde heilige Lichaam, maar niet dood en mismaakt, maar levend en verheerlijkt, in zijne hand zal nemen, om Het op mijne tong neer te leggen, en dat Het zal rusten in mijn hart. En ach, mijn Jesus, zal mijn hart zuiver zijn gelijk het graf, waarin Gij na uwen dood gerust hebt? Ik hoop het, o zoete Jesus, maar alleen van uwe barmhartigheid, ik hoop het door de verdiensten van uw goddelijk Bloed. Uwe genade alleen kan mijn hart zuiveren en nieuw maken; en wat van mijnen kant noodig is, ik wil het doen. Help mij door een naarstig onderzoek des gewetens tot in de duistere hoeken van mijn hart doordringen, om alles op te sporen, wat aan uwe heilige oogen mishagen zou kunnen; — help mij door een oprecht berouw alles, wat ik

afschuwelijks of ook maar onbehagelijks vinden zal, met een heiligen haat breken en vermorzen; — help mij door eene rechtzinnige Biecht dat alles uit mijn hart uitwerpen; — opdat mijn hart, gansch gezuiverd en gereinigd, een nieuw hart moge geworden zijn, waardig om uw heilig Lichaam in de H. Communie tot rustplaats te verstrekken. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

Sluitgebed.

O minnelijke Verlosser, ik dank U voor de genade, in dit uur van uwe barmhartigheid ontvangen. Ik dank U voor hetgeen ik op den bloedigen weg des Kruises heb geleerd; namelijk uwe onbegrijpelijke liefde en mijne afschuwelijke ondankbaarheid zijn mij gebleken. Ik weet nu, o mijn God, wat ik misdaan heb; maar ik weet ook, o zoete Jesus, hoezeer Gij mij liefhebt. Ik dank U voor de gevoelens, die Gij mij hebt ingestort. Ik verfoei mijne zonden, en ik vertrouw op uwe barmhartigheid. Bevestig mij, liefderijke Zaligmaker, in deze gevoelens. Help mij mijne goede voornemens uitvoeren. Schenk mij de genade van eene heilige Biecht, opdat ik daardoor den weg vinde tot eene heilige Communie. Ik smEEK U die genade door de ver-

diensten van die onbeschrijfelijke smarten, die Gij voor mij op uwen bloedigen Kruisweg hebt geleden. Amen.

O H. Maria, Moeder van smarten, ik ben het kind, dat u zooveel droefheid veroorzaakt heeft. Help mij door de verdiensten van uwe diepe droefheid al mijne zonden oprecht beweenen, om mijn hart van alle vlekken der zonde te zuiveren. O mocht ik spoedig door eene goede Biecht en eene heilige Communie uw minnelijk Hart verblijden. Amen.

Ik smeek U, barmhartige God, de aflaten, welke ik door deze Kruiswegoefening verdiend heb, toe te voegen, gelijk mijne meening was, aan al die zielen in het vagevuur, welke bij haar leven gewoon waren zich met de meeste zorg tot de H. Communie voor te bereiden, opdat zij in de verlichting harer pijnen eene belooning vinden van haven eerbied voor het aanbiddelijk Sacrament, en opdat ik door deze liefdedaad van uwe barmhartigheid de genade verwerve van ook deze dagen met den grootsten eerbied, in de beste gesteltenis, het hoogheilig Sacrament te ontvangen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet. — Glorie zij den Vader.

Vijfmaal ter eere der Vijf Wonden van Jesus, en ééns voor Z. H. den Paus.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament! Amen.

GEBED VAN DEN ROZENKRANS.

Bemerking. Bid elken dag van de Novene een *Rozenhoedje*, ten einde door de voorspraak der H. Moeder Gods de genade van eene *heilige* Communie te verkrijgen. Wanneer gij voorziet, dat het *Rozenhoedje* niet in de Kerk door de kinderen gezamenlijk (*), noch ook 's avonds in den huiselijken kring zal gebeden worden, zorg dan het bijtijds alleen te bidden. Ofschoon het geen vereischte is voor het verdienen der aflaten, is men toch gewoon vóór het eerste tientje het volgende als inleiding of voorbereiding te bidden:

† In den Naam des Vaders enz.

Ik geloof in God den Vader enz.

Glorie zij den Vader en den Zoon en den H. Geest.

Gelijk het was in het begin, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De Namen van Jesus en Maria zijn gebenedijd.
Van nu af tot in eeuwigheid.

Onze Vader.

Ik groet u, Dochter van God den Vader.

Wees gegroet.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon.

Wees gegroet.

(*) Het is een algemeene regel, dat, als er gezamenlijk bij beurtten gebeden wordt, de nabiddenden slechts naar den voorbidder eerbiedig behooren te luisteren, zonder de woorden uit te spreken, en omgekeerd de voorbidder naar de nabiddenden, als dezen aan de beurt zijn. Als men *te zamen* wil bidden, moet *niet één*, maar moeten *allen hoorbaar* nabidden.

Ik groet u, Bruid van God den H. Geest.

Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

De Namen van Jesus en Maria enz.

Rozenhoedje der blijde *Mysteriën*.

I. Onze Vader. De boodschap des Engels aan Maria.

Tienmaal Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

De Namen enz.

II. Onze Vader. Het bezoek der H. Maagd aan hare nicht Elisabeth.

Tienmaal Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

De Namen enz.

III. Onze Vader. De geboorte van Jesus in den stal te Bethlehem.

Tienmaal Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

De Namen enz.

IV. Onze Vader. De opdracht van Jesus in den Tempel.

Tienmaal Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

De Namen enz.

V. Onze Vader. De vinding van Jesus in den Tempel.

Tienmaal Wees gegroet.

Glorie zij den Vader enz.

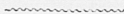
De Namen enz.

Rozenhoedje der droevige Mysteriën.

- I. Onze Vader. De benauwdheid van Jesus in den Hof van Olijven. Wees gegroet enz., *als boven.*
- II. Onze Vader. De geeseling van Jesus. Wees gegroet enz.
- III. Onze Vader. De kroning van Jesus met dorens. Wees gegroet enz.
- IV. Onze Vader. De kruisdraging van Jesus naar den berg van Calvarië. Wees gegroet enz.
- V. Onze Vader. De kruisiging en dood van Jesus. Wees gegroet enz.

Rozenhoedje der glorieuse Mysteriën.

- I. Onze Vader. De verrijzenis van Jesus. Wees gegroet enz.
- II. Onze Vader. De hemelvaart van Jesus. Wees gegroet enz.
- III. Onze Vader. De nederdaling van den H. Geest over de Apostelen. Wees gegroet enz.
- IV. Onze Vader. De opneming van Maria ten hemel. Wees gegroet enz.
- V. Onze Vader. De kroning van Maria in den hemel. Wees gegroet enz.

LITANIE VAN ONZE-LIEVE-VROUW.

~~~~~

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer. Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, *ontferm U onzer.*

God, Zoon, Verlosser der wereld, *ontferm U onzer.*

God, Heilige Geest, *ontferm U onzer.*

Heilige Drievuldigheid, één God, *ontf. U onzer.*

Heilige Maria, *bid voor ons.*

Heilige Moeder Gods, *bid voor ons.*

Heilige Maagd der Maagden, *bid voor ons.*

Moeder van Christus, *bid voor ons.*

Moeder der goddelijke genade, *bid voor ons.*

Allerzuiverste Moeder, *bid voor ons.*

Allerreinste Moeder, *bid voor ons.*

Onbevleete Moeder, *bid voor ons.*

Ongeschonden Moeder, *bid voor ons.*

Minnelijke Moeder, *bid voor ons.*

Wonderbare Moeder, *bid voor ons.*

Moeder des Scheppers, *bid voor ons.*

Moeder des Zaligmakers, *bid voor ons.*

Allervoorzichtigste Maagd, *bid voor ons.*

Eerwaardige Maagd, *bid voor ons.*

Lofwaardige Maagd, *bid voor ons.*

Machtige Maagd, *bid voor ons.*

Goedertieren Maagd, *bid voor ons.*
Getrouwe Maagd, *bid voor ons.*
Spiegel der rechtvaardigheid, *bid voor ons.*
Zetel der wijsheid, *bid voor ons.*
Oorzaak onzer blijdschap, *bid voor ons.*
Geestelijk vat, *bid voor ons.*
Eerbiedwaardig vat, *bid voor ons.*
Schoon vat van devotie, *bid voor ons.*
Geheimzinnige roos, *bid voor ons.*
Toren van David, *bid voor ons.*
Ivoren toren, *bid voor ons.*
Gulden huis, *bid voor ons.*
Ark des verbonds, *bid voor ons.*
Deur des hemels, *bid voor ons.*
Morgenster, *bid voor ons.*
Behoud der zieken, *bid voor ons.*
Toevlucht der zondaren, *bid voor ons.*
Troosteres der bedroefden, *bid voor ons.*
Hulp der Christenen, *bid voor ons.*
Koningin der Engelen, *bid voor ons.*
Koningin der Oudvaders, *bid voor ons.*
Koningin der Profeten, *bid voor ons.*
Koningin der Apostelen, *bid voor ons.*
Koningin der Martelaren, *bid voor ons.*
Koningin der Belijders, *bid voor ons.*
Koningin der Maagden, *bid voor ons.*
Koningin van alle Heiligen, *bid voor ons.*
Koningin, zonder erfsmetontvangen, *bid voor ons.*
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *spaar ons, Heer.*

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *verhoor ons, Heer.*

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, *ontferm U onzer.*

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader.

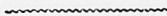
Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, H. Moeder Gods, verstoot onze gebeden niet in onzen nood; maar bevrijd ons altijd van alle gevaren, glorierijke en gezegende Maagd; onze Vrouwe, onze Middelaars, onze Voorspraak, verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

Bid voor ons, o H. Moeder Gods.

Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels de menschwording van Christus uwen Zoon gekend hebben, door zijn lijden en Kruis tot de heerlijkheid der verrijzenis mogen geraaken. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Bijzondere dagelijksche gebeden.

Bemerking. Leer deze gebeden van buiten en neem de gewoonte aan, deze gebeden elken dag bij uw Morgen- of Avondgebed te bidden, behalve de akten van geloof, hoop, liefde (1) en berouw, die zeker nooit een enkelen dag mogen vergeten worden.

Ter eere der allerheiligste Drievuldigheid.

(2) Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God der heerscharen; de gansche aarde is vol van zijne heerlijkheid. Glorie zij den Vader, Glorie den Zoon, Glorie den H. Geest.

Ter eere van het allerheiligste Sacrament.

(2) Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament.

Tot de H. Maagd voor de heilige deugd van zuiverheid.

(’s Morgens en ’s avonds.)

Wees gegroet. ....

(3) O mijne Vorstin, o mijne Moeder! ik offer mij geheel aan u op, en om u mijne ver-

(1) Volle aflat onder gewone voorwaarden voor degenen, die gedurende eene maand dagelijks eens de akten van geloof, hoop en liefde zullen gebeden hebben.

(2) Volle aflat onder gewone voorwaarden voor dege-

kleefdheid te betoonen, wijd ik u van daag toe mijne oogen, mijne ooren, mijnen mond, mijn hart, geheel mij zelven. Wilt ik u toebehoor, o mijne goede Moeder, bewaar mij, bescherm mij als uw goed en eigendom.

Tot den H. Bewaarengel.

(2) O Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, aan wien ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, gelief mij te verlichten, te bewaren, te geleiden en te bestieren. Amen.

Voor een goeden dood.

(Vooral 's avonds te bidden.)

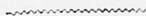
Jesus, Maria, Joseph! ik geef U mijn hart en mijne ziel.

Jesus, Maria, Joseph! staat mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria, Joseph! dat mijne ziel na mijnen dood bij U in vrede ruste. Amen.

nen, die gedurende eene maand dagelijks eens dit gebed zullen gebeden hebben.

(3) Volle aflat onder gewone voorwaarden voor degenen, die gedurende eene maand dagelijks 's morgens en 's avonds een Wees-gegroet met dit gebed zullen gebeden hebben.

Schietgebeden door den dag.

~~~~~

Glorie zij den Vader en den Zoon en den H. Geest.
Geloofd zij Jesus Christus! In eeuwigheid. Amen.
De Namen van Jesus en Maria zijn gebenedijd.
Van nu af tot in eeuwigheid.

Jesus, ik geloof in U; Jesus, ik hoop op U;
Jesus, ik bemin U.

O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds
meer en meer beminne.

~~~~~

Maak u gewoon, als eene slechte gedachte of neiging tot
zonde in u opkomt, aanstonds eene of andere van deze
verzuchtingen te bezigen:

Jesus! Maria! Joseph!

O mijn God, laat het niet toe; ik wil niet zondigen.
Laat mij niet van U scheiden!

Jesus! Jesus! Jesus!

Zoete Jesus, ik hoop op U, ik bemin U.

Lieve Jesus, verberg mij in uw Hart.

Heilige Maria, lieve Moeder, bescherm uw kind.

Heilige Engel, sta mij bij.

Heilige Patronen, helpt mij.

~~~~~

est.
nen.
rijd.
U;
eds
tot
deze
zon-
ad.

DRIE

OEFENINGEN

voor elken dag

DER

NOVENE.

OVERZICHT.

De eerste drie dagen dezer Novene hebben ten doel, de kinderen met een goeden geest te bezielen, hen ingetogen te maken en ernstig te stemmen voor het groote werk, dat zij gaan verrichten.

De volgende drie dagen strekken als nadere voorbereiding tot eene goede Biecht. De naaste voorbereiding geschiedt onmiddellijk vóór het ontvangen van het H. Sacrament van Boetvaardigheid.

De laatste drie dagen bedoelen eene nadere voorbereiding tot de H. Communie; terwijl de naaste voorbereiding plaats heeft op den dag zelf der eerste Communie, in de H. Mis vóór het ontvangen van het allerheiligste Sacrament. *)

Elke dag heeft eene bijzondere toewijding, ook met dit voordeel, dat den kinderen eenige schoone devotiën worden geleerd en aanbevolen, die hun immer moeten dierbaar zijn.

De eerste drie dagen zijn gewijd aan de H. Familie: Jesus, Maria en Joseph.

*) Deze naaste voorbereiding vindt men in een afzonderlijk Boekje: DE GROOTE DAG EN ZIJN VOORAVOND.

De volgende drie dagen aan onze H. Beschermers: Bewaarengel, Dooppatroon en Patroon der Parochiekerk.

De laatste drie dagen aan Jesus Christus, vereerd door drie zeer voorname devotiën: tot zijn Zoeten Naam, zijne Vijf Wonden en zijn allerh. Hart.

Elke dag heeft drie Oefeningen, op drie verschillende bepaalde uren langzaam met eerbiedige aandacht te lezen.

EERSTE DRIE DAGEN,

TOEGEWIJD AAN DE H. FAMILIE.

Algemeene voorbereiding.

EERSTE DAG

TOEGEWIJD AAN

J E S U S ,

als Kind te midden der Leeraren.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, ik aanbid U, hier tegenwoordig. Verlicht mijn verstand,

beweeg mijnen wil , opdat ik deze Oefening met uwe hulp wel moge doen, tot uwe eer en tot zaligheid van mijne ziel.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Jesus Christus, die nu in den hemel woont tot geluk van de Heiligen, die Hem in zijne heerlijkheid aanschouwen; — Jesus Christus, die op aarde nog verblijft in zijn allerheiligste Sacrament tot geluk van zijne leerlingen, die Hem dáár mogen aanbidden elk uur van den dag, offeren elken dag in de H. Mis, ontvangen zoo dikwijls in de H. Communie; — Jesus Christus, wiens waarachtig Vleesch en Bloed wij na weinige dagen bij onze eerste H. Communie waardig hopen te ontvangen; — diezelfde Jesus heeft eens zichtbaar op aarde geleefd, is eens klein geweest als wij, om een voorbeeld te zijn voor alle kinderen. Wanneer Jesus, twaalf jaren oud zijnde, derhalve zoo oud ongeveer als wij zijn, met Maria en Joseph het Paaschfeest had gevierd, bleef Hij te Jerusaleem in den Tempel de leering der Priesters bijwonen; niet alsof Hij noodig had door hen onderwezen te worden; want Hij was de eeuwige Wijsheid zelve; maar om ons te leeren, dat wij met ijver, met eerbied, met aandacht

het
aan
E
en
den
ken
goe
voo
loof
ten
gen
zed
Ter
bie
Ho
van
hei
ten
alti
wa
nal
we
bel
wa
me
let
der

het godsdienstige onderricht der Priesters moeten aanhooren.

Hoe gaarne hoorde Jesus spreken van God en zijne werken? Zoo ook moeten wij gaarne den Catechismus bijwonen, om God te leeren kennen en beminnen; om te vernemen wat die goede God, onze Schepper en onze Verlosser, voor ons gedaan heeft, en nog doet, en beloofd heeft te doen; om te leeren wat wij moeten weten en doen, als wij Hem willen behagen en onze ziel eeuwig gelukkig maken. Hoe zedig, eerbiedig zat het goddelijk Kind in den Tempel te midden der Leeraren! Hoeveel eerbied toonde Jesus voor het Huis zijns Vaders! Hoeveel eerbied voor die Priesters als gezanten van God! Hoeveel eerbied en aandacht voor de heilige leer, die zij verkondigden! Zoo ook moeten wij door onze zedige houding in de Kerk altijd eerbied toonen voor het Huis van God, waar Jesus Christus zelf woont in het Tabernakel; — eerbied toonen voor de Priesters, welke Jesus Christus met zoo groote macht heeft bekleed; — eerbied voor hunne onderrichting; want wat zij leeren, is de Leer van Jesus. O, met welke eerbiedige houding en met welke oplettendheid moeten wij luisteren naar hunne woorden; want hun woord is het Woord van God!

VOORNEMEN.

Ik zal gedurende deze negen dagen met grooteren ijver dan vroeger alle godsdienstige onderrichtingen bijwonen. Het zou mij leed doen, als ik er eene enkele zou missen. Ik zal zorgen bij geene enkele te laat te komen.

In de Kerk zal ik deze dagen een bijzonderen eerbied toonen; niet alleen gedurende het onderricht des Priesters, maar ook al is de Priester niet tegenwoordig, vóór de onderrichting en daarna; — ik zal zedig en eerbiedig mij gedragen bij elke godsdienstoefening, vooral onder de H. Mis; — ja, ik zal toonen te gelooven, dat Jesus Christus zelf altijd tegenwoordig is in zijn aanbiddelijk Sacrament, en daarom eene eerbiedige houding aannemen van het oogenblik, dat ik de Kerk binnentreed, totdat ik die zal verlaten hebben.

Ik zal den Priester beschouwen als den Gezant van God om mij Gods wil bekend te maken. Ik zal mijn best doen, om alle wereldsche gedachten buiten de Kerk te laten en om met alle oplettendheid te luisteren naar de woorden des Priesters, denkende dat Jesus Christus zelf door zijn mond tot mij spreekt.

Ik zal mij dikwijls het Kind Jesus in den Tempel voorstellen, om mij in de Kerk ook zóó te

gedr
delij

J
in u
len
mij
den
beel
te v
kan
heid
eerb
aan
plac
Wo
leen
uwe
om
H.
C
C
hei

gedragen, als ik mij kan verbeelden, dat het goddelijk Kind in den Tempel zich gedragen heeft.

GEBED.

Jesus Christus, mijn God en Zaligmaker, die in uwe jeugd voor mij een voorbeeld hebt willen zijn, ik bid U, zegen mijn voornemen. Doe mij dikwijls aan U denken, gelijk Gij waart in den Tempel, opdat ik zoovele malen uw voorbeeld voor mijne oogen hebbe. Ik wensch U te volgen; maar ik weet, dat ik U niet volgen kan zonder uwen bijstand. Help dan mijne zwakheid door uwe genade. Stort in mijn hart den eerbied, welken ik verschuldigd ben aan uw aanbiddelijk Sacrament, — aan uwe heilige woonplaats, — aan uwe Priesters, — aan uw heilig Woord, dat zij mij verkondigen. Geef mij een leerzaam hart, en leer mij door den mond van uwen Dienaar, wat ik deze dagen moet doen, om U te behagen en mij waardig tot mijne eerste H. Communie voor te bereiden. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God enz. Zie bl. 63.

Wanneer Maria en Joseph na drie dagen zoekens het Kind Jesus in den Tempel vonden te midden der Leeraren, hen hoorende en hen vragende, stonden zij verwonderd, en zijne Moeder zeide tot Hem: „*Kind, waarom deedt Gij ons alzoo? Zie, wij zochten U met droefheid?*” En Jesus zeide tot hen: „*Waarom zocht gij Mij? Wist gij niet, dat Ik in de dingen mijns Vaders moet wezen?*” Hij wilde zeggen: Gij wist toch wel, dat Ik Mij moet bezig houden met de zaak, waartoe mijn Vader Mij gezonden heeft, te weten de menschen te leeren door mijn woord en voorbeeld en hen te verlossen door mijn lijden en dood. Die zaak moet Ik vóór alles behartigen; en daarmede heb Ik Mij nu deze drie dagen op eene bijzondere wijze bezig gehouden. — Ook wij hebben eene zaak die vóór alles gaan moet; die zaak, waarvoor de goede God ons op deze aarde geplaatst heeft: de zaak onzer zaligheid. Dit is het *eenig noodzakelijke*, wat wij te doen hebben: *Onze ziel zalig te maken*. Daarvoor moet al het overige wij-

ken. En nu, als een middel om onze ziel zalig te maken, moet onze eerste H. Communie strekken. Die Communie moet de grondslag zijn van onze volgende Communiën, de grondslag van ons volgend christelijk leven, de grondslag van onze zaligheid. Het komt er derhalve vóór alles op aan, dat wij eene *heilige* Communie doen. Het betaamt dan ook, dat wij deze dagen vóór alles denken aan eene heilige Communie; — vóór alles verlangen naar eene heilige Communie, — vóór alles ons hart bereiden tot eene heilige Communie. Alle andere zorgen moeten wij op zijde stellen. Om eten, drinken, slapen, spelen, schoone kleederen, om dat alles moeten wij ons niet bekommeren. Voor alles moeten wij zooveel mogelijk onverschillig zijn, behalve voor het geluk van eene heilige Communie. Deze zorg moet ons overal vergezellen; met deze gedachte moeten wij elken dag opstaan en slapen gaan: *Als ik eene heilige Communie doe, ben ik gelukkig voor nu, ja, ik mag hopen gelukkig voor verderen leeftijd, gelukkig voor de eeuwigheid.*

VOORNEMEN

Ik zal eene goede voorbereiding tot mijne eerste Communie beschouwen als de eenigste

taak, die ik deze dagen te vervullen heb. Daarom wil ik alles vermijden, wat mij onwaardiger zou kunnen maken voor dat groote werk; daarom wil ik alles doen, wat van mij verlangd wordt voor eene waardige Communie. Daarom wil ik deze dagen zoo min mogelijk kwaad doen; daarom wil ik mij zoo braaf mogelijk gedragen, in de Kerk, thuis, op straat, overal; niets liever doen dan de onderrichtingen en oefeningen voor de eerste Communie bijwonen; vooral veel bidden, vurig bidden, dat de goede God mij toch de genade verleene van eene waardige Communie te mogen doen. Dit zal het schietgebed zijn, dat dagelijks vele malen op mijne lippen zal wezen: *Lieve Jesus, zuiver mijn hart, versier mijn hart, bereid mijn hart om U waardig te ontvangen.*

Moge het iedereen aan mij kunnen bespeuren, dat ik niets meer verlang dan het geluk van eene heilige Communie. Vraagt men mij, waarom ik zoo gehoorzaam en gewillig ben, waarom zoo vriendelijk en toegevend, waarom zoo zedig en ingetogen; waarom ik zoo gaarne naar de Kerk ga, waarom ik zoo eerbiedig in de Kerk bid; — ik zal dan kunnen antwoorden: *Weet gij dan niet, dat ik mijne eerste H. Communie ga doen?*

GEBED.

Lieve Jesus, geef mij de ware wijsheid, opdat ik het werk mijner zaligheid altijd beschouwe als het gewichtigste, als het noodzakelijkste, wat ik hier te doen heb. Leer mij die heilige Communie, waartoe ik mij voorbereid, aanzien als eene zaak, waaraan ik niet te veel zorg besteden kan. Help mij, minnelijke Verlosser, door uwe goddelijke genade op eene waardige wijze dat groote werk voltrekken; want eene eerste heilige Communie is eene groote schrede op den weg der zaligheid. Verwijder uit mijn hoofd alle ijdele gedachten, die eene ernstige aandacht voor dat verheven werk zouden in den weg staan; verwijder uit mijn hart alle andere bekommernissen, opdat ik slechts door eene eenige zorg bezield zij: mijne eerste Communie heilig te doen. Help mij dikwijls tot U bidden: *Lieve Jesus, zuiver mijn hart, versier mijn hart, bereid mijn hart, om U waardig te ontvangen.* En verhoor dan ook, zoete Jesus, mijn kinderlijk gebed. Eeuwig zal ik U daarvoor dankbaar zijn; want grooter gunst kunt Gij mij nu niet geven dan de genade van eene heilige Communie. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Het Kind Jesus keerde met Maria en Joseph naar Nazareth terug, om met hen in stille eenzaamheid te leven; en het H. Evangelie vermeldt van Hem, dat Hij hun onderdanig was. Het is zeker, dat Jesus als Kind ons een voorbeeld heeft gegeven van godsdienstigheid, van gehoorzaamheid, van zedigheid, van waarheidsliefde, van matigheid, van werkzaamheid, van vriendelijken omgang, in één woord van alle deugden, die God van kinderen verlangt; maar hoe komt het dan, dat alleen zijne gehoorzaamheid in het H. Evangelie genoemd wordt? Zou het de goede God daarom niet gewild hebben, om ons te leeren, dat de gehoorzaamheid is de hoofddeugd der kinderen, dat de gehoorzaamheid van zelf alle andere deugden voortbrengt en beschermt, dat een kind vooral door zijne gehoorzaamheid aan zijne Ouders niet alleen, maar ook aan God moet trachten te behagen?

Wij moeten dan de gehoorzaamheid beschouwen als onze hoofddeugd, de ongehoorzaamheid en weerspanningheid verafschuwen als eene hoofdonddeugd, die van zelf veel ander kwaad medebrengt. Wij moeten aan onze Ouders gehoorzamen, omdat wij hun, naast God, alles te danken hebben; maar nog meer, omdat zij ons in Gods plaats bestieren. Daarom moeten wij ook gehoorzamen aan al degenen, die God of onze Ouders over ons gesteld hebben, vooral aan de Priesters, die onze geestelijke Vaders zijn. — Waarin moeten wij gehoorzamen? In alles, wat niet duidelijk strijdig is met Gods geboden; en niet alleen in hetgeen zij gebieden, maar wij moeten ook trachten te doen, wat zij verlangen, alles vermijdinge wat zij niet gaarne van ons zouden zien. — Hoe moeten wij gehoorzamen? Zóó, gelijk wij ons kunnen voorstellen, dat Jesus aan Maria en Joseph heeft gehoorzaamd; dat wil zeggen: aanstonds zonder uitstel, gewillig zonder tegenspreken niet alleen, maar met vriendelijkheid, nauwkeurig juist zooals het verlangd wordt. O mochten wij altijd zóó gehoorzaam zijn! Vooral diende deze dagen onze gehoorzaamheid volmaakt te wezen. Moeten wij niet ons best doen, om aan Jesus, dien wij in zijn H. Sacrament gaan ontvangen, te behagen? En hoe kunnen wij Hem beter behagen dan door te trachten als kinderen zijne kinderlijke gehoorzaam-

taak, die ik deze dagen te vervullen heb. Daarom wil ik alles vermijden, wat mij onwaardiger zou kunnen maken voor dat groote werk; daarom wil ik alles doen, wat van mij verlangd wordt voor eene waardige Communie. Daarom wil ik deze dagen zoo min mogelijk kwaad doen; daarom wil ik mij zoo braaf mogelijk gedragen, in de Kerk, thuis, op straat, overal; niets liever doen dan de onderrichtingen en oefeningen voor de eerste Communie bijwonen; vooral veel bidden, vurig bidden, dat de goede God mij toch de genade verleene van eene waardige Communie te mogen doen. Dit zal het schietgebed zijn, dat dagelijks vele malen op mijne lippen zal wezen: *Lieve Jesus, zuiver mijn hart, versier mijn hart, bereid mijn hart om U waardig te ontvangen.*

Moge het iedereen aan mij kunnen bespeuren, dat ik niets meer verlang dan het geluk van eene heilige Communie. Vraagt men mij, waarom ik zoo gehoorzaam en gewillig ben, waarom zoo vriendelijk en toegevend, waarom zoo zedig en ingetogen; waarom ik zoo gaarne naar de Kerk ga, waarom ik zoo eerbiedig in de Kerk bid; — ik zal dan kunnen antwoorden: *Weet gij dan niet, dat ik mijne eerste II. Communie ga doen?*

GEBED.

Lieve Jesus, geef mij de ware wijsheid, opdat ik het werk mijner zaligheid altijd beschouwe als het gewichtigste, als het noodzakelijkste, wat ik hier te doen heb. Leer mij die heilige Communie, waartoe ik mij voorbereid, aanzien als eene zaak, waaraan ik niet te veel zorg besteden kan. Help mij, minnelijke Verlosser, door uwe goddelijke genade op eene waardige wijze dat groote werk voltrekken; want eene eerste heilige Communie is eene groote schrede op den weg der zaligheid. Verwijder uit mijn hoofd alle ijdele gedachten, die eene ernstige aandacht voor dat verheven werk zouden in den weg staan; verwijder uit mijn hart alle andere bekommernissen, opdat ik slechts door eene eenige zorg bezielde zij: mijne eerste Communie heilig te doen. Help mij dikwijls tot U bidden: *Lieve Jesus, zuiver mijn hart, versier mijn hart, bereid mijn hart, om U waardig te ontvangen.* En verhoor dan ook, zoete Jesus, mijn kinderlijk gebed. Eeuwig zal ik U daarvoor dankbaar zijn; want grooter gunst kunt Gij mij nu niet geven dan de genade van eene heilige Communie. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Het Kind Jesus keerde met Maria en Joseph naar Nazareth terug, om met hen in stille eenzaamheid te leven; en het H. Evangelie vermeldt van Hem, dat Hij hun onderdanig was. Het is zeker, dat Jesus als Kind ons een voorbeeld heeft gegeven van godsdienstigheid, van gehoorzaamheid, van zedigheid, van waarheidsliefde, van matigheid, van werkzaamheid, van vriendelijken omgang, in één woord van alle deugden, die God van kinderen verlangt; maar hoe komt het dan, dat alleen zijne gehoorzaamheid in het H. Evangelie genoemd wordt? Zou het de goede God daarom niet gewild hebben, om ons te leeren, dat de gehoorzaamheid is de hoofddeugd der kinderen, dat de gehoorzaamheid van zelf alle andere deugden voortbrengt en beschermt, dat een kind vooral door zijne gehoorzaamheid aan zijne Ouders niet alleen, maar ook aan God moet trachten te behagen?

Wij moeten dan de gehoorzaamheid beschouwen als onze hoofddeugd, de ongehoorzaamheid en weerspanningheid verafschuwen als eene hoofdondeugd, die van zelf veel ander kwaad medebrengt. Wij moeten aan onze Ouders gehoorzamen, omdat wij hun, naast God, alles te danken hebben; maar nog meer, omdat zij ons in Gods plaats bestieren. Daarom moeten wij ook gehoorzamen aan al degenen, die God of onze Ouders over ons gesteld hebben, vooral aan de Priesters, die onze geestelijke Vaders zijn. — Waarin moeten wij gehoorzamen? In alles, wat niet duidelijk strijdig is met Gods geboden; en niet alleen in hetgeen zij gebieden, maar wij moeten ook trachten te doen, wat zij verlangen, alles vermijdinge wat zij niet gaarne van ons zouden zien. — Hoe moeten wij gehoorzamen? Zóó, gelijk wij ons kunnen voorstellen, dat Jesus aan Maria en Joseph heeft gehoorzaamd; dat wil zeggen: aanstonds zonder uitstel, gewillig zonder tegenspreken niet alleen, maar met vriendelijkheid, nauwkeurig juist zooals het verlangd wordt. O mochten wij altijd zóó gehoorzaam zijn! Vooral diende deze dagen onze gehoorzaamheid volmaakt te wezen. Moeten wij niet ons best doen, om aan Jesus, dien wij in zijn H. Sacrament gaan ontvangen, te behagen? En hoe kunnen wij Hem beter behagen dan door te trachten als kinderen zijne kinderlijke gehoorzaam-

heid na te volgen, en wel daarom te gehoorzamen, omdat Hij die deugd boven alle andere ons heeft willen inprenten?

VOORNEMEN.

Ik maak het vaste besluit van deze dagen aan mijne Ouders en aan mijne geestelijke Bestiërs de stiptste onderdanigheid te betoonen. Ik zal trachten alles te vermijden wat hen zou kunnen bedroeven; alles te doen wat ik kan denken, dat zij van mij verlangen. Om mij op te wekken tot eene volmaakte gehoorzaamheid zal ik mij dikwijls het voorbeeld van het Kind Jesus voor oogen stellen, en denken: hoe zou het Kind Jesus dit in mijne plaats doen? hoe vaardig? hoe vriendelijk? hoe zorgvuldig? hoe nauwkeurig? en ik zal dan ook trachten zóó te doen. Mocht ik mijne Ouders of Oversten door eenige ongehoorzaamheid bedroeven of met eenige onvriendelijkheid bejegenen, dan zal ik spoedig daarover mijne spijt toonen en door meer voorkomendheid mijne verkeerdheid zoeken goed te maken. Eindelijk zal ik gehoorzamen ten wille van Jesus, uit dankbaarheid voor het voorbeeld, dat Hij mij in zijne jeugd heeft gegeven, en om des te aangenaamer te zijn in zijne oogen, als Hij zal zien, dat ik mijn best doe om Hem te gelijken.

Mi
de al
der v
Maria
mij c
heid.
eene
berei
H. E
opte
les d
heb
dikw
ik g
ootn
hede
Moe
de v
van
moe
dat
zal
dag
zaa
om
ma

GEBED.

Minnelijke Jesus, ofschoon Gij God waart, de almachtige God, Schepper, Heer en Bestierder van hemel en aarde, hebt Gij toch aan Maria en Joseph onderdanig willen zijn, om mij een voorbeeld te geven van gehoorzaamheid. En ofschoon Gij alle deugden bezaat met eene volmaaktheid, die nooit een mensch kan bereiken, hebt Gij van al uwe deugden in het H. Evangelie slechts uwe gehoorzaamheid laten opteekenen, om mij te leeren, dat ik vóór alles die deugd moet betrachten. Helaas, hoe slecht heb ik tot hiertoe uw voorbeeld gevolgd! Hoe dikwijls heb ik niet willen gehoorzamen? En als ik gehoorzaamde, hoe deed ik het? Ik vraag U ootmoedig vergeving voor zoovele ongehoorzaamheden, voor het vele verdriet, dat ik Vader en Moeder heb aangedaan. Ik zal mij daarvan voor de voeten van den Priester, die in het Sacrament van Boetvaardigheid uwe plaats bekleedt, rouwmoedig beschuldigen, in de hoop, dat Gij mij dat alles genadig zult vergeven. Nu voortaan zal ik U tot mijn voorbeeld nemen. Vooral deze dagen verlangt Gij van mij eene stipte gehoorzaamheid. Ik zal mijn best doen, zoete Jesus, om uw verlangen te bevredigen. Verleen mij uwen machtigen bijstand, om mijne lichtzinnigheid,

onwilligheid en loomheid te overwinnen, ten einde U door mijne gehoorzaamheid te behagen en de genade van eene heilige Communie te verkrijgen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

TWEEDE DAG

TOEGEWIJD AAN DE

H. MAAGD MARIA,

als Kind opgevoed in den Tempel.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Maria is nu in den schoonen hemel bij Jesus. Zij is zijne Moeder, zij vermag veel bij Hem. Jesus heeft gewild, dat zijne Moeder ook de Moeder zou zijn van al zijne leerlingen; daarom heeft zij hen allen lief. Maria bemint derhalve ook ons, en wij mogen vertrouwen, dat die goede Moeder deze dagen met een bijzonder

welgevallen op ons nederziet, nu wij ons voorbereiden, om het heilige Vleesch en Bloed van haren goddelijken Zoon voor den eersten keer te ontvangen; en wij mogen er op rekenen, dat zij in dat groote werk ons door hare machtige voorspraak zal helpen. Wij, zij Jesus bemint, moet zij verlangen, dat Hij door eene waardige Communie worde verheerlijkt; en wij, zij ons bemint, moet zij verlangen, dat wij door eene waardige Communie worden geheiligd. Daarom mogen wij besluiten, dat zij ons reeds zal helpen, al zouden wij vergeten haren bijstand af te smeeken. Maar wij mogen toch denken, dat zij meer zorg zal hebben voor die kinderen, welke deze dagen dikwijls en vurig hare voorspraak inroepen. En nog meer zullen wij van hare moederlijke liefde mogen verwachten, als wij ons best doen hare deugden deze dagen na te volgen; want zij zal ongetwijfeld die kinderen, welke door de navolging harer deugden haar op eene bijzondere wijze vereeren, ook met meer liefde bejegenen.

Maria was eenmaal zoo oud als wij nu zijn. Waar was Maria toen, en wat deed zij? Maria was reeds in hare eerste jaren door hare heilige Ouders Joachim en Anna naar den Tempel gebracht, om daar, in gezelschap van nog andere meisjes, onder de leiding van godvreezende vrouwen te worden opgevoed. Hoe heeft

Maria daar geleefd? Waarin moeten wij Maria navolgen?

Niets staat van Maria's heilige jeugd in het H. Evangelie vermeld. Maar dat gemis schaadt ons niet. Zelfs al de schoone lofspraken, die de HH. Vaders der Kerk ons hebben nagelaten over de heilige levenswijze van Maria in den Tempel, behoeven wij niet te kennen. Wij zijn immers overtuigd, dat Maria alle deugden, die aan onzen leeftijd passen, in de hoogste volmaakt-
heid heeft beoefend; en alzoo kunnen wij ons reeds veel van Maria's deugden voorstellen. En wijl wij zeker zijn, dat in Maria nooit de minste zonde, zelfs geen schijn van kwaad, te vinden was, daarom weten wij, zonder den minsten twijfel, te beslissen, wat Maria niet heeft gedaan. Om ons derhalve het Kind Maria als voorbeeld ter navolging voor te stellen, hebben wij slechts ons zelve te vragen: wat zou het Kind Maria nu hier in mijne plaats doen? wat zeker niet doen? Het antwoord, dat wij ons zelve zullen geven, zij de regel voor ons gedrag. Doen wij het eene en laten wij het andere, wij volgen Maria na.

VOORNEMEN.

Ik neem, voor deze dagen, het Kind Maria als mijn voorbeeld. Ik zal mij dikwijls dat hei-

lig Kind voor oogen stellen, en mij afvragen: wat zou Maria nu in mijne plaats doen, en op welke wijze? Ik zal dan ook naar de uitspraak van mijn geweten te werk gaan.

Maria was vol ijver voor het gebed en andere godvruchtige oefeningen in den Tempel. Ik kan mij niet verbeelden, dat Maria eene enkele van die oefeningen door hare schuld heeft verzuimd of een enkelen keer daarbij is te laat gekomen. Ik zal mijn best doen, om ook geene enkele van de voorgeschrevene of verlangde oefeningen te verzuimen; mijn best doen, om in de H. Mis, bij de godsdienstige onderrichting, bij het Rozenhoedje of eenige andere gemeenschappelijke oefening in de Kerk geene minuut te laat te komen.

O hoe eerbiedig, hoe aandachtig, hoe vurig moet Maria in hare jeugd gebeden hebben! Ik ben overtuigd, dat zulk een gebed ver boven mijn vermogen is; maar ik zal toch trachten zoo goed te bidden als ik kan, om door het toonen van mijnen goeden wil aan Maria te behagen. Onder het gebed eerbiedig knielende, zal ik niet uit vrijwillige nieuwsgierigheid of lichtzinnigheid rondzien, maar de oogen neergeslagen houden. Ik zal onder het gebed mij niet vrijwillig vreemde gedachten in het hoofd halen, en, komen zij bij mij van zelf op, dan zal ik ze verwijderen, zoo spoedig ik ze be-

merk. Ik zal gedenken met wien ik in het gebed spreek, mijn hart zooveel mogelijk ten hemel heffen, om in mijne verbeelding neer te knielen voor den troon van den goeden God of van mijnen minnelijken Zaligmaker of van zijne en mijne allerliefste Moeder of van zijne andere heilige Vrienden, en door vurige verzuchtingen af te smeeken dat alles, wat mijne arme ziel deze dagen noodig heeft voor eene waardige Communie.

GEBED.

Heilige Maagd, Moeder Gods Maria, uw deugzaam leven in den Tempel moet mij ten voorbeeld strekken. Ik wensch u na te volgen, om daardoor u te behagen en alzoo uwe machtige tuschenkomst bij de verhevene handeling, waartoe ik mij voorbereid, waardig te worden. Prent uw beeld diep in mijn hart, opdat ik duidelijk aanschouwe, hoe eerbiedig, hoe aandachtig, hoe vurig gij waart in het gebed. Help mij mijne nieuwsgierigheid, mijne lichtzinnigheid, mijne ongedurigheid overwinnen. Sta mij bij, om uit mijnen geest die vreemde gedachten te verdrijven, welke gedurig mijne aandacht komen storen. Verwijder van mij die verveling, die mij zoo spoedig bij het gebed overvalt. Leer mij deze dagen zóó bidden, dat mijn gebed aangenaam

zij a
heili
het
eigen
te v
kort
mij
gere
kun
kin
uw

ho

o
v
d
h
V

zij aan God, en ik de genade verkrijge van eene heilige Communie te mogen doen; want ik weet het, dat ik dat overgroote geluk niet van mijne eigene krachten, maar alleen van Gods goedheid te verhopē heb. O heilige Maria, wat ik te kort kome, vul gij dat aan: bid deze dagen met mij en voor mij. Aan u kan Jesus niets weigeren; want gij zijt zijne Moeder; maar ook kunt gij mij niets weigeren; want ik ben uw kind. Lieve Moeder, maak mij dan gelukkig door uw gebed bij uwen goddelijken Zoon. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Eene andere reden nog moet ons aansporen, om deze dagen het heilige Kind Maria na te volgen. Met het grootste welbehagen zag God uit den hemel op Maria neder, en waarom? Was het niet om hare hooge deugd en heilichheid? Welnu, trachten wij ook deze dagen naar het

voorbeeld van Maria heilig door te brengen, God zal ook op ons met welgevallen nederzien. Wij zullen behagen vinden bij Jesus Christus, omdat wij, door Maria na te volgen, zijne heilige Moeder op de volmaaktste wijze vereeren.

Stellen wij dan met des te meer ijver ons het Kind Maria ten voorbeeld. Wij durven niet beproeven, het heilige Kind in haar streng vasten na te volgen; maar vereeren wij Maria ten minste door onze matigheid. Wij kunnen ons niet voorstellen, dat het heilige Kind zich ooit aan de minste onmatigheid heeft schuldig gemaakt; dat het zich ooit heeft beklagd over de spijs, die werd voorgezet. Laat ons, om dat heilige voorbeeld te vereeren, ons deze dagen voor alle gulzigheid of onmatigheid in spijs en drank wachten; laat ons tevreden zijn met alles, wat ons wordt voorgediend, buiten de gestelde uren niets vragen, en zeker niet ons in 't geheim aan snoeperij plichtig maken.

Maria was eenvoudig, zindelijk en allerzedigst gekleed; zij was tevreden met elk kleedingstuk, dat voor haar bestemd was. Zij hechte niet de minste waarde aan schoone kleederen of versierselen; omdat zij overtuigd was, dat men God niet behaagt door den zwier van schoone en rijke kleederen; maar wel door zedigheid in kleederen en houding. Waar zij den hoogsten prijs op stelde, was het kleed van hare schoone

ziel,
der
niet
hare
nav
tevr
ders
dere
gaa
mee
met
kle
zull
zor
nie
too
dan
sier
Jes

om
ge

nig
ke
bu

God
Wij
mdat
foe-
het
be-
vas-
ten
ons
ooit
akt;
die
por-
gul-
ch-
ons
iets
oe-
ze-
ee-
ht-
de-
dat
oo-
eid
ten
one

ziel, het kleed der onschuld, het Bruiloftskleed der goddelijke genade. Dat sneeuw witte kleed niet te verliezen, niet te bevlecken: dat was hare zorg, dat was haar geluk. Mochten wij in navolging van Maria ook zóó denken! Laat ons tevreden zijn met de kleederen, welke onze Ouders ons geven, en het verkeerde verlangen onderdrukken om schooner en rijker gekleed te gaan. Betrachten wij de zindelijkheid, maar nog meer de zedigheid in onze kleding. Spreken wij met niemand, buiten noodzakelijkheid, over de kleederen, die wij bij onze eerste H. Communie zullen dragen. Laten wij daarover geheel en al de zorg aan onze Ouders; en bekommeren wij er ons niet om, hoe wij zullen gekleed worden; maar toonen wij nergens meer zorg voor te hebben, dan dat onze ziel, met het Bruiloftskleed versierd, aan den Bruiloftsdisch van onzen Heer Jesus Christus moge aanzitten.

VOORNEMEN.

Ik wil deze dagen het Kind Maria navolgen, om tevens daardoor bij Jesus Christus behagen te vinden.

Om eten, drinken en slapen zal ik mij weinig bekommeren. Ik zal geene aanmerking maken op de spijs, die mij gegeven wordt; ik zal buitentijds niets vragen en mijnen snoeplust be-

dwingen. Ik zal toonen, dat de gedachte aan het geluk van na korte dagen eene andere overheerlijke, goddelijke Spijze te mogen proeven, mij de gewone spijzen als minder smakelijk maakt en mij alle lekkernijen voor niets doet tellen.

Ik zal in navolging van het Kind Maria deze dagen zindelijk en bovenal zedig zijn in mijne kleeding. Ik zal mij niet inlaten met de klederen voor het Communiefeest; ik zal er niet nieuwsgierig naar vragen, er niet met de andere kinderen over spreken. Des te meer zal ik denken aan het Bruiloftskleed, waarmede ik op den dag mijner Bruiloft mijn goddelijken Bruidegom hoop te behagen. Ik zal al mijne zorg besteden, om mij dat aan te schaffen. Daarom zal ik gedurig met God spreken, om Hem dat te vragen. Daarom zal mijne eerste en grootste zorg zijn voor eene heilige Biecht, om des te zuiverder en behagelijker aan het goddelijk Gastmaal te verschijnen.

GEBED.

Als ik deze dagen eet of drink of slapen ga, o allerheiligste Maagd Maria, laat mij immer denken hoe gij in uwe jeugd gewoon waart te eten of te drinken of u ter rust te leggen. Ik heb zoo even veel voorgenomen, dat om mijne

zwakheid en kinderlijke neigingen moeilijk voor mij is; maar ik heb gerekend op uwen bijstand. Help mij mijne gulzigheid en onmatigheid, mijnen verderfelijken snoeplust bestrijden, opdat ik reeds vroegtijdig leere mij versterven. Help mij den ijdelten opschik verachten, niet wenschen schoon, maar naar mijnen staat eenvoudig en vooral zedig gekleed te gaan. Mijne goede Ouders beminnen mij zóó, dat zij doen zullen wat zij kunnen, om met het groote Feest mijn lichaam op eene gepaste wijze te kleeden. En gij, mijne Moeder, gij zult ook toonen, dat gij mij als uw kind liefhebt, en daarom, ik reken er op, zorg dragen voor het Feestkleed mijner ziel. Vraag voor mij aan uwen goddelijken Zoon het reinste, het schoonste Bruiloftskleed, opdat op den grooten vreugdedag ik des te meer behagen vinde in zijne oogen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Trachten wij ons te overtuigen, dat wij niets wijzer kunnen doen dan het heilige Kind Maria deze dagen navolgen. Die navolging toch zal vereeerend zijn voor Maria en behagelijk aan Jesus, en nog voordeelijker voor ons zelve. Die den ernstigen wil heeft van Maria's voorbeeld te volgen, zal verafschuwen al wat zonde is, ja, vermijden wat schijn van zonde heeft. Is dat niet toonen wijs te zijn en zich zelve te beminnen? Immers wat kan eene heilige Communie meer in den weg staan dan de zonde? Hij die het Kind Maria tot voorbeeld neemt, tracht te beoefenen alle deugden, die aan zijn kinderlijken leeftijd eigen zijn. En is nu eene heilige levenswijze niet de beste voorbereiding voor eene heilige Communie? Hij dan, die zijn best doet het heilige Kind Maria na te volgen, hij bezit de ware wijsheid, hij bemint zich zelve met eene oprechte liefde, want hij kan zich niet beter voorbereiden tot eene waardige Communie dan door elken dag zoo te willen doorbrengen, als het Kind Maria in zijne plaats zou gedaan hebben.

Het Kind Maria was in den Tempel niet al-
lén, maar met vele andere kinderen, die het-
zelfde doel beoogden, namelijk in den dienst
des Heeren te worden opgekweekt. Zij was alzoo
gescheiden van den omgang met zoovele andere
kinderen, die de gunst van zulk eene zorgvul-
dige opvoeding niet genoten. Deze dagen zijn
wij in de Kerk gedurig van zelf in gezelschap
van verscheidene kinderen, die hetzelfde doel
hebben, namelijk zich voor te bereiden tot eene
waardige Communie. Laten wij ons nu, op het
voorbeeld van Maria, zooveel mogelijk afzonde-
ren van de andere kinderen, die dezelfde gunst
met ons niet deelen. Zoeken wij buiten de Kerk
liefst den omgang van de deelgenooten in ons
geluk. De andere kinderen hebben niet met
ons hetzelfde belang, om deze dagen vooral
zóó braaf en zedig en ingetogen te zijn als
wij voor ons zelven dat wenschen; en daar-
om hebben wij eerder van hen een kwaad
voorbeeld of ten minste vele gevaren van ver-
strooiing te vreezen. Wat nu onzen omgang met
degenen betreft, die zich met ons tot hunne
eerste H. Communie voorbereiden, o, hoe ge-
lukkig zouden wij zijn, als wij ook hier het
voorbeeld van het Kind Maria volgden! Kun-
nen wij ons voorstellen, dat Maria ooit met
hare speelgenooten getwist of gekrakeeld heeft?
dat ooit een scheldnaam van hare vriendelijke

lippen is gevallen? dat zij zich ooit aan eene ruwe behandeling heeft schuldig gemaakt? O, mochten wij deze dagen ook alle oneenigheid zorgvuldig vermijden! Om den vrede te bewaren, gaf Maria alles toe, wat zij kon toegeven, en vond er behagen in, de minste van allen te zijn. Maria was niet afgunstig, dat andere kinderen schooner gekleed of rijker waren. Maria toonde zeker meer wijsheid en meer deugd dan alle andere kinderen; maar in plaats van daarop trotsch te zijn, gaf zij zelfs daar geen acht op. Zij was jegens iedereen altijd even vriendelijk en voorkomend, en won alzoo de liefde van allen. Zij bracht toen reeds den regel in oefening, welken Jesus later gesteld heeft: *Die de eerste bij God wil zijn, moet de laatste van allen worden.* Het voorbeeld van Maria, o hoeveel kan ons dat leeren! Gelukkig, zoo wij het volgen!

VOORNEMEN.

Om den geest van godsdienstige ingetogenheid te bewaren, die noodzakelijk is voor eene goede voorbereiding, zal ik mij zooveel mogelijk van de woelige wereld afzonderen: daarom mij op straat niet ophouden; mij niet bemoeien met wat op straat te zien of te hooren is; gezelschappen van vreemde personen vermijden;

zelfs zooveel als gevoegelijk kan, mijne gewone speelkameraden ontwijken, wanneer zij met mij niet hunne eerste Communie doen; liefst mij bewegen in den huiselijken kring of omgaan met even gelukkige kinderen; mij onthouden van alle ruwe en te zeer vermoeiende spelen en bovenal met alle zorg vermijden te hooren of te zien wat kwaad is, ja, ook alles wat nadeelig is voor de godsdienstige stemming, die de goede God van mij verlangt.

Ik zal trachten minzaam en voorkomend om te gaan met de kinderen, die zich met mij voorbereiden. Ik zal beproeven, vriend te zijn met iedereen. Meen ik iets voor te hebben, ik zal dat niet laten gelden, om mij te verheffen; zie ik, dat een ander iets voor heeft, ik zal daar niet spijtig over zijn. Ik zal liever aan anderen toegeven dan de eensgezindheid storen. In vriendelijkheid en toegevendheid zal ik het van de andere kinderen trachten te winnen, om alzoo het voorbeeld van Maria na te volgen, waaraan ik dikwijls denken zal, om te weten hoe ik met de andere kinderen deze dagen moet omgaan.

GEBED.

Heilige Maagd Maria, ik verbeeld mij u nog te zien, toen gij waart van mijne jaren, te

Jerusalem in den Tempel. Hoe dierbaar was u die afzondering! Alzoo waart gij ver van de booze wereld verwijderd, en dáár, op die heilige plek, sprak u alles van God en de deugd: dat was de wensch uws harten! Help mij, heilige Maagd, deze dagen ook zoo veel mogelijk in stille afzondering leven. Bewaar mijne oogen en mijne ooren, om van de booze wereld niets te zien of te hooren, wat mij ontstichten kan. En als ik nu deze dagen het meest en ook het liefst zal omgaan met de deelgenooten in mijn geluk, o, leer mij dan, hoe ik met hen mij moet gedragen. Help mij mijnen hoogmoed en mijne afgunstigheid onderdrukken. Die ongelukkige neiging om altijd vóór anderen te willen zijn, altijd gelijk te willen hebben, hoe zal ik die overwinnen? In alles wat bij God waarde heeft, waart gij onvergelykelyk hoog boven al uwe speelgenooten verheven, en toch deedt gij uw best om de minste van allen te zijn. Ik heb zoo weinig, dat mij bij God aanbeveelt, en helaas! reeds zoo veel gedaan, waarvoor ik vernedering en beschaming verdiend heb. Te recht behoorde ik de minste van allen te wezen; maar zie, dat juist valt mijnen hoogmoed zoo zwaar. Help, o allerheiligste Moeder, de zwakheid van uw kind door de herinnering van uwe zoete vriendelijkheid en nederige toegevendheid, door de verdiensten van uw heilig en beminnelijk voor-

beeld, door uwe machtige voorspraak bij Jesus Christus, uwen goddelijken Zoon. Ja, mocht ik, door u geholpen, gedurende deze dagen steeds de laatste bij mijne speelgenooten zijn, om op den grooten dag der Communie de eerste bij Jesus te wezen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Jerusalem in den Tempel. Hoe dierbaar was u die afzondering! Alzoo waart gij ver van de booze wereld verwijderd, en dáár, op die heilige plek, sprak u alles van God en de deugd: dat was de wensch uws harten! Help mij, heilige Maagd, deze dagen ook zoo veel mogelijk in stille afzondering leven. Bewaar mijne oogen en mijne ooren, om van de booze wereld niets te zien of te hooren, wat mij ontstichten kan. En als ik nu deze dagen het meest en ook het liefst zal omgaan met de deelgenooten in mijn geluk, o, leer mij dan, hoe ik met hen mij moet gedragen. Help mij mijnen hoogmoed en mijne afgunstigheid onderdrukken. Die ongelukkige neiging om altijd vóór anderen te willen zijn, altijd gelijk te willen hebben, hoe zal ik die overwinnen? In alles wat bij God waarde heeft, waart gij onvergelykelyk hoog boven al uwe speelgenooten verheven, en toch deedt gij uw best om de minste van allen te zijn. Ik heb zoo weinig, dat mij bij God aanbeveelt, en helaas! reeds zoo veel gedaan, waarvoor ik vernedering en beschaming verdiend heb. Te recht behoorde ik de minste van allen te wezen; maar zie, dat juist valt mijnen hoogmoed zoo zwaar. Help, o allerheiligste Moeder, de zwakheid van uw kind door de herinnering van uwe zoete vriendelijkheid en nederige toegevendheid, door de verdiensten van uw heilig en beminneelyk voor-

beeld, door uwe machtige voorspraak bij Jesus Christus, uwen goddelijken Zoon. Ja, mocht ik, door u geholpen, gedurende deze dagen steeds de laatste bij mijne speelgenooten zijn, om op den grooten dag der Communie de eerste bij Jesus te wezen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

DERDE DAG

TOEGEWIJD AAN DEN

HEILIGEN JOSEPH,

het goddelijk Kind dragende en
omhelzende.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

De H. Joseph is geweest de Bruidegom van Maria en de Voedstervader van het Kind Jesus. God had hem verkozen tot die waardigheid, omdat hij rechtvaardig was. God, die niet wil wonen in een hart, dat onderworpen is aan de zonde, vindt zijn behagen in zuivere zielen. Jesus wilde onderdanig zijn aan Joseph, door hem worden opgevoed en geleid, door hem worden gedragen en geliefkoosd, met hem zoo gemeenzaam omgaan; omdat de ziel van Joseph zoo zuiver en heilig was. Diezelfde Jesus wil ook tot ons komen, om met ons gemeenzaam om te gaan, en wel zóó gemeenzaam, dat Hij in ons hart wil binnentreden door de H. Com-

munie. Maar Jesus stelt als de eerste voorwaarde: onze ziel moet zuiver zijn; en wel zóó, dat, hoe zuiverder Hij onze ziel zal vinden, Hij des te gemeenzamer en vriendelijker zich zal toonen. Nu dan, is onze ziel zuiver, gelijk Jesus verlangt? Zouden wij, zooals we nu zijn, dien heiligen God durven ontvangen? Wat zullen wij dan doen? Wij moeten door eene goede, heilige Biecht ons hart zuiveren; en wij moeten niet tevreden zijn, dat ons hart zij gezuiverd van alle doodzonden; maar wij moeten het ook zuiveren zooveel mogelijk van alle dagelijksche zonden: deze toch ook mishagen aan de oogen van Jesus. Doch hoe zullen wij die zuiverheid des gewetens verkrijgen? Hoe zullen wij eene goede, heilige Biecht spreken? Hoe zullen wij in dat groote werk, waarvan het geluk onzer eerste Communie afhangt, kunnen slagen? Mogen wij dat van eigen krachten verhoplen? Neen, de goede God moet ons de genade van eene heilige Biecht schenken. Stellen wij daarom onze Biecht onder de bescherming van den H. Joseph. Hij bemint ons: hij, de Leidsman van het Kind Jesus, is de *Patroon der jeugd*, ook onze Leidsman. Bidden wij, zijne beschermelingen, elken dag om zijne machtige voorspraak bij zijn goddelijk Voedsterkind; opdat de goede Jesus, door de voorbede van den H. Joseph,

ons overvloedige genade verleene, om ons geweten te zuiveren van alle zonden, van alle vlekken.

VOORNEMEN.

Wijl dan een zuiver hart de noodzakelijke voorwaarde is voor het geluk eener waardige Communie, zal ik de Biecht, die ik ga spreken, als mijn voornaamste werk beschouwen. Het meest zal ik bezorgd zijn voor eene goede Biecht; het meest zal ik bidden om de genade van eene goede Biecht. Ik zal mijn best doen, om deze dagen tot de minste zonde te vermijden, ten einde te toonen, dat ik mijne ziel niet verder wil bevleken, en dat ik berouw heb over alles, wat ik tegen den goeden God misdaan heb. Ik zal dikwijls den H. Joseph aanroepen, om door zijne bescherming mijne ziel te bewaren voor alle kwaad; — om toch niet wetens en willens iets te doen, dat aan de heilige oogen van God mishaagt; — om niet door onvoorzichtigheid of lichtzinnigheid het gevaar van zonde in te loopen; — om zelfs datgene te vermijden, waarin ik juist geene zonde kan bespeuren, maar dat ik toch onbetamelijk of hinderlijk weet te zijn voor den ernstigen en godsdienstigen geest, die mij deze dagen moet bezielen: alzoo alle luidruchtigheid, alle ruwheid in woorden en hande-

lingen, alle driftigheid, liever mijn gevoelen en vermeend recht willende opgeven dan hetzelfde halstarrig volhouden en verdedigen, op het gevaar af van de liefde te kwetsen en de kalmte des gemoeds te verliezen.

GEBED.

O H. Joseph, Voedstervader van het goddelijk Kind Jesus, neem mij vooral deze dagen onder uwe hoede. Terwijl mijne goede Ouders zich belasten met de verzorging van mijn lichaam; neem gij, als mijn geestelijke Vader, de zorg op u voor mijne ziel. Help mij mijne ziel zuiveren in het Sacrament van Boetvaardigheid door een oprecht berouw en eene oprechte belijdenis. Help mij nu reeds mij zelven beteren van die misslagen, welke ik zoo dikwijls door mijne lichtzinnigheid bega. Herinner mij gedurig wat ik moet doen en wat ik moet laten, om mijne ziel op eene waardige wijze voor te bereiden tot mijne eerste Communie. De heilige Biecht, die ik ga spreken, stel ik onder uwe machtige bescherming. Help mij mijn geweten onderzoeken; leer mij al mijne zonden kennen, opdat ik ze alle verfoeie; help mij al mijne zonden onbewimpeld aan den Priester verklaren; bewaar mij voor het grootste ongeluk, dat mij deze dagen overkomen kan, voor eene kwa-

de Biecht. O H. Joseph, open mijnen mond, om mijne zonden te belijden. Leidsman van Jesus, geleid mijne zwakke jeugd. Blijf bij mij, neem mij bij de hand, geleid mij tot den Priester, en sta mij in het gewichtige oogenblik bij, opdat ik met een gezuiverd hart uit den Biechtstoel wederkeere. H. Joseph, groot is uwe macht bij God. Jesus gehoorzaamde u op aarde; Hij zal u niets weigeren in den hemel. Verkrijg voor mij de genade van eene goede Biecht, van een zuiver hart. O, mocht mijne ziel door uwe voorpraak zoo rein en schoon worden als zij was bij mijn heilig Doopsel!

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het, hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

De H. Joseph wordt vereerd als de *Patroon der waardige Communie*. De H. Joseph had het geluk, het Kind Jesus op zijne armen te mogen dragen, hij mocht Het omhelzen en aan zijn van liefde gloeiend hart drukken; en het god-

delijk Kind liet zich niet alleen omhelzen, maar ook Het sloeg zijne armpjes om den hals van zijn Voedstervader en kuste hem met de teederste wederliefde. Ziedaar het beeld eener waardige Communie. In de H. Communie mogen wij dienzelfden Jesus dragen in ons hart, wij mogen Hem omhelzen met geheel onze ziel; en o, als dan de goede Jesus in die omhelzing behagen schept en ons ook omhelst, dan is dat eene waardige Communie, eene heilige Communie, dan geschiedt ons het grootste geluk wat ons op aarde geschieden kan. Als het Kind Jesus den H. Joseph zoo teeder omhelsde, het was om die brandende liefde te beantwoorden, welke de H. Joseph het goddelijk Kind toedroeg. O die heilige Voedstervader was zóó vol zorg en bekommering voor den kleinen Jesus! O, dat Kind was zijn schat, was zijn leven, was zijn geluk, was zijn al! En wat wonder dan, dat het Kind Jesus de liefde van Joseph met de zoetste omhelzingen en vurigste kussen beloonde? Leeren wij hieruit, dat, wenschen wij in de H. Communie het zoete van Jesus' omhelzingen te smaken, wij ook Hem een van liefde brandend hart moeten aanbieden. Die zuiver is van de dode zonde, zal geene onwaardige Communie doen, maar de eene Communie is waardiger, is heiliger dan de andere. Wie doet nu de waardigste, de heiligste Communie, wie mag van zijne Communie de meeste en zaligste

vruchten verhopen? Hij, die Jesus het meest bemint. En wie bemint Jesus het meest? Die de meeste zorg heeft, om uit liefde voor Jesus alles te vermijden, wat aan Jesus' oogen mishagen zou kunnen, en dat alles met ijver te doen, wat wij weten, dat Hem behagelijk is. Maken wij daarom ons voornemen.

VOORNEMEN.

Ik wil niet alleen geene onwaardige Communie doen; de barmhartige God beware mij voor dat vreeselijk ongeluk! — maar ik wensch mijne eerste Communie zoo waardig, zoo heilig mogelijk te doen. Binnen korte dagen zal ik mijnen Jesus door het ontvangen van zijn goddelijk Vleesch en Bloed in mijn hart voor den eersten keer omhelzen; maar ik wensch ook alsdan door Hem omhelsd te worden, de zoetheid van zijne tegenwoordigheid, van zijne liefde te smaken, met de schatten zijner genade bedeed te worden. Ik wil mij die groote gunst dan ook waardig maken door Hem van nu af mijne liefde te toonen. Uit liefde voor Jesus zal ik met de grootste zorg alle kwaad vermijden, niets vrijwillig doen wat Hem mishagen kan; — uit liefde voor Hem zal ik mijn hart zooveel mogelijk van alle vlekken zuiveren, en daarom alles met de meeste zorg betrachten, wat voor

eene goede Biecht noodig is; — ik zal veel bidden, en altijd zooveel mogelijk eerbiedig en vurig bidden; de H. Mis en alle andere oefeningen, die van mij verlangd worden, met nauwkeurigheid en aandacht bijwonen, en dat alles doen voor Jesus, uit liefde tot Jesus, op het voorbeeld en door de voorspraak van den H. Joseph.

GEBED.

O H. Joseph, ik kom mijne eerste Communie en al de Communiën van mijn leven stellen onder uwe machtige bescherming. Gij hebt zoo dikwijls uwen God en Zaligmaker aan uw hart mogen drukken; dat overgroote geluk wacht mij ook: — door Gods oneindige goedheid zal ik dienzelfden Jesus in mijn hart mogen ontvangen, niet in schijn, maar in waarheid, zijn heilig Vleesch en Bloed, ook zijne Ziel, ook zijne Godheid, Jesus levend en verheerlijkt, die u nu in den hemel gelukkig maakt. O ware mijn hart zóó zuiver, brandde het zóó van liefde als het uwe! Gij bemindet Jesus en Jesus beminde u: vandaar die zoete omhelzingen! O H. Joseph, leer mij Jesus beminnen, help mij Jesus beminnen. Herinner mij gedurig aan uwe liefde voor Jesus, opdat ik deze dagen alles doe ter liefde van Jesus. Dat niets mij te veel, niets mij te

zwaar zij; wanneer ik weet waardoor ik aan Jesus kan behagen. Bid Jesus voor mij, dat Hij in mijn hart zijne liefde storte: dat ik Hem elken dag meer beminne; opdat ik Hem bij mijne eerste Communie met de vurigste liefde in mijn hart moge omhelzen. O, dan zal mijn zoete Jesus mij ook omhelzen, en ik zal iets proeven van dat geluk, wat gij zoo dikwijls gesmaakt hebt in de teedere omhelzingen van denzelfden Jesus. O H. Joseph, help mij door uw voorbeeld en voorspraak tot dat geluk, het eenige wat mijne ziel verlangt. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

De H. Joseph had het geluk te sterven in de goddelijke liefde niet alleen, maar ook in het gezelschap, in de armen van Jesus en Maria. Daarom wordt de H. Joseph aangeroepen als de *Patroon van den goeden dood*.

Eens zullen wij sterven, maar wij weten niet

waár en wanneer. Eens zal het onze laatste Communie zijn; maar wij weten niet, of wij die laatste Communie zullen ontvangen op ons sterfbed of in de Kerk. Velen worden door den dood zoo plotseling verrast, dat er geen tijd of gelegenheid is voor het toedienen der HH. Sacramenten. Eene reden te meer, om met de grootste zorg altijd de HH. Sacramenten te ontvangen, en elke Biecht en elke Communie als onze laatste Biecht en Communie te beschouwen. Wij gaan nu onze eerste Communie doen, maar 't kan ook onze laatste Communie zijn. O, als ik eens wist, dat ik korte dagen na mijne eerste Communie zou sterven; hoe ijverig, hoe nauwkeurig zou ik zijn, om toch eene goede Biecht te spreken, eene waardige Communie te doen! Hoe wijs en voorzichtig zijn zij, die de gewoonte hebben van zóó te biechten en zóó te communiceeren, alsof het de laatste maal huns levens ware. Hoe wijs zijn zij; want alzoó zullen hunne Biechten en Communiën ongetwijfeld goed zijn! Hoe voorzichtig zijn zij; want het kan inderdaad hunne laatste Biecht en Communie zijn! Hebben wij gedurende ons leven altijd zóó wijs en voorzichtig gedacht en te werk gegaan; dan zal op ons sterfbed de herinnering van zoovele Biechten en Communiën ons niet beangstigen, maar ons veel vertrouwen inboezemen; en de laatste Biecht en Communie zal niet meer moeite

en zorg vereischen dan de vorige; omdat wij elke dezer als onze laatste hebben aangezien.

VOORNEMEN.

Ik wil mijne Biecht zóó spreken en mijne eerste Communie zóó doen, alsof ik op denzelfden dag zou sterven. Sterven op den dag zijner eerste Communie, o neen, dat is geen ramp, als die Communie eene heilige Communie is geweest. Het kind, dat op den dag zijner eerste H. Communie sterft, is dubbel gelukkig. Het gaat van de eene Bruiloft naar de andere. 's Morgens Jesus ontvangen in zijn aanbiddelijk Sacrament en 's avonds Jesus zien in den hemel, om Hem, niet voor eenige oogenblikken, gelijk in de H. Communie, maar voor eeuwig te bezitten en te genieten; wie zou naar zulk een geluk niet verlangen? Omdat ik op den dag mijner eerste Communie sterven kan, zal ik mijne Biecht spreken met het oprechtste leedwezen en de grootste openhartigheid, en mijne Communie doen met de vurigste godsvrucht. Moet ik dan sterven, met volkomen gerustheid kan ik den dood afwachten; — sterf ik niet, dan is al die zorg geenszins verloren; want die zorg heeft mij eene goede Biecht en eene waardige Communie verzekerd. Met diezelfde gedachte aan den dood zal ik altijd de HH. Sacramenten ontvangen, altijd

biechten, altijd communiceeren, alsof het voor de laatste maal ware: zoo zullen al mijne Biechten goed, al mijne Communiën heilig zijn.

GEBED.

H. Joseph, toen gij stierft, was Jesus, uw Zaligmaker, bij u, om u te helpen, u te troosten, u de genade van een allerheiligsten dood te verzekeren. Ik vereer u met zoovele brave Christenen als den machtigen Patroon voor een goeden dood: mijn laatste uur stel ik onder uwe bescherming. Sta mij bij in die beslissende stonde met Maria, uwe heilige Bruid en mijne lieve Moeder. Verkrijg voor mij de bijzondere gunst, dat ik ook vóór mijn sterven mijnen Jesus, mijn Zaligmaker, aan mijn bed moge zien, in zijn H. Sacrament verborgen; dat ik Hem dan moge ontvangen tot mijn troost, tot mijn geluk, tot verzekering mijner zaligheid. O, moge door uwe bemiddeling die laatste Communie eene heilige Communie wezen! Elke Communie kan mijne laatste Communie zijn: daarom stel ik al mijne Communiën onder uwe bijzondere bescherming. Help mij dan ook nu deze dagen mij waardig voorbereiden, en mijne eerste Communie met zooveel zorg, met zulk een zuiver hart, met zoo varige godsvrucht doen, alsof ik nog dienzelfden dag moest sterven. O bid voor mij, dat ik

de heilzame gewoonte aanneme en houde, om met eene levendige gedachte aan den dood altijd te biechten en te communiceeren; opdat elke Biecht en Communie zoo goed en heilig zij, als ik mijne laatste Biecht en Communie zoude wenschen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

MIDDELSTE DRIE DAGEN,
TOEGEWIJD AAN ONZE H. BESCHERMERS.

Nadere voorbereiding tot de H. Biecht.

~~~~~

VIERDE DAG

TOEGEWIJD AAN DEN

HEILIGEN BEWAARENGEL.

Dag van onderzoek des gewetens.

~~~~~

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

TOT DEN II. BEWAARENGEL.

Heilige Engel, mij door Gods goedheid toegezonden, van mijne geboorte af aan mijne zijde, ik vereer u als Vorst van het hemelsch Hof en als mijn vriendelijken Beschermers. Gij waart eens de blijde getuige van mijn heilig Doopsel, wees nu de blijde getuige van mijne eerste heilige Communie; maar niet getuige alleen, neen, wees ook mijn raadsman, mijn helper bij deze aller-

heiligste handeling. Ik moet eene woonplaats bereiden, niet voor een mensch, maar voor God zelve. Zuiver moet mijne ziel zijn, en zij was het eens; maar gij weet te goed, o H. Engel, dat mijne ziel niet meer zuiver is. Had ik meer aan u gedacht, beter naar u geluisterd, dikwijlder uwen bijstand met vertrouwen ingeroepen, ik zou zooveel kwaad niet gedaan hebben. Ik heb boos gehandeld; maar God is goed: Hij wil mij alles vergeven, wat ik misdaan heb, mits ik eene rouwhartige en rechtzinnige Biecht spreke. Help mij dan, H. Engel, mijne ziel zuiveren; ik wensch ze zóó zuiver te maken als ze was bij mijn heilig Doopsel, opdat mijn zoete Jesus, als Hij door de H. Communie voor 't eerst mijn hart zal binnentreden, er niets in vinde, dat aan zijne heilige oogen mishage. Vandaag ga ik mijn geweten onderzoeken. Herinner mij al mijne overtredingen: al wat ik misdaan heb, hebt gij gezien. Mochte ik mij zelve kennen, gelijk gij mij kent. Help mij, H. Engel, mij zelve zonder versooning oordeelen, opdat ik bij den barmhartigen God een genadig oordeel moge verwerven.

O Engel Gods die mijn bewaarder zijt, aan wiens zorg ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, gelief mij te verlichten, te bewaren, te geleiden en te bestieren. Amen.

Bemerkingen over het onderzoek van geweten.

1. Het is regel vóór zijne eerste Communie eene *generale of algemeene Biecht* te doen; derhalve onderzoekt men zich wegens alle overtredingen, die men zich herinneren kan met besef van kwaad gedaan te hebben.

2. Het onderzoek van geweten moet nu en altijd gedaan worden naarstig, met zorg, langzaam, bedaard, zonder geweld, zonder vrees van iets over te slaan of te vergeten. Als men een *goeden wil* heeft, en alzoo zijn best doet, om alles zich te herinneren, wat men verplicht is te biechten, dan moet men voorts onbekommerd zijn of er misschien iets overblijft, dat niet te binnen komt.

3. Men is verplicht te biechten al datgene wat men voor *doodzonde* aanziet, zoodat het onderzoek wegens dat soort van overtredingen de meeste zorg vereischt en hier het getal zoo nauwkeurig mogelijk moet bepaald worden. Wat men voor geene doodzonde houdt, en toch wil biechten, behoeft niet met diezelfde nauwgezetheid te worden nagegaan; en het is voldoende te onderzoeken of men dat kwaad slechts enkele keeren, of wel dikwijls gedaan heeft of daarvan eene gewoonte gehad heeft of nog heeft.

4. Wanneer men kwaad gedaan heeft in de

meening, dat het doodzonde was, ofschoon men later heeft geweten, dat het geene doodzonde is; dan is men verplicht die zonde te biechten, er bij verklarende, dat en hoe dikwijls men dat kwaad in die verkeerde meening gedaan heeft. Lichtelijk heeft dit plaats met ruwe woorden en kleine dieverijen.

5. Bij het gebruik van den hieronder volgenden Biechtspiegel bedenke men, dat niet alle overtredingen, dáár vermeld, doodzonden zijn. Zonder juist te willen oordeelen wat doodzonde is, antwoorde men bij elke vraag te goeder trouw in hoeverre men schuldig is, nauwkeuriger zijnde in het onderzoek, waar het kwaad grooter voorkomt. Ook niet alle overtredingen zijn in den Biechtspiegel opgenomen, maar slechts de voornaamste:— daarom, na het onderzoek wegens elk gebod, kan men zich in 't eind afvragen, of men nog buiten het vermelde zich van eenige merkelijke overtreding tegen dat gebod bewust is.

6. Bij het onderzoek van geweten is het goed zich zelve geheel af te zonderen, zich te stellen in Gods tegenwoordigheid en zijn machtigen bijstand in te roepen. Men denke, dat men met God alleen is, die alles gezien en gehoord heeft; die bereid is ons alles te vergeven, zoo wij ons rechtvaardig oordeelen.

~~~~~

VOORNEMEN EN GEBED.

Ik wil mij zelve onderzoeken met veel meer zorg dan ik ooit gedaan heb. Ik zal trachten mij te oordeelen zonder partijdigheid, zonder mij zelve te ontzien of te verschoonen, om bij den barmhartigen God een genadig oordeel te verwerven.

Aanzie, o minnelijke Jesus, mijnen goeden wil; mijn hart is bereid, om alles te doen, wat tot eene goede Biecht vereischt wordt. Help mij door uwe goddelijke genade, om dat gewichtig werk naar behooren te volbrengen en mij alzoo eene heilige Communie te verzekeren. H. Engel, bid voor mij. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees mij, zondaar, genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Gebod vóór het onderzoek des gewetens.

O mijn God, ik geloof, dat Gij hier tegenwoordig zijt. Gij ziet mij; tot in het diepst mijner ziel dringt uw oog. Gij kent mij juist gelijk ik

ben. Gij weet al het kwaad, dat ik voor uw heilig aanschijn heb durven bedrijven. Ook ik wensch de bedorvenheid van mijn hart te kennen; al de zonden te weten, waardoor ik U bedroefd en mijne ziel bevlekt heb. Verlicht door uwe goddelijke genade mijn verstand; help mijn geheugen om mijne overtredingen mij te herinneren; wapen mij tegen mijne eigenliefde, opdat ik mij niet verschoone, maar mijne volledige schuld erkenne. Ik wil door dit onderzoek van geweten U de eer geven, die U toekomt, en mij de schande, die ik verdiend heb. Terwijl ik zoo dikwijls mijne schuld, mijne groote schuld zal moeten erkennen, geef mij, o barmhartige God, reeds een oprecht leedwezen over mijne zonden; opdat ik, mijne boosheid ziende, ze aanstonds verfoeie uit liefde tot U. O mijn Jesus, mijn minnelijke Verlosser, wees mij, arm zondaar, genadig door de verdiensten van uw goddelijk Bloed.

Heilige Maria, Toevlucht der zondaren, help mij door uwe voorspraak mij zelven oordeelen. Dat ik door de verdiensten uwer onbevleete heiligheid mijne zonden moge kennen, om ze door een oprecht berouw en eene rechtzinnige beklagenis te vernietigen!

H. Bewaarengel, getuige mijner zonden, help mijn verstand, mijn geheugen, mijn wil, om te weten en te erkennen en te verfoeien wat ik tegen den goeden God misdaan heb. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

W
Heb ik
gere Bie

Heb
meende
zwegen?
slechte B

Heb ik
Heb ik
tergelaten

W
Heb ik
achtergela

Ben ik
strooid g

Heb ik
heid van
oneerbied
het H. L

Onderzoek des gewetens.

Biechtspiegel.

Wegens de vorige Biechten.

Heb ik eenige ongerustheid wegens de vroegere Biechten? Zoo ja, waarom?

Heb ik ooit vrijwillig verzwegen, wat ik meende te moeten biechten? Wat heb ik verzwegen? Hoe dikwijls verzwegen? Heb ik die slechte Biechten reeds hersteld of niet?

Heb ik iets onvrijwillig vergeten? wat?

Heb ik de opgelegde penitentie vrijwillig achtergelaten of voor een groot gedeelte verwaarloosd?

Wegens de Geboden Gods.

Eerste Gehod.

Boven al bemin éénen God.

Heb ik mijn Morgen- en Avondgebed dikwijls achtergelaten?

Ben ik dikwijls oneerbiedig en vrijwillig verstrooid geweest onder het gebed?

Heb ik dikwijls in de Kerk, in de tegenwoordigheid van Jesus Christus op het H. Altaar, mij oneerbiedig gedragen, zelfs onder de H. Mis en het H. Lof?

Heb ik ongodsdienstige gesprekken gehouden, uitgelokt of met genoegen aangehoord?

Heb ik boeken tegen het Geloof gelezen?

Heb ik geestelijke personen of heilige zaken belasterd of bespot?

Heb ik vrijwillig aan een geloofspunt getwijfeld? aan welk?

Heb ik gezondigd door bijgeloovigheid? op welke manier?

Weet ik nog iets anders tegen dit Gebod gedaan te hebben?

Tweede Gebod.

IJdelijk zweer noch spot.

Meen ik ooit een valschen eed gedaan te hebben? met welke woorden?

Heb ik dikwijls woorden in den mond, die op een eed gelijken? welke zijn die?

Heb ik dikwijls vloekwoorden uitgesproken? Welke heb ik voor groot kwaad gehouden? Hoe dikwijls heb ik die gezegd? Welke heb ik voor klein kwaad aangezien? Heb ik eene gewoonte van die woorden?

Gebruik ik dikwijls in mijne gesprekken den Naam van God? den aanbiddelijken Naam Jesus? of een uitroep, die daarop gelijkt? Is dit ook eene gewoonte van mij?

Heb ik iets aan God of zijne Heiligen beloofd en niet volbracht?

We
daan

Hie
der E

D

He
door
Mis v

Be
men?

He
verstr
van v

He
dager
men

stroo
He

tige
daan
werk

W
misd

Weet ik nog iets anders tegen dit Gebod misdaan te hebben?

Derde Gebod.

Vier de Heiligdagen allegader.

Hierbij voegen wij de twee eerste Geboden der H. Kerk :

De geboden Heiligdagen zult gij vieren.

Dan ook Mis hooren met goede manieren.

Heb ik op Zondagen of geboden Feestdagen door mijne schuld zonder wettige reden de H. Mis verzuimd? hoe dikwijls?

Ben ik door mijne schuld veel te laat gekomen? hoe dikwijls?

Heb ik door spelen of praten of vrijwillige verstrooidheid een merkelyk gedeelte eener Mis van verplichting verwaarloosd? hoe dikwijls?

Heb ik schuld, dat anderen op Zon- of Feestdagen of geen Mis hoorden of veel te laat kwamen of merkelyken tijd onder de H. Mis verstrooid werden? hoevelen? hoe dikwijls?

Heb ik op Zon- of Feestdagen zonder wettige reden verscheidene uren van die werken gedaan, welke op die dagen verboden zijn? Welke werken? hoe dikwijls?

Weet ik nog iets anders tegen deze Geboden misdaan te hebben?

Vierde Gebod.

Eer Vader en Moeder.

Ben ik dikwijls ongehoorzaam geweest aan mijne Ouders en Oversten? Is het ooit gebeurd in eene zaak van groot gewicht?

Heb ik hun ook stijfhoofdigheid getoond, en hen daardoor zeer boos gemaakt?

Heb ik hen door mijn slecht gedrag zeer bebroefd gemaakt?

Heb ik inwendig tegen hen gemord?

Heb ik hen uitwendig veracht, van hen kwaad gesproken, met hen gespot? in hun bijzijn, dat ze 't konden hooren of zien? of in hunne afwezigheid? Hoe dikwijls is dat erg geweest?

Heb ik hen ook geslagen? of willen slaan? of met slagen bedreigd? hoe dikwijls?

Heb ik hun kwaad toegewenscht en welk kwaad? Heb ik dat gemeend? hoe dikwijls?

Heb ik met mijne Broeders en Zusters dikwijls getwist, hen beleedigd of mishandeld? Heb ik hen verwenscht?

Heb ik hen aangezet tot ongehoorzaamheid of tot eenig ander kwaad?

Heb ik hen valschelijk beticht? Mij verheugd, als zij bestraft werden?

Heb ik de dienstboden beleedigd door hen te schelden of te mishandelen of te verwenschen, of valsch te beschuldigen of kwaad van hen te spreken?

W
daan

To
haat
recht
nade
H
wens
H
kwa
schu
T
gulz
Heb
H
ten
H
maa
H
gelu
vaan
and
Oud
neer
V
daa

Weet ik nog iets anders tegen dit Gebod misdaan te hebben?

Vijfde Gebod.

Met wil of met werken sla niemand dood.

Tegen den evenmensch. Heb ik een ander gehaat, gescholden, geslagen, gekwetst, op onrechtmatige wijze aan een ander bestraffing of nadeel veroorzaakt?

Heb ik een ander verwenscht? met welke verwensching? heb ik dat gemeend?

Heb ik aan anderen kwaad geleerd, hen tot kwaad doen aangezet, of ben ik op eenige manier schuld geweest, dat een ander zonde bedreef?

Tegen mij zelven. Heb ik mij bezondigd door gulzigheid in spijs? door onmatigheid in drank? Heb ik mij aan snoeplust overgegeven?

Heb ik mij zelven door hevige gramschap laten vervoeren? met welke gevolgen?

Heb ik mij zelven door mijne schuld ziek gemaakt of gekwetst?

Heb ik mij vrijwillig in 't gevaar van een ongeluk gebracht, bijv. door te baden, door op gevaarlijk ijs te gaan, door gevaarlijke spelen of andere roekeloosheden; terwijl ik wist, dat mijne Ouders dat streng zouden afkeuren? erger, wanneer ze 't mij reeds streng verboden hadden.

Weet ik nog iets anders tegen dit Gebod misdaan te hebben?

Bemerking. Breek hier het onderzoek af. Doorloop op-nieuw de vragen, om in uw geheugen bij elkaar te voegen, wat ge te biechten hebt, en tracht dit te onthouden, tot-dat ge uwe Biecht zult spreken. Daarna sluit ge deze tweede Oefening met het volgende

GEBED.

O barmhartige God, nog heb ik mij slechts wegens een gedeelte uwer heilige Geboden onderzocht, en ik moet mij reeds aan zoovele overtredingen plichtig erkennen. Het is mij leed U zoo dikwijls beleedigd te hebben. Ach, wat heb ik toch gedaan? Ik wenschte, dat het niet geschied ware! O barmhartige God, ontferm U mijner. Geef mij de genade van een goed berouw. Sta mij bij, om mijne zonden oprecht te biechten, opdat ik door de H. Absolutie des Priesters volkomen vergiffenis erlange. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees mij, zondaar, genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoog-heilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

Gebod vóór het tweede onderzoek.

O alwetende God, ik stel mij opnieuw in uwe aanbiddelijke tegenwoordigheid. Gij kent al mijne

zonden, tot de minste, tot de geheimste. Alles wat ik voor de oogen der menschen bedekt heb; wat ik gansch alleen, in de duisternis gedaan heb, dat heeft uw oog gezien. Verlicht mijn verstand, opdat ik mij zelven kenne; laat mij zien hoe groot mijne schuld is. Ik wenschte mij te kennen, gelijk Gij mij kent, om al mijne zonden voor uwen Priester te kunnen openleggen, gelijk Gij het verlangt; want ik wil al mijne zonden door eene oprechte Biecht uitwischen.

H. Maria, bid voor mij, opdat ik mijn geweten behoorlijk onderzoeken.

H. Bewaarengel, H. Patronen, bidt voor mij; helpt mijn geheugen, om mijne fouten te kennen. Amen.

Voortzetting van het onderzoek.

VERVOLG VAN DEN BIECHTSPIEGEL.

Zesde en negende Gebod.

Doe geen overspel of onkuischheid ooit.

Begeer niemands echtgenoot.

Heb ik mij vrijwillig met slechte gedachten bezig gehouden? daarin behagen geschept?

Heb ik de begeerte, den wil gehad om slech-

tigheid te zien of te doen? de gelegenheid daartoe gezocht?

Heb ik vrijwillig naar slechte dingen gezien; bijv. slechte platen of beelden bekeken, aan anderen slechte platen of teekeningen getoond?

Heb ik slechte boeken gelezen? aan anderen geleend of aanbevolen?

Heb ik slechte liedjes gelezen of gezongen? aan anderen gegeven of geleerd of tot het zingen daarvan aanzet?

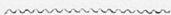
Heb ik over slechte dingen gesproken? daarover nieuwsgierig uitgehoord? daarvan aan anderen geleerd?

Heb ik onzedige spelen, vertooningen of dansen bijgewoond?

Heb ik omgegaan met personen, die onzedig waren?

Heb ik zelf iets tegen de zedigheid gedaan, met anderen of alleen?

Weet ik nog iets anders tegen deze Geboden misdaan te hebben?

Lieve Kinderen, 't kan voor u moeilijk zijn te weten, *welke* omstandigheden gij moet uitdrukken en *hoe* gij die moet uitdrukken; doch geen zwarigheid. Gij hebt niets anders te doen, dan met zedige woorden zoo kort mogelijk aan den Biechtvader te zeggen of in de verte te la-

ten
Bie
is g
bors
hij
rech
mee
ge
kom
niet
zeg
vad
he
bijv
Bie
Bie
ver
nie
We
mi
ten

va

ten vermoeden, wat uw geweten bezwaart. De Biechtvader zal voor het overige zorgen. Alles is goed, zoo ge maar op zijne vragen rondborstig antwoordt, en die antwoorden zelfs zal hij u zeer gemakkelijk maken. Hebt gij op alles rechtuit geantwoord, gelijk ge *op dat oogenblik* meent de waarheid te zijn, in een woord, hebt ge niet opzettelijk gelogen, dan kunt gij volkomen gerust wezen. In de Biecht behoeft men niet alle kwaad, niet alle omstandigheden te zeggen. Blijft er na het vragen van den Biechtvader nog in uwe verbeelding eene omstandigheid over, die ge gemeend hadt er te moeten bijvoegen: stelt u gerust, 't is niet noodig; de Biechtvader weet immers te goed, wat in de Biecht moet worden uitgedrukt. Hij heeft u niet verder gevraagd; besluit daaruit, dat het ook niet noodig is die omstandigheid te biechten. Weest slechts oprecht; dan behoeft ge niet de minste vrees te hebben van niet genoeg te biechten of eene kwade Biecht te doen.

Zevende en tiende Gebod.

Wacht u van stelen en onrechtvaardig leven.

Begeer onrechtvaardig niemands goed.

Heb ik aan mijne Ouders iets ontnomen? geld van hen achtergehouden? iets zonder hunne

toestemming weggegeven? buiten hun weten verkocht? vernield of beschadigd of zoek gemaakt? door verzuim van leeren of door grof spelen of door groote slordigheid met mijne kleêren het geld mijner Ouders verkwest?

Heb ik het goed van anderen weggenomen, vernield of beschadigd? voor hoeveel waarde? in hoeveel keeren? Heb ik het gestolene teruggegeven? getracht de schade te herstellen?

Heb ik den wil gehad om te stelen? hoeveel? hoe dikwijls?

Heb ik anderen aangezet tot stelen of beschadigen? daarin geholpen?

Heb ik geene kleine dieverijen gedaan of willen doen in de meening, dat het groot kwaad was? hoe dikwijls?

Weet ik nog iets anders misdaan te hebben tegen deze Geboden?

Achtste Gebod.

Gij zult geen getuigenis der valschheid geven.

Heb ik dikwijls gelogen? met hardnekkigheid mijne leugens volgehouden? hoe dikwijls heb ik gedacht daar groot kwaad mee te doen? Heb ik de gewoonte van liegen?

Heb ik zonder voldoende reden iemand van kwaad verdacht, bijv. van diefstal? ook daarvan beschuldigd? waarom? met welk gevolg?

Heb ik van een ander kwaad gesproken? des

te erger zoo het niet waar was. Heeft dat ook slechte gevolgen gehad?

Weet ik nog iets tegen dit Gebod misdaan te hebben?

Derde Gebod der H. Kerk.

Geen geboden vastendagen zult gij breken.

Heb ik, zonder wettige reden verschoond, op vrijdag of zaterdag of geboden vastendagen wetens en willens verboden spijs gebruikt?

Heb ik anderen aangezet om zulks te doen, of op eenige manier schuld gehad, dat zij het deden?

Bemerking. Hier is het onderzoek geëindigd. Doorloop opnieuw de vragen, om in uw geheugen bij elkaar te voegen, wat ge te biechten hebt, en tracht dit te onthouden, totdat ge uwe Biecht zult spreken. Daarna sluit ge deze derde Oefening met het volgende

Gebod na het onderzoek des gewetens.

O heilige God, ik ben beschaamd mijne oogen tot U op te heffen. Ik ben zoo jong, en heb helaas! reeds zooveel zonden gedaan; zoovele zonden, die ik moet bekennen voor uw heilig aanschijn bedreven te hebben; en hoevele mischien zijn er nog bij te voegen, die mij ontgaan zijn? Ach, mijn God, hoe groot is uwe barmhertigheid; Gij zaagt mij het kwaad doen, en Gij

hebt mij gespaard. Ik schrik, wanneer ik denk wáár ik nu zou zijn, zoo uwe goedheid mij niet gespaard had. Uwe goedheid gaat zoover van mij de vergiffenis mijner zonden aan te bieden. Ik heb U beleedigd, en Gij biedt mij den vrede. Minnelijke Jesus, zoete Verlosser, vermurw mijn zondig hart, opdat ik mijne boosheid verfoeie en met alle rechtzinnigheid voor den Priester verklare, om uit zijnen mond door de verdiensten van uw goddelijk Bloed het woord van verzoening te vernemen, dat mij de zuiverheid des harten, de rust des gewetens zal terugschénken. O Jesus, wees mij, zondaar, genadig!

Heilige Maria, Toevlucht der zondaren, bid voor mij veel deze dagen, verkrijg voor mij de genade van een oprecht berouw, van eene heilige Biecht. Lieve Moeder, red uw kind; maak uw kind gelukkig.

H. Engel, help mijn geheugen om mijne zonden te onthouden, er dikwijls met een oprecht leedwezen aan te denken en ze rechtzinnig te biechten. Amen.

Onze Vader.— Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!— Amen.

VIJFDE DAG

TOEGEWIJD AAN DEN

HEILIGEN DOOPPATROON.

Dag van Beroom.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

TOT DEN II. DOOPPATROON.

Heilige *) . . . . ., groote Vriend van God in den hemel, reeds bij mijn H. Doopsel hebben mijne goede Ouders u de bede gedaan, dat het u behagen mocht, hunnen lieveling in uwe bijzondere bescherming op te nemen. Zoudt gij dat geweigerd hebben? Zou ik u sinds den dag mijns Doopsels niet vele weldaden te danken hebben?

*) Wie is uw Patroon? Welke was zijne waardigheid of betrekking of stand bij zijn leven? In welke deugden heeft hij uitgeschenen? Kent gij ook het voornaamste, wat hij gedaan heeft of wat hem overkomen is? In welke eeuw heeft hij geleefd? Hoe lang reeds is hij bij God in den hemel?—Zorg dat, wanneer iemand u deze vragen deed, gij daarop zoudt kunnen antwoorden. Zoo ge eene korte levensgeschiedenis van uw H. Patroon kunt verkrijgen, beschouw het als een geluk. Bewaar het boekje met zorg en lees het herhaalde malen met aandacht.

Maar ach, tot hiertoe, hoe weinig heb ik aan u gedacht? Ik draag uw geheiligden naam, maar ik vergat uwe goedheid, uwe liefde; ik vergat uwe verdiensten te vereeren, uwen bijstand in te roepen, uw voorbeeld na te volgen; ik vergat u te danken voor uwe machtige bescherming. Vandaag wil ik beginnen dat verzuim te herstellen. Ik erken en vereer u als mijn Patroon; ik dank u voor uwe goede zorgen, en om te toonen welk vertrouwen ik in u heb, stel ik het groote werk mijner eerste H. Communie onder uwe bijzondere bescherming. H. Dooppatroon, vandaag kunt ge reeds uwe liefderijke bezorgdheid voor mij toonen als uw beschermeling. Vandaag wenschte ik in mij dat berouw, wat de barmhartige God van mij vergt tot vergiffenis mijner zonden. Maar dat berouw kan God alleen mij geven. Welnu, bid gij dan, H. Patroon, met mij den goeden God, wiens vriend gij zijt, dat Hij mij de genade van een oprecht berouw over mijne zonden instorte. Verkrijg voor mij het levendige besef mijner schuld, mijner boosheid. Moge ik inzien hoe vermetel ik geweest ben, toen ik dien grooten, machtigen God in den hemel durfde beleedigen door de zonde! Moge ik gevoelen hoe ondankbaar ik geweest ben, toen ik dien goeden Vader in den hemel door mijne weerspannigheid bedroefde! O, bid voor mij, H. Patroon, dat de goede God mij met afschuw voor mij zelve, met vrees voor zijne strenge

gerechtigheid, maar ook met vertrouwen op zijne oneindige barmhartigheid beziele; — dat ik ten minste nu beginne de zonde te haten en mijn God lief te hebben, Hem te beminnen boven alles, wat in de wereld is, te beminnen zoolang ik leven zal, om Hem met u eeuwig te beminnen in den hemel. Amen.

Bemerkingen over het berouw.

1. Wijl het berouw het voornaamste deel is der Biecht, moet onze grootste zorg ook zijn een goed berouw te hebben.

2. Bij het berouw zoekt men geene uitwendige droefheid, maar eene inwendige, wezenlijke, oprecht gemeende spijt. Uit het hart is de zonde voortgekomen, het hart moet gebroken worden. Volgt er eene uitwendige droefheid, zoodat men tot tranen toe bewogen is; dat is goed; dank God voor die tranen. Zijt ge zonder uitwendige droefheid, meent ge maar geen berouw te gevoelen, denk daarom niet, dat ge geen berouw hebt. Als ge om de genade van een goed berouw veel hebt gebeden en uw best hebt gedaan om een goed berouw in u op te wekken, wees dan volkomen gerust, al meent ge geen berouw te gevoelen. Spijt het u wezenlijk, doet het u leed, dat ge zoo ongevoelig zijt, 't is een

zeker teeken, dat ge wezenlijk berouw hebt en dat uw berouw goed is.

3. Het berouw moet zijn bovennatuurlijk in zijn oorsprong. Het berouw, dat God in de Biecht vraagt, moet Hij zelf gegeven hebben. Zonder Gods hulp kunnen wij geene goede Biecht spreken. Om ons die hulp te verzekeren, moeten wij derhalve veel en vurig bidden. Die zulks doet, kan gerust zijn, dat God hem de genade van een deugdelijk berouw geven zal; want Jesus Christus heeft beloofd, dat wij zullen verkrijgen al wat wij vragen, zoo we bidden gelijk het behoort. Daarom hebben wij tot hiertoe reeds dikwijls die genade afgesmeekt; maar van dit oogenblik totdat wij de Absolutie des Priesters zullen hebben ontvangen, moeten wij al onze gebeden en al onze werken opofferen, om de genade van een goed berouw te verwerven. Deze meening vernieuwen wij vooral bij de H. Mis, bij elke Oefening van den Kruisweg, bij elk Rozenhoedje. Door den dag stieren wij een of ander schietgebed tot God, om de genade van een goed berouw af te smeeken. Bijvoorbeeld. *O barmhartige God, geef mij de genade van een goed berouw. Heer, ontferm U mijner volgens uwe groote barmhartigheid. God, wees mij, zondaar, genadig. Barmhartige Jesus, breek mijn gemoed. Wasch mijne ziel in uw H. Bloed. H. Maria, Toevlucht der zondaren, bid voor mij. Verkrijg voor mij een berouw als dat van den H. Aloysius. H. Engel,*

smeek gij voor mij om genade. II. Patronen, bidt voor mij, arm zondaar.

4. Als wij goed gebeden hebben, zijn wij zeker, dat de goede God de genade des berouws ons aanbiedt; maar nu moeten wij met die genade medewerken; dit wil zeggen: dat wij gevoelens van berouw in ons moeten trachten op te wekken; en wij doen dat niet met de gewone akte van berouw op te zeggen en te herhalen, maar wij doen dat door langzaam verschillende daartoe geschikte beweegredenen bij zich zelven te overdenken, die het Gelcof ons aangeeft. Eerst trachten wij ons met vrees voor Gods oordeelen en met vertrouwen op zijne barmhartigheid te bezielen, om langzamerhand in ons de liefde, zoo mogelijk de volmaakte liefde tot God op te wekken; want wij moeten ons best doen, om ons berouw zoo groot en volmaakt te maken als wij kunnen. Lees daarvoor vandaag zeer langzaam de volgende twee Oefeningen, en tracht u van de waarheden, daar voorgesteld, en van de gevoelens, daar uitgedrukt, geheel en al te doordringen.

VOORNEMEN EN GEBED.

Barmhartige God, ik zal deze raadgevingen ter harte nemen. Ik zal de meeste zorg hebben voor een goed berouw. Ik wensch een berouw te hebben zoo groot als ik nog nooit gehad heb.

En wjl ik dat niet uit mij zelven hebben kan, zal ik vurig blijven bidden. O barmhartige God, verhoor dan mijn gebed. Ik heb U ondankbaar verlaten en kan niet tot U terugkomen, of Gij moet door uwe genade mij tot U trekken: o barmhartige God, trek mij dan en ik zal tot U komen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees mij, zondaar, genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

O groote, almachtige God, hemel en aarde vervult Gij met uwe goddelijke tegenwoordigheid; ook zijt Gij hier tegenwoordig. Ik kniel voor uwe ontzaglijke majesteit neder, en aanbid U met mijn heiligen Engel. Ik durf mijne oogen tot U niet opslaan; want ik heb kwaad, ach zeer veel kwaad voor uw heilig aanschijn bedreven; en daarom moet ik uwe strenge gerechtigheid vreezen. Maar, o goedertieren God, ik weet ook, oneindig is uwe barmhartigheid, en daarom wend ik mij met een groot vertrouwen tot U. Ik kom al mijne overtredingen voor U beweenen. O barmhartige God, breek mijn

an,
od,
aar
Hij
o
U

hart door uwe goddelijke genade. Laat mij zien hoe boos, hoe vermetel, hoe ondankbaar ik jegens U geweest ben; opdat ik al mijne zonden uit den grond mijns harten verfoeie. O minnelijke Jesus, door de verdiensten van uw goddelijk Bloed, geef mij de genade van een goed berouw.

H. Maria, help mij mijne zonden beweenen. H. Engel en H. Patronen, o bidt voor mij om genade bij God. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

~~~~~

Korte overdenkingen om zich tot berouw over zijne zonden op te wekken.

~~~~~

De dood is de straf der zonde.

Door de zonde is de dood in de wereld gekomen. Adam heeft gezondigd, en om die ééne zonde moeten alle menschen sterven.....

Wat is de dood?

Verbeelden wij ons te staan op het kerkhof. Mochten wij den grond opgraven en eene kist openen van eene onzer kennissen, die vóór een paar maanden gestorven is. Wat zouden wij zien? Een lijk, onkennelijk, afzichtelijk.... Duidenden wormen doorknagen van alle kanten het rottende vleesch..... O wat een verpestende

stank stijgt uit die vuilnis..... Ik huiver reeds bij de verbeelding; hoe zou ik in werkelijkheid het gezicht van zulke afschuwelijkheid kunnen verdragen?

Zoo neemt de dood, op Gods bevel, wraak over het zondige lichaam des menschen; en als ééne zonde genoeg was, om alle menschen eenmaal te doen sterven en hunne lichamen in de afzichtelijkste verrotting te doen vergaan, o hoe afschuwelijk moet de zonde dan zelve zijn!.....

En ik, o mijn God, heb de zonde durven doen, zoo dikwijls durven doen! Ik heb afschuw van een rottend lijk, en ik zou geen afschuw hebben van de zonde, die alleen de oorzaak is van zulke afschuwelijkheid? O gerechtige God, ik verfoei al mijne zonden; ik maak het vaste voornemen van voortaan niet meer te zondigen. Ik dank U, dat uwe goedheid mij tot hiertoe in 't leven heeft gespaard, om mij den tijd te geven van voor mijne zonden te boeten. Ik haat de zonde en bemin U, o mijn God; mocht ik ze haten en U beminnen tot den dood toe, om met den haat tegen de zonde en met de zuiverste liefde tot U in het hart van deze wereld te scheiden! Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

De doodzonde opent de hel.

De almachtige God heeft in zijne gramschap een vuur ontstoken, dat eeuwig zal branden, om de zielen der boozen reeds na hunnen dood en, na den laatsten dag des oordeels, ook hunne lichamen te tuchtigen.

Dalen wij met onze verbeelding in dien vuurpoel af. Kunnen wij met ons oog de breedte, de lengte meten, de diepte peilen? 't Is als eene vuurzee, waarin de zielen der verdoemden gedompeld liggen, en waarin ook eens hunne lichamen zullen neergestort worden, om eeuwig — eeuwig te branden, zonder rust, zonder verkwikking, zonder hoop van verlossing....

Wat wil dat zeggen: eeuwig branden in de ziel, in het lichaam, in al zijne ledematen?

Durf ik eene minuut lang den top mijns vingers houden in de vlam eener kaars? En ach, wat is eene kaarsvlam bij den vuurpoel der hel? Wat onderscheid: nu mijn vingertop in de vlam of later eens heel mijn lichaam rondom in de vlammen der hel? Wat is eene minuut hier nu bij die vreeselijke eeuwigheid, die door geen getal van millioenen jaren kan uitgedrukt worden?

Ach, hoe vreeselijk is dan de hel met haar eeuwig vuur; — maar ook hoe gruwelijk moet de doodzonde zijn, als de rechtvaardige God die hel tot straf voor de doodzonde heeft geschapen?....

Ach, mijn God, ik vrees uwe gerechtigheid.

Heb ik slechts ééne doodzonde gedaan, dan heb ik die eeuwige hel verdiend. Sterf ik met ééne doodzonde op het geweten, dan stort ik in dien vreeselijken vuurpoel neder, waar geen redding mogelijk is. Ach, mijn God, barmhartigheid! Uwe goedheid heeft mij zeker gespaard, om mij nu mijne zonden te vergeven. Ik haat, ik verfoei al mijne zonden; ik zal ze met alle oprechtheid biechten. Kost het mij moeite, om mijne schande voor uwen Priester te openbaren, hoe weinig beteekent het, als ik daardoor uwe rechtvaardigheid kan voldoen en de vreeselijke straffen der hel afkopen? Gij laat mij nu kiezen tuschen de eeuwige hel en eene oprechte Biecht met een oprecht berouw. Vreeselijk is uwe gerechtigheid, maar veel grooter nog en onbegrijpelijker uwe barmhartigheid. Ja, ik dank U, barmhartige God; ik kies eene oprechte, rouwmoe-dige Biecht; ik haat en verzaak al mijne zonden en ik ben bereid alles te biechten, wat ik meen te moeten biechten, en op alle vragen van mijn Biechtvader naar mijn beste weten te antwoorden. Barmhartige God, moge ik de hel nooit meer verdienen; maar vooral spaar mij voor het grootste aller ongelukken: in de doodzonde te sterven en daarmee ter helle te varen. O zoete Jesus, mijn Verlosser, spaar mij toch! — laat het niet toe, dat ik eeuwig van U gescheiden worde! H. Maria, mijne Moeder, laat uw kind niet verloren gaan. H. Engel, H. Patronen,

bewaan
van m
Onz

De
schoo
God
zijn.
genc
wij
ding
wij
gen
sch
var

ste
lul
sle
re
ik
de
g
d
h
k
r

bewaart mij, beschermt mij, vooral in het uur van mijnen dood. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

De doodzonde sluit den hemel.

De goede God heeft voor den mensch een schoonen hemel geschapen, opdat hij daar met God en zijne Engelen eeuwig gelukkig zoude zijn. De hemel is zóó schoon, zóó prachtig; de genoegens zijn daar zóó aangenaam en zoet, dat wij ons het geluk des hemels in onze verbeelding niet kunnen voorstellen. God zelven zullen wij dáár aanschouwen, God zelven bezitten en genieten, en dat in alle eeuwigheid, zonder tuschenpoozing, zonder vermoeyenis, zonder vrees van dat zalige geluk ooit te verliezen.

Voor dat geluk ben ik door God ook bestemd; maar wat kan mij van dat eeuwige geluk berooven? De doodzonde alleen. Heb ik slechts ééne doodzonde gedaan, dan heb ik het recht op dien schoonen hemel verloren; en sterf ik in die zonde, dan ben ik voor eeuwig buiten den schoonen hemel gesloten, om van God eeuwig gescheiden te zijn. Wat een gruwel is dan de doodzonde, die den mensch eeuwig buiten den hemel sluit? En hoe billijk is Gods beschikking? Die de boosheid liefhebben, kunnen niet met de heilige Engelen wonen, welke alle boos-

heid haten. Die God niet willen dienen, kan God niet loonen, niet gelukkig maken. Ach, mijn God, hoe dwaas ben ik geweest met de zonde te doen en voor eene nietigheid dien schoonen hemel te verkoopen? En o, hoe goed zijt Gij, o mijn God, dien ik beleedigd heb, dat Gij mij nog het verloren recht wilt terugschchenken? O, hoe gelukkig ben ik, dat ik het recht op den schoonen hemel kan terug bekomen! En wat is daarvoor noodig? O barmhartige God, hoe weinig vraagt Ge! Ik moet mijne zonden oprecht verfoeien, mijne zonden oprecht biechten: zou ik het niet doen? O mijn Heer en mijn God, ik haat en verzaak al mijne zonden uit den grond van mijn hart; 't is mij leed, dat ik uwe goddelijke majesteit vergramd heb. Ik verfoei alles wat mij van U, van den hemel kan verwijderen; ik bemin U en alles wat mij tot U, tot den hemel kan brengen: de zonde wil ik haten, de deugd wil ik beminnen, om door het vluchten der zonde en het beoefenen der deugd den schoonen hemel te verdienen, waar ik hoop eenmaal, in het gezelschap van alle Engelen en alle Heiligen, U te aanschouwen, U te beminnen en door U, met U en in U eeuwig gelukkig te zijn. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees mij, zondaar, genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

VOORTZETTING VAN HET BEROUW.

O groote God, ziehier mij weder voor uwe voeten neergeknield om mijne zonden te beweenen. Ik bid U, laat mij zien, laat mij voelen hoe boos, hoe ondankbaar ik jegens U geweest ben. Breek mijn hart door uwe goddelijke genade; maak mijn berouw steeds grooter. Eene heilzame vrees voor uwe gerechtigheid heeft mijn hart met innige spijt over mijne zonden vervuld, en doet mij tot U keeren, om U vergiffenis te vragen. Overtuig mij nog meer van mijne boosheid en ondankbaarheid; opdat ik, door schaamte gedrongen, mij nog dieper voor U vernedere; maar tevens, goedertieren God, beziel mijn hart met een groot vertrouwen op uwe oneindige barmhartigheid.

H. Maria, goede Moeder, schaamte over mij zelven en vertrouwen op God, ziedaar wat ik hoop door uwe machtige voorspraak te verkrijgen. H. Engel, H. Patronen, bidt voor uwen beschermeling. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

~~~~~

*Gruwelijk is de zonde, omdat de zondaar
het kwaad pleegt op het oogenblik, dat God het
ziet en hem straffen kan.*

De mensch is nooit alléén. Wanneer de zondaar het kwaad doet, is God er bij; God ziet het en God kan den zondaar straffen, gelijk hij verdient. O, wat eene onbegrijpelijke vermetelheid te zondigen onder het alziend oog van den almachtigen God!

O alwetende en vreeselijke God, ik ben zoo vermetel geweest. Gij hebt mij uwe wet gegeven, en die wet heb ik zoo dikwijls overtreden. Toen ik het kwaad deed, hoorde ik de stem van mijn geweten, die mij waarschuwde, dat ik dat niet moest doen, en toch had ik de stouthheid de zonde te bedrijven. En Gij, mijn God, hebt dat gezien, en Gij kondt mij straffen. Ach, hoe boos was ik, en hoe goed waart Gij, dat Gij mij toch gespaard hebt! En nu nog, hoe barmhartig zijt Gij! Ik heb het vaste vertrouwen, dat Gij mij alles wilt vergeven, zoo ik mijne zonden slechts verfoei en ze rechtzinnig belijd. Dat zal ik doen, o goedertieren God; ik wil door mijne vernedering mijne vermetelheid jegens U boeten. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

~~~~~

*Gruwelijk is de zonde,
omdat de zondaar den goeden God met zijne
eigene weldaden beleedigt.*

De mensch heeft zich zelven niet gemaakt ; maar God is zijn Schepper. Alles wat de mensch bezit, heeft hij van God ontvangen, om dat te gebruiken tot zijn tijdelijk en eeuwig geluk. Maar de mensch, die zondigt, gebruikt de gaven Gods zelf, om Hem, zijn Schepper en Weldoener, te beleedigen. Wie begrijpt zulke ondankbaarheid? Ach, ik ben zelf zoo ondankbaar geweest! De goede God heeft mij met *verstand* begaafd, opdat ik mijn Schepper zoude kunnen kennen en alles leeren, wat mij nuttig is; en ik, ik heb mijn verstand gebruikt, om dingen te leeren, die mij niet dienstig en voor God beleedigend waren. Hoe dikwijls heb ik nieuwsgierig dingen zoeken te weten, die ik niet mocht weten? Hoe dikwijls heb ik met behagen blijven denken op dingen, die ik niet zou durven noemen? Barmhartige God, vergeef mij mijne ondankbaarheid. Vergeef mij toch alle zonden, die ik door mijn verstand, door mijne rampzalige nieuwsgierigheid, door vrijwillige slechte gedachten en verbeeldingen tegen U bedreven heb.

De goede God heeft mij een *hart* geschonken, om te beminnen; om God te beminnen als mijn Vader, mijne Ouders te beminnen als mijne grootste weldoeners na God, mijne Broe-

ders en Zusters te beminnen als mijne eerste vrienden, alle menschen te beminnen als kinderen van een en denzelfden Vader, die in den hemel is. En wat heb ik gedaan? Ik heb dat hart, van God ontvangen, tegen God zelven en zijne heilige inzichten gekeerd. Ik heb God niet bemind, maar bedroefd;— mijne lieve Ouders bedroefd, mijne Broeders en Zusters bedroefd, mijn evennaaste zoo dikwijls veracht en beleedigd. Ik heb bemind, wat ik niet mocht beminnen; ik heb mijn hart aan verboden dingen gehecht; ik heb zoo dikwijls, wat zondig was, begeerd, gezocht, gedaan. O goede God, zóó beantwoordde ik uwe goedheid. Mijn hart was uw hart; Gij hadt het gemaakt, het behoorde U toe met al zijne bewegingen; maar ik heb het U ontroofd. Ik heb mijn vermaak gezocht, niet bij U, maar ver van U, in de zonde. O mijn God, vermurw dit schuldig hart; laat het boeten voor zijne ondankbaarheid; vernieuw het door uwe goddelijke genade; ontdoe het van zijne verkeerde geneigdheden; trek het van de schepselen af en trek het tot U, opdat het voortaan alleen U beminne en alles, mijn God, wat Gij bemint: U boven alles en al het overige met eene zuivere liefde juist gelijk Gij mij dat gebiedt of van mij verlangt: zóó mijne Ouders, zóó mijne Broeders en Zusters, zóó alle menschen. O liefderijke God, ik geef U mijn hart; ik geef het U voor altijd. O mochte ik

nooit
het t
O b
luk

D
ven
brui
om
een
duic
mag
rig
ver
ik
die
ke
ee
zu
lee
ge
ne
di
de
ik
d
g
v
h
v

nooit meer zoo boos en ondankbaar zijn van het terug te nemen en aan de zonde te geven! O barmhartige God, spaar mij voor dat ongeluk door uwe goddelijke genade.

De goede God heeft mij een *lichaam* gegeven met al zijne ledematen, niet om ze te gebruiken gelijk ik zou goedvinden, maar alleen om tot zijne eer en mijn eigen nut en geluk een goed gebruik daarvan te maken. 't Is mij duidelijk, dat ik niet alles mag zien, niet alles mag zeggen, wat ik wil; en als ik nieuwsgierig met behagen bezie, wat mijn geweten mij verbiedt te zien, en als ik woorden spreek, die ik weet niet te mogen spreken; dan gebruik ik die oogen en die tong, welke God mij geschonken heeft, om God zelven te beledigen. O welk eene ondankbaarheid! En toch wederom, aan zulke ondankbaarheid ben ik schuldig. Al mijne ledematen heb ik van God ontvangen; zijne goedheid bewaart ze mij elken dag; zonder zijnen bijstand kan ik ze niet bewegen: en hoe dikwijls heb ik niet met diezelfde ledematen den goeden God beledigd? Hoe dikwijls heb ik vrijwillig naar slechte dingen gezien; — hoe dikwijls naar slechte woorden of ontstichtende gesprekken geluisterd; hoeveel kwaad heb ik wel gedaan met mijne tong, door leugentaal, kwaadspreken, schelden, verwenschen, vloekwoorden, onzedige taal, slechte liedekens; — hoe dikwijls heb ik kwaad gedaan met mijne

handen door mishandeling, dieverijen of beschadiging van eens anders goed, door te vrije, onzedige, slechte aanrakingen?..... Ach, mijn God, hoe ondankbaar ben ik geweest; ik heb uwe eigene gaven tegen U gekeerd; en hoe barmhartig zijt Gij geweest, want Gij hebt mij gespaard. Op het oogenblik, dat ik mijne ledematen misbruikte, hadt Gij mij zoo gemakkelijk in mijne ledematen kunnen straffen. Gij hadt mijne oogen met blindheid, mijne tong met stomheid, mijne handen met lamheid kunnen slaan. Gij hebt het niet willen doen, o mijn God; omdat, al is de mensch boos, Gij toch goed en barmhartig blijft. O goedertierenste God, de beschouwing uwer barmhartigheid geeft mij ook het vaste vertrouwen, dat Gij mij het zondige gebruik mijner ledematen zult kwijtschelden. O ja, goede God, ik smeeek U, vergeef mij door uwe oneindige barmhartigheid al wat ik tegen U misdaan heb door mijne oogen, door mijne ooren, door mijne tong, door mijne handen, door mijne voeten, door al mijne zintuigen, door al mijne ledematen. Ik maak het vaste voornemen niets meer vrijwillig te doen, wat ik weet U te mishagen; en vooral zal ik trachten alle verkeerde gewoonten af te leggen. Gelief mijn gansch lichaam te zegenen, en al de bewegingen mijner ledematen te bestieren tot uwe eer en tot mijn eeuwig geluk. Help mij deze dagen altijd eene eerbiedige houding in het gebed en overal eene bijzondere

inget
tong
eene
door
gezu
hebb
op e
Verl
C
G
G
heil

ingetogenheid en zedigheid bewaren; bestier mijne tong in het gebed, bestier ze in het spreken van eene oprechte Biecht, opdat die strafwaardige tong, door de boete van eene rechtzinnige belijdenis gezuiverd, bij mijne eerste Communie het geluk hebbe het goddelijk Vleesch en Bloed van J. C. op eene waardige wijze te ontvangen. O minnelijke Verlosser, zuiver mijne tong, zuiver mijn hart. Am.

Onze Vader. Wees gegroet.

God, wees mij, zondaar, genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

ZESDE DAG

TOEGEWIJD AAN DEN

PATROON DER PAROCHIE.

Dag van nog heiliger heraanw.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

TOT DEN PATROON DER PAROCHIE. *)

O H. Patroon dezer Gemeente, ik vereer u

*) De vragen en bemerkingen wegens uw Dooppatroon op bl. 123 gelden ook voor den Patroon uwer Parochie-Kerk.

als een van die zalige Burgers des hemels, welke de goede God gekroond heeft om de schitterende overwinning, door hen over duivel, wereld en vleesch behaald. Ik vereer uwe heldhaftige deugden en juich in uwe heerlijkheid, des te meer, wijl ik u begroeten mag als den bijzonderen Beschermmer onzer Parochie. Bij God in het hoogste geluk vergeet gij deze ellendige aarde niet, waar gij eens gestreden en den hemel gewonnen hebt, waar gij zoovele broeders hebt achtergelaten, die geroepen zijn u in de heerlijkheid te volgen. Dierbaar is u de plek, waar gij geboren zijt, geleefd hebt, gestorven zijt; dierbaar zijn u al de plaatsen, waar men u op eene bijzondere wijze vereert en aanroept. Door Gods goedertieren beschikking zijt gij gekozen als de machtige Beschermmer onzer Kerk, onzer Gemeente: — *hier* wordt dagelijks uw geheiligde naam aangeroepen; *hier* worden uwe deugden geprezen; *hier* viert men jaarlijks een blij en plechtig Feest tot hulde uwer heiligheid en tot erkentelijkheid voor uwe liefderijke bescherming. O H. Kerkpatroon, als kind dezer Parochie vereer en bemin ik u dan ook op eene bijzondere wijze, vooral deze dagen, nu ik meen met een groot vertrouwen mij tot u te mogen wenden om uwen machtigen bijstand te verkrijgen. Ik ga een groot werk verrichten: ik bereid mij voor tot mijne eerste H. Communie. Maar hoe kan mijne kranke en zondige ziel ooit op eene waardige wijze het

Vlees
losse
de n
dat
roep
der
om
liger
ik r
ik,
spre
heil
O
mij
chie
zul
gaa
bid
Co
on
mu
tro
kin
ma
O
lu
lie

Vleesch en Bloed van haren goddelijken Verlosser ontvangen, zoo God zelf door zijne genade mijn hart niet bereid maakt? 't Is daarom, dat ik uwe veelvermogende voorspraak kom inroepen, en mijne eerste H. Communie stel onder uwe bijzondere bescherming. Help mij daarom reeds vandaag tot een nog grooter, nog heiliger berouw over mijne zonden, en leer mij hoe ik rechtzinnig mijne zonden moet belijden. Moge ik, door u geholpen, toch eene goede Biecht spreken; dan zal ook mijne eerste Communie heilig wezen.

O H. Kerkpatroon, ik bid u niet alleen voor mij; maar ook voor al de kinderen dezer Parochie, die met mij hunne eerste H. Communie zullen doen. Ik weet, het geluk van ons allen gaat u ter harte, wees ons aller Beschermers; bid veel voor ons, opdat wij allen eene waardige Communie doen mogen. O dat niet eene enkele onzer het ongeluk hebbe eene onwaardige Communie te doen! O machtige en liefderijke Patroon, bewaar ons, help ons, maak al deze kinderen, uwe beschermelingen, gelukkig; dan maakt gij niet alleen ons, maar ook onze lieve Ouders, maar ook onzen beminden Herder gelukkig, die allen die groote gunst van uwe liefderijke bescherming verwachten. Amē.

Bemerking.

't Is hier eene geschikte gelegenheid tot aanbeveling van een lofwaardig en voordeelig werk; namelijk het bidden voor elkander. De Biecht en de Communie zijn elks eigen werk; maar wij kunnen toch elkander daarin behulpzaam zijn door een stichtend voorbeeldjen vooral door te bidden voor elkander. Ieder moet het meest bezorgd zijn voor zijne eigene Biecht en Communie; maar wien zal het onverschillig zijn of een ander eene goede of slechte Biecht en Communie doet, gelukkig of diep ongelukkig is? Wij moeten alle menschen beminnen gelijk ons zelve om God; zal er dan geene christelijke liefde bestaan tusschen kinderen, die te zamen hunne eerste H. Communie doen? Moeten wij niet wenschen, dat elk eene goede Biecht spreke, eene heilige Communie doe, in een woord, gelukkig zij? Moesten wij vreezen, dat een onzer eene heiligschendende Communie ging doen; o, hoe zou ons dat moeten bedroeven? Het ongeluk eens enkelen moest voor de overigen alle vreugde wegnemen, en het plechtige Communiefeest in een rouwdag veranderen. Zullen wij dan niet bereid zijn, om mede te werken, dat geen enkele eene onwaardige Communie doe, geen enkele ongelukkig, maar allen gelukkig zijn? En daartoe kunnen we helpen, vooral door te bidden voor elkander.

Als broeders en zusters moeten wij elkander

beminnen en bijstaan. Wij allen hebben één en denzelfden Vader in den hemel, en die Vader roept ons ten feestmaal aan ééne en dezelfde Tafel om ons te spijzen met ééne en dezelfde Spijs, het kostelijk Lichaam en Bloed van zijn goddelijken Zoon. God maakt geen onderscheid tuschen ons, zullen wij dan onderscheid maken? Bidden wij dan voor elkander, opdat wij allen met een zuiver hart aan het goddelijk Feestmaal aanzitten en, één door de liefde, in elkanders geluk juichen mogen. Bidden wij daarvoor het volgende Gebed, dat wij deze dagen nu en dan kunnen herhalen.

Gebod voor elkander.

O hemelsche Vader, het groote Feest, dat wij, uwe kinderen, door uwe goedheid te zamen gaan vieren, vereenigt onze harten door den nauwsten band van liefde. Wat ik voor mij zelve wensch, dat wensch ik ook voor al de anderen; namelijk het geluk eener heilige Communie. Daarom vraag ik U voor de anderen, zoowel als voor mij, den bijstand uwer genade. Wat Ge mij geeft, geef dat aan allen, opdat op het groote Feest, 'twelk Gij ons bereidt, wij allen even blijde, even gelukkig mogen wezen.

O minnelijke Zaligmaker, door hetzelfde Bloed hebt Gij ons allen vrijgekocht, en nu noodigt Gij ons allen tot hetzelfde Feestmaal, wij bid-

den U, toon ons allen dezelfde barmhartigheid en omhels ons allen in dezelfde liefde.

H. Maria, wij vereeren en beminnen u als onze Moeder, bid voor uwe kinderen, help hen, bereid hen allen tot eene waardige Communie.

H. Patroon onzer Gemeente, ons aller geluk gaat u ter harte, bid voor ons, opdat wij allen eene waardige Communie mogen doen.

O H. Engelen, die onze bewaarders zijt, uwe beschermelingen zijn vereenigd, om zich voor te bereiden tot hunne eerste H. Communie; o, vereenigt u ook, om voor ons allen te bidden, opdat ons aller Communie heilig zij. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees ons allen genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voor eene afbeelding van den gekruisten Zaligmaker.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

NIEUWE BETRACHTING OM ZICH TOT BEROUW OP TE WEKKEN.

O mijn God en mijn Verlosser, ik kom voor uwe voeten nederknielen, om op nieuw in de

bitterheid mijner ziel mijne vroegere jaren te herdenken. Geef mij, zoete Jesus, het levendig besef van uwe goedheid en barmhartigheid en liefde tot mij; maak mij beschaamd en bedroefd tot in het diepst der ziel, dat ik uwe goedheid, o beste Vader in den hemel, met zoo veel ondankbaarheid bejegend heb. Toon mij hoe beminnelijk Gij zijt, opdat ik voele hoe groot kwaad ik gedaan heb met U niet te beminnen. Geef mij uwe liefde, o God, eene volmaakte liefde; dat ik U beminne boven alles uit geheel mijn hart, met al de krachten mijner ziel. O allerminnelijkste Jesus, moge ik U veel beminnen, opdat het U behage mij ook veel te vergeven. Ik weet, dat het minste zoowel als het grootste bovennatuurlijk berouw van uwe goedheid komen moet, en ik zal met het kleinste genoegzame berouw tevreden zijn en U daarvoor danken; maar ik weet ook, dat het U even gemakkelijk is, het grootste als het minste berouw mij in te storten: o allerzoetste Jesus, geef mij dan uit louter goedheid de genade van een volmaakt berouw. Zoo Gij wilt, Heer, Gij kunt mij zuiveren, op het oogenblik zuiveren; o zuiver mijne ziel nu reeds geheel en al van de vlekken der zonde, voordat de Priester het woord van verzoening over mij uitspreekt.

H. Maria, lieve Moeder, uw kind heeft zoo veel gevraagd; ach, spreek gij een goed woord voor mij.

H. Engel, H. Patronen, verkrijgt voor mij
de genade van een goed, van een volmaakt
berouw. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God de Zoon is voor mij mensch geworden,
om door zijne lessen en zijn voorbeeld mij den
weg naar den hemel te toonen. Ja, minnelijke
Jesus, Gij, Zoon van God en zelf God van de
eeuwigheid met den Vader en den H. Geest,
Gij zijt in uwe liefde een kind geworden, om
mij het voorbeeld van alle deugden te geven.
Gehoorzaam waart Gij aan Maria en Joseph, om
mij boven alles de gehoorzaamheid in te prenten;
en ach ik heb uw voorbeeld niet willen opvolgen!
ik was ontelbare malen ongehoorzaam, oneerbie-
dig, stijfhoofdig jegens mijne Ouders en Oversten.
Ach, minnelijke Jesus, hoe spijt het mij tot hier-
toe uw goddelijk voorbeeld te hebben miskend!
Ach, zoete Jesus, vergeef het mij; ik zal voortaan
op uw voorbeeld gehoorzaam en onderdanig zijn.

Jesus Christus heeft vrijwillig onnoemelijke
pijnen geleden, om te boeten voor de zonden
der menschen, ook voor mijne zonden. O min-
nelijke Jesus, wat eene liefde in U en wat eene
ondankbaarheid in mij! Gij stierft voor de zonde,
en toch heb ik de zonde bemind! Gij zijt voor
de zonde zoo wreed gegeeseld, met scherpe

doorne
genag
dien
geteld
ik be
ledem
ik U
toch
wree
heid
verfo
welk
Jesu
—
dat
C
dig
ver
mij
he
nu
wa
ov
te
he
O
d
r
r
C

r mij
aakt
en,
den
ijke
de
st,
om
en.
om
n;
n!
e-
n.
r-
!
n
.
e
a
.
doornen gekroond, aan een schandelijk Kruis
genageld; en ik heb al die vreeselijke smarten,
dien gruwelijken dood, uwe oneindige liefde niet
geteld! In al uwe ledematen zijt gij gepijnigd;
ik ben de schuld daarvan; omdat ik met al mijne
ledematen heb gezondigd; door mijne zonden heb
ik U gekruist. Ach, liefderijke Jesus, wat heb ik
toch gedaan? Hoe ondankbaar, hoe boos, hoe
wreed ben ik geweest; en nog heeft uwe goed-
heid mij gespaard! Zoo ik nu mijne zonden niet
verfoeide, zoo ik nog de zonde wilde bedrijven,
welken naam zou ik verdienen? Neen, mijn lieve
Jesus, nu in de eeuwigheid geen doodzonde meer!
— en alles, wat ik tegen uwe liefde misdaan heb,
dat verfoei ik met al de krachten mijner ziel.

O, hoe zal ik uwe barmhartigheid en lankmoedigheid begrijpen? Ik zondigde, en Gij hebt dat
verdragen; Gij hebt mij niet gestraft; Gij hebt
mij afgewacht tot nu toe, opdat ik mijne boos-
heid zoude inzien en U vergiffenis vragen; en
nu zijt Gij bereid mij alles te vergeven op voor-
waarde, dat ik een waarachtig berouw hebbe
over mijne zonden en ze oprecht aan uwen Pries-
ter belijde. Ach, mijn God, zou ik geen berouw
hebben? Zou ik ze niet oprecht willen biechten?
O zoete Jesus, Gij kent mijn hart; Gij weet,
dat ik berouw heb; maar vermeerder mijn be-
rouw; het kan niet te groot zijn; — ik ben be-
reid mijne zonden rechtzinnig te belijden; maar
Gij, o minnelijke Zaligmaker, help mij door de

verdiensten van uw goddelijk Bloed. O ja, laat dat Bloed uit uwe heilige Wonden over mijne ziel vloeien, om ze van alle vlekken te zuiveren.

O allerbarmhartigste Jesus, uwe barmhartigheid is zoo groot, dat Gij mij gebiedt met een vast vertrouwen op vergeving te hopen. Veel kwaad heb ik gedaan; maar had ik nog duizendmaal meer kwaad gedaan, dan nog, ik ben er zeker van, zoudt Gij mij dat alles vergeven; ja, zoo goed zijt Gij, liefderijke Verlosser. Daarom zal ik niet met angst en benauwdheid, maar met een groot vertrouwen gaan biechten. Goedwillig zal ik alles belijden, wat ik meen te moeten zeggen; goedwillig zal ik op alle vragen antwoorden; en ik weet, lieve Jesus, dat Gij met mijn goeden wil zult tevreden zijn en Gij niets meer van mij eischt. En als dan uw Priester de heilige woorden der Absolutie over mij uitsprekt, dan zal ik denken, dat Gij, mijn zoete Jesus, mij den kus des vredes geeft. Dan zal ik juichen, dan zal ik U blijde danken, barmhartige Jesus; en Gij, wat zult Gij doen? O, ik weet het; dan zult Gij mij roepen, en mij aan uwe heilige Tafel uw goddelijk Lichaam te eten geven, opdat uw aanbiddelijk Vleesch en Bloed spijs zij voor mijne ziel. O mijn God! mijn God! hoe ver gaat uwe liefde? Gij wilt in persoon, met uwe Godheid en Menschheid, tot mij komen, en wel in mij, om mij ziel aan ziel te omhelzen! Zóó hebt Gij mij lief, o mijn zoete

Jesus
heb U
kun
moest
verbr
van l
foei a
die G
O mi
U nu
deze
minn
Ame

M
nen
dat
geli
omc
aan
H.
zult
der
ik
alle
goe
zij
ma
he

Jesus; en ik? ach, ik heb U niet bemind, ik heb U kunnen beleedigen, uw liefderijk hart zóó kunnen bedroeven! Mijn God! mijn God! ik moest wegzinken van schaamte; mijn hart moest verbrijzeld worden van spijt; ik moest sterven van berouw. O allerminnelijkste Jesus, ik verfoei al mijne zonden om de onbegrijpelijke liefde, die Gij mij toont in uw allerheiligste Sacrament. O mijn God en mijn Verlosser, Gij weet, dat ik U nu bemin; maar vermeerder deze liefde; bewaar deze liefde altijd in mijn hart, opdat ik U beminne tot mijn dood, beminne in de eeuwigheid. Amen.

AKTE VAN LIEFDE.

Mijn Heer en mijn God, ik moet U beminnen, omdat Gij zoo goed zijt voor mij: — omdat Gij mij geschapen hebt naar uw beeld en gelijkenis, mij nog dagelijks bewaart en verzorgt; omdat Gij voor mij zijt mensch geworden en aan het Kruis gestorven; omdat Gij mij in de H. Communie uw goddelijk Vleesch en Bloed zult geven; omdat Gij mij het zoetste geluk in den schoonen hemel bereid hebt. Daarom moet ik U beminnen, maar daarom bemin ik U niet alleen. Ik bemin U ook, omdat Gij het opperste goed zijt in U zelven; omdat Gij oneindig schoon zijt. Hoevele schoonheden zijn er in de natuur; maar Gij zelf zijt de Schepper van al die schoonheden: hoe schoon moet Gij dan zelf niet zijn?

Door al de schoonheden der natuur wordt mijn hart getrokken; zou mijn hart dan tot U niet getrokken worden? Ik zie U niet, o mijn God; doch 't is mij genoeg door het geloof te weten, dat Gij schooner zijt dan alle schoonheden te zamen, die op deze aarde kunnen gevonden worden; dat Gij schooner zijt dan alle Engelen en Heiligen in den hemel met al hunne heerlijkheid vereenigd; dat alle schoonheden, vergeleken bij uwe schoonheid, niets zijn; wijl uwe schoonheid oneindig is. Omdat Gij dan, o mijn God, oneindig alles te boven gaat in beminnelijkheid, daarom bemin ik U boven alles wat er op de aarde en in den hemel beminnelijk kan zijn. Ik bemin U uit geheel mijn hart, met al de krachten mijner ziel. Met uwen bijstand wil ik voor U alles verlaten, alles opofferen, ook het leven; liever aan alle menschen mishagen dan U mishagen. Ik ben bereid uwen heiligen wil in alles te volbrengen, nu en altijd, op de aarde en in den hemel; want uw heilige wil moet door alle schepselen geëerbiedigd en geprezen worden, nu en in de eeuwigheid; — U alleen, o God, zij de glorie in uwe aanbiddelijke Drie-eenheid, den Vader en den Zoon en den H. Geest, door de eeuwen der eeuwen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees ons allen genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

VOORBEREIDING TOT DE BELIJDENIS.

Na zich van gevoelens van berouw over zijne zonden en van betrouwen op Gods barmhartigheid te hebben doordrongen, maakt men zijne belijdenis gereed. Men bepaalt uit het ingestelde onderzoek des gewetens *wat* men zal biechten en *met welke woorden* men zich zal verklaren; kortom, men denkt en stelt vast en prent in zijn geheugen *wat men aan zijn Biechtvader zal zeggen*. Doch alvorens zijne Biecht op te maken, leze men tot herinnering van hetgeen men reeds in de onderrichting des Priesters geleerd heeft, de volgende

Bemerkingen.

1. In het opmaken zijner Biecht moet men *niet bang, niet angstvallig* te werk gaan, maar volkomen *te goeder trouw*. Men vertelt of beschrijft zijne zonden niet; men maakt zijne Biecht zoo kort mogelijk: men noemt van de zonde de *hoofdzaak, zeer bezwarende of zeer verlichtende omstandigheden en het getal*. Mocht er iets ontbreken, de Biechtvader zal voor de aanvulling zorg dragen.

2. Weet men niet hoe de zonde of omstandigheden uit te drukken, dan geeft men zijne moeielijkheid slechts te kennen, en men antwoordt te goeder trouw op de vragen, en daarna kan men gerust zijn.

3. Het gebeurt niet zelden, dat de duivel den Christen bekoort, om eene zonde te *verzwijgen* of te *bewimpelen*; en geen wonder, dat hij die bekoring het sterkst maakt bij de Biecht vóór de eerste Communie; omdat hij wel weet, dat, zoo die Biecht en die eerste Communie slecht zijn, het kind een grooten stap heeft gezet op den weg des verderfs. En ook dan is de bekoring het gevaarlijkst; omdat het onwetende en vreesachtige kind gemakkelijk kan bedrogen en bang gemaakt worden. Moet een kind gaan biechten, dan maakt de duivel het kind licht wijs, dat eene zonde afschuwelijk is, die soms zeer gering is. Ja, het gebeurt, dat hij een kind bevreesd maakt iets te biechten, dat in het geheel geene zonde is en derhalve zeker niet behoeft gebiecht te worden. Wjl men aan deze gevaarlijke bekoring des duivels licht bloot staat, daarom hebben wij gedurig gebeden en bidden wij nog om de genade van eene rechtzinnige Biecht. Door het *gebed* en door het volgen van *goeden raad* zullen wij die bekoring, zoo ze komen mocht, zeker overwinnen. Doch zien wij eerst wat het zeggen wil: in de Biecht *verzwijgen*, *bewimpelen*, *liegen*, *zich vergisaen*, *vergelen*,

en we
Do
achter
moete
Iets
wat
ten,
zijne
geen
der
Dit
weini
slechl
genc
merh
L
gem
verf
en
bijv
keli
oor
and
A
hel
is
der
als
zoo
da

en welken invloed zulks heeft op de Biecht.

Door *verzwijgen* verstaat men iets vrijwillig achterhouden of ontkennen, wat men meent *te moeten zeggen*, en dat maakt de Biecht slecht. Iets achterlaten, al is het volkomen vrijwillig, wat men weet *niet noodzakelijk te moeten biechten*, dat is niets. *Bewimpelen* is niet recht voor zijne schuld uitkomen, wel iets zeggen van hetgeen men misdaan heeft, maar het een of ander min of meer bedekken of verborgen houden. Dit staat altijd leelijk; maar wijl men *veel* of *weinig* bewimpelen kan, zoo is de Biecht niet slecht, als men toch het *noodzakelijke* duidelijk genoeg gezegd heeft en zijn Biechtvader *niet merkelyk* misleidt.

Liegen, dat wil zeggen: vrijwillig tegen zijn gemoed spreken in den Biechtstoel, is zeker te verfoeien; maar daarom nog geene doodzonde, en maakt daarom de Biecht nog niet slecht; bijv. iets heeten liegen, dat men niet noodzakelijk behoeft te zeggen en welke leugen het oordeel van den Biechtvader niet merkelyk verandert.

Zich vergissen, dat is te goeder trouw abuïs hebben of onwaarheid spreken, en *vergeten*, dat is iets niet biechten, omdat men er niet aan denkt: dat alles maakt de Biecht niet slecht, als men te voren zijn geweten naarstig onderzocht heeft; het is geene zonde, het is niets, dat gebeurt zoo licht. Wanneer de *vergissing* of

het *vergetene* merkelyk is, dan herstelt men dat eenvoudig; en is de zaak niet van belang, dan doet men het best daarover in den Biechtstoel niet meer te gaan spreken en er niet meer aan te denken.

Ziehier nu den goeden raad :

Ten eerste. Voelt men eene bekoring, om iets te *verzwijgen* of te *bewimpelen*, dat men meent *te moeten zeggen*; dan eischt de voorzichtigheid, dat men, welke zonde het ook zij, *met die zonde zijne Biecht beginne*. Weet men niet van vrees of schaamte hoe daarmede aan te vangen, dan is het voldoende te verklaren aan zijn Biechtvader: *Eerwaarde Vader, er is iets dat ik niet durf zeggen*. Zoo de Biechtvader slechts in de verte weet, dat er ergens eene wonde is, dan zal hij ze wel vinden en genezen.

Ten tweede. Is er iets, dat men meent *niet eigenlijk verplicht* te zijn van te biechten, maar men voelt een *strijd om het te zeggen* en eene *ongerustheid*, zoo men het niet zoude zeggen: in dit geval is het *zeer aan te raden* door eene openhartige belijdenis een einde aan dien strijd en ongerustheid te maken.

4. Ziehier een algemeenen regel voor alle twijfelingen en ongerustheden des gemoeds; vrede en geluk voor degenen, die hem volgen! Het valt den mensch meestal *zeer moeielijk*, ja *onmogelijk*, DOOR ZICH ZELVEN zijne twijfelingen en

ongerustheden op te lossen. Maar de goede God heeft gezorgd, dat een *Christen*, dat is, een KATHOLIEK, altijd eene oplossing kan vinden, welke hij ALLERVEILIGST volgen kan; namelijk bij zijn BIECHTVADER. Niet alleen dat een Priester in den Biechtstoel toegerust is met de noodige kennis, *onpartijdig* is en *vol liefde*, om ons den besten raad te geven; dat alles is zeker reeds veel, maar nogtans *het minste*: — HET VOORNAAMSTE is, dat JESUS CHRISTUS hem heeft GESTELD en GEZONDEN tot LEIDSMAN ONZER ZIEL; zoodat uit *kracht* van het *Sacrament des Priesterschaps* en van zijne *goddelijke zending* de Biechtvader op den bijzonderen *bijstand van God* vertrouwen mag. *Jesus Christus* nu *verwijst* den Christen voor de *belangen zijner ziel* tot den Biechtvader, aan wien hij kinderlijke *gehoorzaamheid* verschuldigd is. Derhalve volgens de beschikking van Jesus Christus, bij twijfelingen en ongerustheden, die het geweten raken, *vraagt* men te goeder trouw raad aan zijn Biechtvader *als aan God*, en men *volgt* dien raad *als van God*; zoodat men niet alleen *volkomen gerust* kan zijn van *geen kwaad te doen*, maar zelfs zeker is, door het volgen van dien raad, *door die nederige gehoorzaamheid uit den geest des Geloofs*, AAN GOD TE BEHAGEN en VELE VERDIENSTEN voor den hemel te vergaderen. Onthoud en volg dan geheel uw leven dezen allerkostelijksten raad:

Hebt ge eenige twijfeling of ongerustheid, die uw geweten betreft en die ge zelf niet kunt op-

lossen, *blijf er niet mede dragen*; maar leg die twijfeling of zwaarigheid of ongerustheid *zonder uitstel* met een eenvoudig hart open voor uwen Biechtvader. *Meestal, bijna altijd*, zal aanstonds alle ongerustheid verdwijnen: het duistere wordt klaar, het zware wordt licht, het onmogelijke en onoverkomelijke wordt gemakkelijk; vrede en rust keeren in het gemoed terug, na den storm hemelsche kalmte. Blijft u *soms*, dat is, *allerzeldzaamst*, nog eenig *gevoel van onrust* over, schrijf dat toe aan uw onverstand, aan ziekelijke gesteldheid van lichaam of geest, of aan den duivel: *stoor u niet aan dat angstig gevoel*; veracht het, of nog liever lach er mede als met eene inbeelding. *Doe gerust*, wat uw Biechtvader u gezegd heeft, dat ge vrij moogt doen; — *laat gerust in de Biecht achter*, wat uw Biechtvader u gezegd heeft, dat ge niet behoeft te biechten; — *ga gerust te Communie*, als uw Biechtvader het u gezegd heeft. Heeft de Biechtvader *eens* de zaak beslist, volg die beslissing, en *kom er dan niet meer op terug*: versmaad voorts alle twijfelingen en angsten. Tegen de opwerpingen van u zelven of de inblazingen van den duivel *beroep u op het woord des Biechtvaders*. Houd u vast aan dat woord als aan een steun, u door God zelven aangeboden; wees eenvoudig, kinderlijk gehoorzaam uit het Geloof, en de goede God zal uwe nederige, godsdienstige gehoorzaamheid beloonen.

5. Mag men in de Biecht de zonde niet ver-

minderen, men mag ze ook niet vergrooten. Men moet zijne zonden biechten, gelijk ze zijn in ons geweten of gelijk men meent voor God schuldig te zijn. Wat zeker is, moet als zeker; wat twijfelachtig is, als twijfelachtig gebiecht worden. Wanneer men hetzelfde kwaad eenige malen gedaan heeft, zal men soms zich geneigd gevoelen, zonder veel nadenken maar een groot getal te noemen, om toch zeker genoeg te zeggen: dat is ongeoorloofd. Wij zijn verplicht ons wegens het getal te onderzoeken en dat volgens onze bevinding zoo nauw mogelijk te bepalen, zoo we meenen het getal te moeten uitdrukken of ten minste het willen uitdrukken. Zie de derde *Bemerking over het onderzoek van geweten*, bladz. 107.

6. Men zegt in den Biechtstoel nooit iets kwaads van een ander; en heeft men kwaad gedaan met anderen, dan mag men die personen niet met den naam noemen, noch omstandigheden van hen vermelden, waardoor zij aan den Biechtvader kunnen bekend worden, of het moest noodzakelijk wezen, dat dergelijke omstandigheden werden uitgedrukt.

7. Men kan in zijne Biecht de orde volgen der Tien Geboden, derhalve de orde, die boven bij het onderzoek des gewetens is opgegeven; maar verkieslijker zal het voor de meesten zijn de volgende orde in acht te nemen:

Eerst zegt men, wat aan zijne vroegere Biechten ontbroken heeft, als zulks het geval is.

Dan biecht men die zonde, welke men de meeste vrees of moeite heeft om te zeggen.

Verder biecht men het kwaad, hetwelk men voor het grootste houdt.

Eindelijk volgen gemakkelijk de fouten, welke minder zijn.

8. Na deze *Bemerkingen* met aandacht gelezen te hebben, begint men zijne Biecht op te maken; waarvoor men nog eens tot zijn gemak den Biechtspiegel kan doorloopen. Heeft men eindelijk *woordelijk* en *op orde* vastgesteld, wat men den Biechtvader zal zeggen, dan sluit men deze Oefening met eene gewone

AKTE VAN BEROUW.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees ons allen genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het heiligh en goddelijk Sacrament!

~~~~~  
Laatste Bemerking. Het is eene loffelijke gewoonte bij gelegenheid der eerste H. Communie, voordat men in de H. Biecht God vergiffenis gaat smeeken, zijnen Ouders vergewing te vragen voor de ondankbaarheid, waarmede hunne rustelooze zorgen en opofferende liefde werden beantwoord. Men behoeft slechts met een rouwmoedig gemoed voor hen neer te knielen en te zeggen: „*Vader, Moeder, ik vraag u vergiffenis voor al het leed, dat ik u heb aangedaan;*” — of nog korter: „*Vader, Moeder, ik vraag u vergiffenis.*” Maar men moet wel weten, dat hier *geene verplichting op zonde* bestaat. Die aan zijne Ouders vergiffenis vraagt, doet zeer braaf; — die niet vergiffenis vraagt, doet geen kwaad en behoeft zich over zijn verzuim niet ongerust te maken.

OP DEN DAG,
DIE VOOR DE H. BIECHT BEPAALD IS.

Naaste voorbereiding.

~~~~~  
Bemerking. Men zorgt bijtijds in de Kerk te wezen. Men begeeft zich niet in den Biechtstoel zonder eene naaste voorbereiding. In de Kerk komende, neemt men bij den Biechtstoel plaats. Zonder zich met anderen te bemoeien, wacht men, steeds in eerbiedige houding, geduldig zijne beurt af. Intusschen bereidt men zich voor tot het waardig ontvangen van het H. Sacrament der Biecht door de volgende oefeningen.

GEBED.

O barmhartige God, die zijt mensch geworden en gestorven aan het Kruis, om de wereld van de zonde te verlossen, ik dank U voor de instelling van het H. Sacrament der Biecht, waardoor de verdiensten van uw goddelijk Bloed op den zondaar worden toegepast. Ik dank U in 't bijzonder, dat door uwe goedheid nu het oogenblik gekomen is, waarop ik dat groote Sacrament zal mogen ontvangen. Help mij door uwe goddelijke genade, dat ik mij mijne zonden wel moge herinneren, ze door een nieuw berouw verfoeien en ze met alle openhartigheid voor uwen Priester belijden. Verdrijf van mij alle verkeerde vrees; geef mij een groot vertrouwen in den Priester, die uwe plaats bekleedt, opdat ik

zonder de minste achterhouding alles bekenne, wat ik meen te moeten zeggen of antwoorden.

Jesus, Maria, Joseph, in uwe handen beveel ik op dit uur mijne ziel.

H. Bewaarengel, H. Dooppatroon, H. Patroon dezer Gemeente, staat mij bij; onder uwe bescherming stel ik deze heilige Biecht.

Maak hier uwe intentie voor het verdienen der aflaten, gelijk de Priester heeft opgegeven. Heeft hij wegens die intentie niets bepaald, dan kunt ge, als ge geene betere weet, de volgende kiezen.

Ik heb de intentie, om met deze Biecht en mijne eerste Communie een vollen aflat te verdienen voor mij zelven door de inschrijving in een Broederschap; en een vollen aflat door het gebed: *O goede Jesus*.... voor die ziel in het vagevuur, welke bij haar leven de vurigste liefde heeft gehad tot Jesus Christus in zijn H. Sacrament.

Heeft de Priester nog een vollen aflat herinnerd, zeg dan:

Ik wil dien aflat toevoegen aan de ziel diens Priesters in het vagevuur, welke de meeste zorg heeft gehad, om de kinderen tot hunne eerste H. Communie waardig voor te bereiden.

Onze Vader.— Wees gegroet.

Hier herhaalt men in Gods tegenwoordigheid zijne Biecht. Men herinnert zich nog eens al datgene, wat men meent te moeten biechten, en met die woorden, als men bepaald heeft alles aan zijn Biechtvader te verklaren. Daarna vernieuwt men zijn berouw door, naar gelang van tijd, eenige van de voorgaande Oefeningen langzaam te herhalen. Men kiest daaruit datgene, wat bij de vroegere lezing het meest getroffen heeft, en men tracht in zijne ziel die vernieuwde gevoelens van berouw en vertrouwen levendig te houden, totdat de beurt van biechten gekomen is.

Na deze herhaling des berouws, verzuime men niet vóór de Biecht te lezen de volgende

Bemerkingen.

1. Om zich, wat de belijdenis betreft, in eene goede stemming te brengen, verbeelde men zich, dat *in den Biechtstoel niet een mensch, maar Jesus Christus zelf gezeten is*; want de Priester heeft zijne macht ontleend van Jesus Christus; in den naam van Jesus moet hij den zondaar van zijne zonden ontslaan, en den zondaar ontvangen met dezelfde liefde als Jesus het doen zoude, die hier op aarde met zooveel goedheid en liefde de zondaars opzocht, aansprak en hen in genade aannam. Is men daarvan doordrongen, dan zal men van zelf zich in den Biechtstoel begeven en zijne zonden belijden

I. *met gevoelens van diepe ingetogenheid en nederigheid, van innige droefheid en berouw*; want wij zijn overtuigd van onze schuld, en wij moeten verschijnen voor Jesus Christus, dien wij door onze zonden bedroefd hebben; —

II. *met gevoelens van de grootste openhartigheid*, zonder de minste gedachte van iets te willen verzwijgen of bewimpelen; want Jesus Christus is de alwetende God, dien wij niet misleiden kunnen;—

III. *met gevoelens van het grootste vertrouwen*; want Jesus Christus is de goedheid en liefde zelve. Derhalve zonder benauwdheid, zonder angst. Hebben wij geen vrees van door den Biechtvader bekeven of onvriendelijk behandeld te worden; want dat zal niet gebeuren. Komt bij ons de gedachte op: „*Wat zal de Biechtvader wel zeggen, wat zal hij van mij denken, als ik dat „biecht?”*” — passen wij dan op; want die gedachte komt niet van ons zelve, nog minder van God; maar houden wij die gedachte voor eene inblazing des duivels, om ons bevreesd te maken en tot eene onprechte en kwade biecht te verleiden. En daarom, hooren wij die vrees-aanjagende stem in ons binnenste, antwoorden wij dan: „*Ga weg, Satan, ik zal dat wel biechten, en wel juist het eerste biechten.*” Zijn wij verzekerd, dat de Biechtvader, hoe groot en hoeveel kwaad wij ook biechten, ons met het innigste medelijden, met de grootste vriendelijkheid en liefde zal hooren en toespreken, en zijn best zal doen om ons te troosten en ons vertrouwen op Gods barmhartigheid in te boezemen. Hebben wij ook *geen vrees van iets te vergeten*. Wij moesten bij het onderzoek van geweten geen vrees hebben van iets over te slaan;

en nu wij gaan biechten, moeten wij geen vrees hebben van eenige zonde, die ons door het onderzoek bekend is geworden, in den Biechtstoel te vergeten. De goede God wil slechts, dat, als wij onze zonden biechten, wij met een goeden wil alles belijden, wat wij *op dat oogenblik weten te moeten zeggen*. Vergeten wij iets, dat gebeurt zoo licht, al was het in onze verbeelding nog zoo groote zonde, dat is niets. Wanneer wij op het oogenblik, dat we biechten, maar niet vrijwillig verzwijgen of merkelyk verkleinen iets wat we meenen te moeten zeggen, dan is de Biecht zeker goed. Hebben wij iets te goeder trouw vergeten, dat wij meenden te moeten biechten, of hebben wij ons merkelyk vergist, dan kunnen wij dat later eenvoudig bijbiechten of onze vergissing herstellen. Is het vergetene of de vergissing niet merkelyk, dan gaan wij daarvoor niet terug. Zoo dan, voor eene goede Biecht is alleen noodig een goede wil: die inderdaad *eene goede Biecht wil spreken*, kan volkomen gerust wezen, dat *zijne Biecht goed zal zijn*.

2. Is onze beurt gekomen van te biechten, dan staan wij op, en wij verzoeken de H. Maagd en den H. Joseph en onze H. Beschermers ons naar den Biechtstoel te geleiden en ons te helpen in dat gewichtig oogenblik. Ingetogen, bedaard gaan wij den Biechtstoel binnen, en neerknielende voor den Priester verbeelden wij, dat *dáár*

Jesus Christus zelf voor ons gezeten is, Jesus, de barmhartige Jesus, de vriend der zondaren, die uit liefde voor de zondaren gestorven is; — dat de H. Maagd, onze allerliefste Moeder, dáár staat aan onze rechterhand; de H. Joseph, de goede Leidsman der jeugd, aan onze linkerhand; onze H. Engel, onze H. Dooppatroon en de H. Patroon der Parochie achter ons. 't Zijn allen onze eerste en beste Vrienden, die het meeste belang stellen in ons geluk; zij staan dáár om voor ons te bidden en ons te helpen; zouden wij dan niet vertrouwen? Zij verwachten van ons eene goede oprechte Biecht; zouden wij hen niet willen verblijden? Twijfelen wij niet, zij zullen nog blijder zijn dan wij, zoo wij het geluk hebben eene goede Biecht te doen.

3. Wanneer de Priester den zegen gegeven heeft, begint men de Voorbiecht. Men belijdt voorts zijne zonden. Men spreekt zachtjes, maar duidelijk; niet haastig, maar bedaard; niet op een vertellenden toon, maar met den toon van iemand, die zich zelven beschuldigt en zijne schuld gevoelt. Men luistert eerbiedig en aandachtig naar de vragen en vermaningen des Biechtvaders. Heeft men niet goed verstaan, dan geeft men dat beleefdelijk te kennen. Ook luistert men goed naar de penitentie, welke de Biechtvader oplegt; of men vraagt er naar, wanneer ze vergeten wordt of niet goed begrepen is. Bij de H. Absolutie des Priesters, bidt

men zeer langzaam en eerbiedig, zoo oprecht mogelijk, eene gewone akte van berouw. Heeft de Priester geëindigd, dan staat men op, en begeeft men zich even ingetogen en bedaard naar zijne plaats.

4. Na de Biecht laat men niet aanstonds zijne gedachten gaan over hetgeen men in den Biechtstoel gezegd en gehoord heeft. Valt ons in, dat we iets vergeten hebben, zonder onderzoek zetten wij dat op zijde tot later. Ons eerste werk na de Biecht is ons in God te verblijden en Hem voor zijne barmhartigheid te danken. Zijn wij in staat dat met eigene woorden te doen, dan is die dankzegging de beste; wijl zij des te zekerder uit het hart voortkomt. Vervolgens hernieuwe men zijne goede voornemens, om God getrouwer te dienen.

Gebed kort voor de beurt van biechten.

Ik zal opstaan en tot mijnen Vader gaan. Vader, ontvang in genade uw ondankbaar kind, dat vol berouw met een groot vertrouwen tot U terugkomt.

Jesus, mijn barmhartige Verlosser, wees mij, zondaar, genadig. Gij alleen kunt mijne ziel zuiveren; wasch mij van mijne zonden in uw goddelijk Bloed.

H. Maria, H. Joseph, neemt mij bij de hand en brengt mij tot Jesus. H. Beschermers, geleidt mij, bidt voor mij, staat mij bij.

Dankzegging na de Biecht.

O barmhartige God, ik dank U voor uwe onuitsprekelijke goedheid. In de stem des Priesters heb ik de stem uwer barmhartigheid gehoord. Ja, Gij hebt mij mijne zonden vergeven; Gij hebt uw weerspanning kind in genade aangenomen; ik ben een van uwe meest geliefde kinderen geworden. Nu durf ik met veel meer vertrouwen U mijn Vader noemen. O mijn Vader, die in de hemelen zijt, Gij bemint mij en ik bemin U. O, hoe voel ik mij nu gelukkig! Mijne ziel is ontheven van den last der zonden, die mij bevreesd maakten voor uwe gerechtigheid. Nu gevoel ik mij gansch verlicht en getroost, opgeruimd en blijde. Ik ben met U verzoend; ik mag opzien naar den schoonen hemel als het mij toekomend erfdeel. Moest ik nu op dit oogenblik sterven, gerust zou ik den dood afwachten; des te spoediger, o mijn God, zou ik bij U zijn in den hemel. En dien zoeken vrede des gemoeds, dat vertrouwen, dat geluk heb ik alleen aan uwe barmhartigheid, o mijn Jesus, mijn Zaligmaker, alleen aan uwe oneindige verdiensten te danken. Is mijne ziel nu rein en zuiver geworden, 't is, omdat zij gewasschen is in uw heilig Bloed. Ik betuig U dan ook, allerliefste Jesus, mijnen innigsten dank voor het geluk dezer heilige Biecht; zij is het werk uwer genade.

Moge ik immer U daarvoor dankbaar blijven!

O H. Maria, ik dank ook u voor uwen machtigen bijstand: gij hebt, lieve Moeder, voor uw weerspanning kind gesproken, en uw woord heeft uw kind gered. Nu is uw kind gelukkig, en daarvoor is het u dankbaar.

H. Joseph, H. Engel, H. Patronen, ik dank u ook voor uwe voorspraak en voor uwe liefderijke zorgen. Ben ik nu gelukkig, 't is niet zonder uwe tusschenkomst. Zijt in eeuwigheid daarvoor geprezen. Amen.

Hernieuwing van het goede voornemen.

In tegenwoordigheid van uwe aanbiddelijke majesteit, o H. Drievuldigheid, wil ik mijne gemaakte voornemens hernieuwen; en tot mijne getuigen verkies ik de H. Maagd Maria, mijne Moeder, — den H. Joseph, mijn Leidsman, — mijn H. Engel, die mij bewaart, — mijn H. Dooppatroon en den H. Patroon dezer Gemeente. Ik neem het vastelijk voor, o mijn God, ik wil U niet meer door de zonde beleedigen: — God de Vader, die mij geschapen hebt, ik wil U gehoorzamen; — God de Zoon, die voor mij zijt mensch geworden en gestorven, Jesus Christus, mijn zoete Verlosser, ik wil U beminnen; — God de H. Geest, die mij heiligmaakt, ik wil

U niet meer bedroeven. Ik zal de zonde schuwen, de gevaarlijke gelegenheden vermijden, mijne booze neigingen bevechten; ik wil de deugd beoefenen, ik wil ijverig zijn in mijne godsdienstige plichten, eerbiedig in de Kerk, vooral onder de H. Mis en het H. Lof, — gehoorzaam jegens mijne Ouders en Oversten, — eendrachtig en toegevend met mijne Broeders en Zusters, — vriendelijk en minzaam met mijne makkers, — zedig in mijne handelingen, overal uwe goddelijke tegenwoordigheid gedenkende. En ik zal dit alles doen, o mijn God, om U te behagen, om mij dankbaar te toonen en U mijne wederliefde te betuigen; — ik zal het doen, om mijnen Ouders eenigen troost en genoegten te geven voor hunne liefderijke zorgen; — ik zal het doen, om mij zelven voor tijd en eeuwigheid gelukkig te maken. Maar, barmhartige God, ik heb mijne zwakheid en mijne boosheid leeren kennen; ik kan in mijne voornemens niet standvastig blijven zonder den bijstand uwer genade. O steun mij dan door uwe hulp; verlicht mijn verstand, om de gevaren der zonden bijtijds te kennen; voorkom door uwen goeden raad mijne onervarenheid en onbezonnenheid; herinner mij dikwijls al deze goede voornemens en geef mij kracht tegen uwe en mijne vijanden, opdat ik door U de inblazingen des duivels, de verleiding der wereld en mijne eigene booze hartstochten overwinne. U zal ik daarvoor glorie geven hier en in de eeuwigheid. Amen.

Hierna komt men op de gesprokene Biecht terug.

1. Men denkt of men iets vergeten heeft, zonder daarom de gansche Biecht bij zich zelven te herhalen. Men vraagt te goeder trouw zich af of men weet iets vergeten te hebben. Zoo ja, is het niet van groot belang, dan laat men dat zoo, en men gaat niet terug; — komt het ons echter gewichtig voor, en heeft men *nu*, terwijl men in de Kerk is, nog eene gepaste gelegenheid, dan kan men aanstonds het vergetene bijbiechten of zijne vergissing herstellen; anders stelt men uit en wacht men, zonder vrees of bekommering, eene betere gelegenheid af. Zoo ook, komt later nog iets in het geheugen, dat men gaarne zoude biechten, men biecht dat te gelegener tijd; doch men moet voor vasten regel houden, dat men op den morgen zijner eerste Communie niet meer biechten gaat. Op dien morgen denke men niet het minste meer aan zijne Biecht; en komt tegen wil en dank nog iets in het geheugen, dan moeten wij daaraan niet blijven denken, maar alle zwarigheden aan den kant zetten en ons daarover niet het minste ongerust maken. Beschouwen wij *dan* alle gedachten, welke ons over de Biecht eenige bekommering verwekken, als bekoringen des duivels, die, door onrust in ons geweten te brengen, onze godvruchtige voorbereiding tot de H. Communie tracht te storen. Op den morgen onzer eerste H. Com-

munie moeten al onze gedachten en gevoelens gericht blijven tot Jesus Christus in zijn H. Sacrament, die gereed is tot ons te komen.

2. Men herinnert zich de vermaningen en waarschuwingen des Biechtvaders, en men maakt het voornemen die te onthouden en na te komen.

3. Men herinnert zich de opgelegde penitentie en men maakt het voornemen die nauwkeurig op tijd te volbrengen. Is er geen tijd bepaald, dan volbrengt men aanstonds, wat men *gevoegelijk* daarvan nu nog volbrengen kan. Heeft men zijne penitentie niet verstaan of vergeten, dan gaat men in den Biechtstoel terug, om ze te vragen.

4. Men verlaat de Kerk dankbaar en blijde; maar men zorgt, dat die blijdschap niet uitgelaten zij. Men heeft wel reden, om opgeruimd en blijde te zijn, en iedereen mag dat gerust kunnen zien; doch door ingetogenheid moet de godvruchtige stemming bewaard worden, die door luidruchtigheid zou verloren gaan. Men zij nu vooral op zijne hoede, om zich voor alle kwaad, ook het minste, te wachten, opdat ons hart met Gods genade nu zuiver blijve. Ja, wij moeten ons best doen, om ons hart nog steeds meer te reinigen en aan God behagelijker te maken, door dikwijls eene akte van berouw en van liefde te verwekken, door dikwijls tot Jesus Christus om zijne genade te verzuchten.

Sluitgebed.

Ik vertrouw, barmhartige Jesus, dat mijn hart nu voldoende gezuiverd is, om U in uw H. Sacrament te mogen ontvangen. Help mij nu, minnelijke Jesus, mijn hart zuiver bewaren van alle zonde, ook van de minste. Reinig mij nog meer en meer van de overgeblevene vlekken, en versier mijn hart met die deugden, welke U het meest behagen. Het gelukkige uur mijner eerste H. Communie is nabij. Moge ik des te nauwer op mij zelven letten en mijnen ijver verdubbelen! Moge ik mij nog godsdienstiger, gehoorzamer, matiger, ingetogener en zediger gedragen! Moge ik steeds toenemen in zorg voor alles, wat mijne eerste H. Communie raakt, en in onverschilligheid voor al het overige! Help mij, zoete Jesus; bereid mijn hart; vul aan wat mij ontbreekt; ik ben gansch afhankelijk van uwe goedheid. Daarom zal ik dikwijls tot U verzuchten: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak; maar spreek alleen een woord, en mijne ziel zal gezond worden. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

~~~~~

LAATSTE DRIE DAGEN,
TOEGEWIJD AAN JESUS CHRISTUS.
Nadere voorbereiding tot de H. Communie.

ZEVENDE DAG
TOEGEWIJD AAN DEN
ZOETEN NAAM JESUS.

Dag van geloof en dankbaarheid.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OVER DE VEREERING VAN DEN ZOETEN NAAM.

Den Naam van Jesus moeten wij den grootsten *eerbied* betoonen; want die Naam is boven alle namen heilig. Jesus is de Naam van God den Zoon, mensch geworden. God zelf heeft dien Naam gekozen, en door een Engel aan Maria en later aan Joseph kenbaar gemaakt, die dan ook het goddelijk Kind JESUS genoemd hebben. God daarenboven heeft gewild, dat die Naam

op eene bijzondere wijze zoude geëerbiedigd worden. De hemelsche Vader heeft zijnen beminden Zoon om de diepe vernedering des Kruises hoog verheven, en heeft de allerhoogste eer niet alleen toegekend aan den Persoon van Jesus, maar ook aan diens heiligen Naam; zoodat Hij zijn uitdrukkelijken wil heeft geopenbaard, dat die Naam op eene bijzondere wijze zoude geëerd worden in den hemel, op de aarde en onder de aarde. Het is daarom, dat de H. Kerk aan de Priesters voorschrijft, wanneer bij de kerkelijke gebeden de Naam van Jesus wordt uitgesproken, altijd eerbiedig het hoofd te buigen. Wat volgt hieruit? Dat wij ook immer een bijzonderen eerbied dien heiligen Naam moeten toedragen; nooit Hem oneerbiedig vernoemen in onze wereldsche gesprekken, en, wanneer wij dien heiligen Naam uitspreken, het met grooten eerbied doen, daarbij het hoofd buigende, en eveneens het hoofd buigen, als wij Hem hooren uitspreken.

Den Naam van Jesus moeten wij *beminnen*; want Hij is een Naam vol liefde. Die Naam beteekent VERLOSSER of ZALIGMAKER; en waardoor is God de Zoon onze Verlosser geworden? Door zijn smartelijken en schandelijken Kruisdood. Derhalve: de Naam van Jesus duidt die onbegrijpelijke liefde aan, waardoor Hij, de Zoon Gods, vrijwillig al zijn Bloed voor ons gestort heeft, om ons te verlossen, ons zalig te maken. God de Zoon is ONZE JESUS geworden, toen Hij vol

liefde voor ons stierf aan het Kruis. Is de Naam van Jesus niet beminnelijk? Wordt Hij niet te recht DE ZOETE NAAM genoemd? Is er een Naam, dien wij wel zoeter kunnen vinden? Buiten dien Naam is er voor ons geen geluk, geene zaligheid te verhopē. Hoe gaarne moeten wij dan van Jesus lezen, spreken en hooren spreken! Hoe dikwijls op den dag moet ons die Zoete Naam met al de liefde, die Hij bevat, voor den geest zweven! Hoe dikwijls moet uit erkentelijkheid en wederliefde die allerzoetste Naam op onze lippen en in ons hart zijn! Daarom, verzuchten wij dikwijls: *mijn Jesus, mijn zoete Jesus, hoe hadt Gij mij lief! mijn Jesus, mijn Zaligmaker, ik bemin U.*

De Naam van Jesus moet ons ook een groot *vertrouwen* inboezemen; want Hij vertegenwoordigt ons niet alleen de liefde, waardoor de Zoon Gods voor ons is gestorven, maar tevens de on-eindige verdiensten van zijn Kruisdood. De kracht des Kruises is in den Naam van Jesus opgesloten. Vandaar dat de Naam van Jesus zoo vreeslijk is voor de duivelen. Het H. Kruisteecken en de Naam van Jesus zijn twee geduchte wapenen, om den helschen vijand op de vlucht te drijven. Daarom, worden wij bekoord door Satan, roepen wij slechts: *Jesus! Jesus!*— en de bekoorder zal verdwenen zijn. Ook in alle andere moeilijkheden spreken wij met een groot vertrouwen den Zoeten Naam van Jesus uit; zoeken wij daarin

kracht bij zwakheid, troost bij droefheid, vrees of ontmoediging, licht bij onwetendheid en twijfeling.

Uit dit alles volgt, dat een braaf Christen van zelf de gewoonte moet hebben van elken dag vele malen den Naam van Jesus bij zich zelve uit te spreken, nu om dien aanbiddelijken en allerheiligsten Naam te vereeren, dan weer om voor dien beminnelijken en allerzoetsten Naam zijne erkentelijkheid en wederliefde te betuigen, eindelijk om dien krachtigen en vreeslijken Naam in den nood aan te roepen.

VOORNEMEN EN GEBED.

O minnelijke Jesus, uw aanbiddelijke Naam zal mij altijd heilig zijn. Ik verafschuw de gewoonte van sommige Christenen, die in hunne gesprekken uwen heiligen Naam misbruiken door, bij wijze van uitroeping, den Naam van Jesus of eene verbastering daarvan tusschen te voegen. Ik betreur dat schandelijk misbruik, en ik neem voor, mij nooit daaraan plichtig te maken. Geef mij den moed, o zoete Jesus, om dat misbruik bij anderen door berispelende woorden of ten minste door afkeurende houding te bestrijden. Wanneer ik uwen gezegenden Naam oneerbiedig zal hooren uitspreken, zal ik tot vergoeding der oneer, U aangedaan, bij mij zelve zeggen: *De Naam des Heeren zij gebenedijd!* — of wel: *Geloofd zij*

Jesus Christus! Ik zal de gewoonte mij eigen maken van immer met eerbied het hoofd te buigen, als ik uwen heiligen Naam uitspreek of hoor uitspreken. Dagelijks zal ik dikwijls in mijne verzuchtingen uw Zoeten Naam mengen, om daardoor mijnen eerbied, mijne liefde en mijn vertrouwen te betuigen. Vooral in de bekoring zal ik roepen: *Jesus, mijn Jesus, sta mij bij!* — en Gij, mijn Zaligmaker, zult dan ook de kracht van uwen heiligen Naam mij toonen. Uw Naam zal mij verlichten, mij vertroosten, mij versterken, mij zalig maken. Ja, uw Naam moet mij redden; door uwe liefde, door uwen Kruisdood, door de verdiensten van uw goddelijk Bloed moet Gij, mijn Jesus, mijn Verlosser, mijn Zaligmaker zijn. Daarom zal ik bij mijn sterven uwen allerzoetsten Naam met het grootste vertrouwen aanroepen; en mijne laatste hulde, mijn laatste gebed, mijne laatste liefdezucht zal wezen: *Jesus! Jesus! Jesus! in U geloof ik! op U hoop ik! U bemin ik! Kom, zoete Jesus! red mijne ziel! maak mij zalig! Amen.*

En nu, allerminnelijkste Jesus, onder de aanroeping van uwen allerzoetsten Naam begin ik vandaag mij nader voor te bereiden tot mijne eerste H. Communie. Dat uw heilige Naam mijn verstand verlichte en mijn wil bewege, opdat ik, door een levendig geloof bezield, den grootsten eerbied opvatte voor uw aanbiddelijk Sacrament, en, van de vurigste dankbaarheid door-

dro
lief
C
heil
C

Al
Ch
he
he
br
we
va
se
ge
de
zi
zi
da
st
Z

drongen, de onschatbare gave uwer oneindige liefde leere prijzen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Geloofd zij Jesus Christus! Amen.

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT GELOOF.

Wie is tegenwoordig in het H. Sacrament des Altaars? Het heilig Geloof antwoordt: Jesus Christus zelf, met Ziel en Lichaam, met Godheid en Menschheid, gelijk Hij glorieus in den hemel is. Wat vóór de H. Consecratie eenvoudig brood en wijn was, is door de H. Consecratie wezenlijk veranderd in het Lichaam en Bloed van Jesus Christus; zoodat er na de H. Consecratie geen brood of wijn meer is. Onder elke gedaante is Christus geheel tegenwoordig: onder de gedaante van brood met zijn Lichaam ook zijn Bloed, en onder de gedaante van wijn met zijn Bloed ook zijn Lichaam, en onder elke gedaante ook zijne Ziel; want Christus, eens gestorven en verrezen, sterft niet meer: zijne Ziel kan niet van zijn Lichaam, zijn Bloed niet

van zijn Vleesch gescheiden worden. Daarom ook, zoo de gedaante van brood of wijn wordt gedeeld, dan is Christus geheel onder elk deel tegenwoordig. En omdat in Jesus Christus is één persoon, de goddelijke persoon, de tweede persoon der H. Drieuldigheid; en twee naturen, de goddelijke en de menschelijke natuur, eens en voor altijd onafscheidelijk met elkander vereenigd, daarom is in het H. Sacrament des Altaars ook de Godheid met de Menschheid van Jesus Christus tegenwoordig. Jesus Christus, God en Mensch, gansch en al, gelijk Hij verheerlijkt in den hemel zit aan de rechterhand van God den Vader, is waarachtig tegenwoordig in het allerheiligste Sacrament; maar onzichtbaar voor onze lichamelijke oogen.

Dat gelooven wij; waarop steunt ons geloof? Op het onfeilbaar woord van Jesus Christus, die op den avond van zijn lijden dit aanbeddelyk Sacrament geeft ingesteld. Hij heeft brood in zijne heilige handen genomen, dat gezegend en zijnen Apostelen aangeboden, zeggende: „DIT „IS MIJN LICHAAM.” En eveneens den kelk nemende, die met wijn gevuld was, zeggende Hij dien en gaf hem aan zijne Apostelen, zeggende: „DIT IS MIJN BLOED.” Jesus Christus, God en Mensch, de eeuwige waarheid zelve, verzekerde, dat wat Hij gaf, zijn Lichaam en zijn Bloed was; wie zal het niet gelooven? „DOET DIT TE „MIJNER GEDACHTENIS,” voegde Jesus er bij,

en 2
aan
mac
wijn
Bloe
wen
E
acht
het
I
hoog
Sacr
en
ons
in l
men
gele
heer
den
Chr
in l
den
ond
Lof
pel
aan
voo
her
een

en zoo schonk Hij aan de Apostelen en in hen aan alle Priesters van het Nieuwe Verbond de macht, om, gelijk Hij gedaan had, brood en wijn te veranderen in zijn goddelijk Vleesch en Bloed. Zóó heeft de H. Kerk het door alle eeuwen heen geleerd.

En wat volgt nu uit ons geloof aan de waarachtige tegenwoordigheid van Jesus Christus in het allerheiligste Sacrament?

Dat wij het H. Sacrament overal en altijd den hoogsten eerbied moeten toonen; want het H. Sacrament is Jesus Christus zelf, onze Schepper en Verlosser. Onze Engelen, wanneer zij met ons in de Kerk komen, waar het H. Sacrament in het Tabernakel rust, vereeren het H. Sacrament met denzelfden eerbied, waarmede de Engelen in den hemel Jesus Christus in de hoogste heerlijkheid aanbidden; en waarom? Omdat in den hemel en in het Tabernakel dezelfde Jesus Christus is. O, mochten wij onze heilige Engelen in hunnen eerbied navolgen! Hoe eerbiedig zouden wij ons gedragen onder de H. Mis, vooral onder en na de H. Consecratie; onder het H. Lof; ja, zoolang wij ons in eene Kerk of Kapel bevinden, waar het aanbiddelijk Sacrament aanwezig is, geborgen in het Tabernakel, waarvoor de Godslamp, Jesus ter eere en ons ter herinnering, altijd branden blijft! Zelfs als wij eene Katholieke Kerk voorbijkomen of, in de verte

slechts, eene Katholieke Kerk zien, dan moeten wij reeds tot eerbied gestemd worden; want in die Kerk woont Jesus Christus als in zijn paleis, en van uit die Kerk ziet Hij ons. Hoe aange-naam voor Hem, als wij dan ook aan Hem den-ken en Hem den eerbiedigen groet toestieren: „*Geloofd zij Jesus Christus!*”

AKTE VAN GELOOF.

O mijn allerzoetste Jesus, ik geloof, dat Gij wezenlijk tegenwoordig zijt in het allerheiligste Sacrament. Ik erken en aanbid U dáár als mijn God, als mijn Schepper: Gij hebt hemel en aarde geschapen; Gij regeert en bestiert door uwe voorzienigheid al het geschapene; Gij zijt Heer en Meester van al wat bestaat; — Gij zijt ook *mijn* Schepper, *mijn* Heer, *mijn* God. Ik erken en aanbid U ook als den Verlosser en Zaligmaker der menschen: Gij hebt de menschelijke natuur aangenomen; dezelfde zijt Gij, die voor de zaligheid der menschen aan het schandelijk Kruis zijt gestorven. Hetzelfde Lich-aam, dat aan het Kruis gehangen heeft; het-zelfde Bloed, dat Gij aan het Kruis gestort hebt, vereer en aanbid ik in het H. Sacrament. Gij zijt ook *mijn* Verlosser, *mijn* Zaligmaker, dezelfde, die in den hemel verheerlijkt wordt en mij dien hemel geopend en beloofd hebt. Ik geloof uwe wezenlijke tegenwoordigheid in uw

oeten
ant in
aleis,
ange-
den-
eren :

t Gij
igste
mijn
el en
door
zijt
j zijt
Ik
r en
nen-
Gij,
het
ich-
het-
tort
ent.
ker,
ordt
Ik
uw

H. Sacrament tegen de getuigenis van mijne zintuigen; tegen alle opwerpingen mijner rede; ik geloof zonder den minsten twijfel, afgaande op uw onfeilbaar woord. Ik heb dat leerstuk geloofd, zoo spoedig als mijn verstand bekwaam was dat te gelooven; maar helaas! ik heb mijn geloof niet altijd door mijnen eerbied voor uwe aanbiddelijke tegenwoordigheid getoond. Aan hoe-vele oneerbiedigheden jegens uw H. Sacrament ben ik schuldig? onder de H. Mis? onder het H. Lof? op andere tijden? Kwam ik in de Kerk, dan diende ik mij te herinneren, dat Gij, mijn Jesus, dáár in persoon tegenwoordig waart in uw H. Sacrament; maar ik vergat het zoo dikwijls; en wat heb ik gedaan?.... Gij hebt alles gezien, en Gij hebt nog gezwezen!.... O minnelijke Jesus, ik vraag U ootmoedig om vergiffenis. Het spijt mij U zoo dikwijls door mijne oneerbiedigheden bedroefd te hebben. Voortaan zal ik mij steeds eerbiedig toonen voor uw heilig aanschijn, vooral wanneer Gij in de H. Mis tegenwoordig komt op het Altaar of Gij ter aanbidding wordt uitgesteld. Doch, minnelijke Verlosser, Gij kent mijne lichtzinnigheid; help mijn geheugen; herinner mij, wanneer ik in de Kerk kom, dat Gij dáár zijt en wie Gij zijt, opdat ik, te zamen met mijn goeden Engel, U de eer geve, die U toekomt, en U als mijn God en Zaligmaker vereere en aanbidde. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het
hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT DANKBAARHEID.

Het allerheiligste Sacrament wordt te recht
EUCHARISTIE genoemd; wat beteekent eene *goede
gave* of *genade*. Kan de almachtige God ons uit-
stekender gave of genade doen? Het geschenk is
zoo groot als God zelf; want door het H. Sacra-
ment bezitten wij Jesus Christus, die God is;
wij bezitten den uitdeeler van alle goede gaven,
de onuitputtelijke bron van alle genaden. In onze
Kerken hebben wij den waren EMMANUEL, die
voor eeuwen door God aan de aarde beloofd was;
want Emmanuel beteekent *God met ons*. God is
in waarheid met ons; Jesus Christus is in onze
Kerken dag en nacht; dáár kunnen wij Hem
vinden, Hem aanbidden, Hem raad en troost en
sterkte vragen. Welke dankbaarheid zijn wij den
minnelijken Jesus voor het onwaardeerbaar ge-
schenk van zijn aanbiddeijk Sacrament dan schul-
dig! Als een Vader te midden zijner geliefde
kinderen, zóó wil Hij met ons wonen: mochten
wij Hem ook als dankbare kinderen immer in
zijn H. Sacrament vereeren!

Behalve het voortdurend gezelschap van Jesus bezitten wij nog in het allerheiligste Sacrament het onbloedige Sacrificie van de Nieuwe Wet. Gelijk Jesus Christus zich zelven eenmaal aan het Kruis op eene bloedige wijze heeft opgedragen aan zijn hemelschen Vader, zoo doet Jesus Christus dit nog op eene onbloedige wijze in elke H. Mis. De H. Mis toch is het onbevleete Offer van het Lichaam en Bloed van Jesus Christus, die zich door de tusschenkomst des Priesters aan zijn hemelschen Vader opoffert. Als ieder jaar maar ééns en slechts op ééne plaats de H. Mis mocht geschieden, hoe dankbaar zouden wij onzen minnelijken Zaligmaker voor die zeldzame herhaling van het goddelijk Offer zijns Lichaams en Bloeds moeten wezen! Maar hoe groot moet dan onze dankbaarheid zijn, nu duizenden Priesters, over de gansche aarde verspreid, elken dag het allerheiligste Misoffer opdragen; en wij dagelijks daarbij mogen tegenwoordig zijn! Mochten wij onder elke H. Mis bij de H. Consecratie denken, gelijk het in waarheid is: wat op den Calvarieberg gebeurde, geschiedt nu hier op het Altaar; Jesus Christus offert zijn goddelijk Lichaam en Bloed aan zijn hemelschen Vader, om Hem voor ons op de volmaaktste wijze te vereeren, Hem voor ons te danken, Hem voor ons te voldoen, Hem voor ons alle zegeningen af te smeeken! Welk een dankbare eerbied zou ons op dat oogenblik bezielen!

Dit is nog niet alles. Waartoe moet die kos-

telijke gave van Jesus' Lichaam en Bloed nog dienen? Tot spijs en drank van onze ziel. „EET,” heeft Jesus Christus gezegd, „*dit is mijn Lichaam*; „ — DRINKT, *dit is mijn Bloed. Voorwaar, Ik zeg u, zoo gij het Vleesch van den Zoon des menschen niet EET en zijn Bloed niet DRINKT, zult gij het leven in u niet hebben. Die mijn Vleesch EET en mijn Bloed DRINKT, heeft het eeuwige leven, en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage. Want mijn Vleesch is WAARLIJK SPIJS en mijn Bloed is WAARLIJK DRANK.*” Aanbidden wij de onbegrijpelijke beschikking van Jesus' oneindige liefde. De minnelijke Zaligmaker vermenigvaldigt zich millioenen en millioenen malen, om zoovele zielen met zijn goddelijk Vleesch en Bloed te spijzen! En zie, MIJ roept Hij ook; niet lang meer en ik zal aanzitten aan zijn aanbiddelijk Feestmaal, ook IK zal op mijne tong ontvangen zijn goddelijk Vleesch en Bloed. Ach, mijn zoete Jesus, hoe zal ik U danken!

AKTE VAN DANKBAARHEID.

O allerminnelijkste Jesus, hoeveel wonderen van goedheid hebt Gij in uw aanbiddelijk Sacrament vereenigd! O God mijns harten, hoe dicht heb ik U bij mij! Ik weet wáár ik U vinden kan, U spreken kan. Gij woont in onze Kerk; dag en nacht verblijft Gij dáár. Van dáár ziet Gij mij overal en altijd, om over mij te waken. Mocht

ik d
Kerk
richt
mij
huis
mij
En
ik i
baa
C
heil
L
min
voc
he
bu
M
da
O
we
ge
m
g
d
k
r
z

ik dikwijls door den dag, al ben ik buiten de Kerk, mijne oogen en mijn hart dankbaar tot U richten in uw H. Sacrament! Vooral wil ik het mij tot eene gewoonte maken, wanneer ik te huis mijn Morgen- en Avondgebed zal doen, mij tot U te keeren, tot uwe heilige woonplaats. En ook wil ik mij gewoon maken, zoo dikwijls ik in de Kerk kom of de Kerk verlaat, uit dankbaarheid dit kort gebed te spreken:

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Ik wil daar nu reeds mede beginnen. Help mij, minnelijke Jesus, om niet te vergeten wat ik nu voorneem. Mijn eerste en laatste groet zij immer:

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Ik dank U ook, dierbare Verlosser, voor de buitengewone genade van zoo dikwijls het H. Misoffer te mogen bijwonen. Ik ben overtuigd, dat het eene groote gunst is bij het allerheiligste Offer van uw goddelijk Lichaam en Bloed tegenwoordig te zijn. Mochte ik, door uwe goddelijke genade geholpen, deze overtuiging bewaren, en mijne dankbaarheid U blijven toonen, door steeds gaarne naar de H. Mis te gaan en door met aandacht en eerbied daarbij tegenwoordig te wezen!

Eindelijk, allerliefste Jesus, hoe zal ik U danken voor het overgroote geluk, dat Gij mij bereid hebt in de H. Communie. Ik zie het, mijn zoete Verlosser, Gij wilt mij gelukkig maken ten

koste van U zelven; Gij wilt, dat ik uw goddelijk Vleesch en Bloed zal ontvangen tot voedsel mijner ziel. Gij wilt tot mij komen en U geheel en al aan mij geven. O minnelijke Zaligmaker, wat zal ik nu reeds doen, om U mijnen dank te betuigen? Ziedaar, ik geef U geheel mijn hart. Ik zal uit dankbaarheid mijn ijver verdubbelen, om mijne ziel zoo waardig mogelijk tot uwe komst voor te bereiden. Help mij, zoete Jesus, door uwe genade. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

ACHTSTE DAG

TOEGEWIJD AAN DE

VIJF WONDEN DES HEEREN.

Dag van natmoedigheid en vertrouwen.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OVER DE DEVOTIE TOT DE VIJF WONDEN VAN JESUS.

De devotie tot de Vijf Wonden van onzen goddelijken Verlosser moet ons bijzonder dierbaar

wezen
voelen
den C
zijn;
en ve
D
afsch
nelijk
hande
zonde
wree
daar
heeft
zijde
tus,
wree
weli
een
Wor
sche
M
kon
Vri
en
Wo
die
de
rijz
die

god-
oed-
n U
alig-
nen
mijn
lub-
tot
oete

wezen; omdat zij op de krachtigste wijze die ge-
voelens opwekt en levendig houdt, welke voor
den Christen het noodzakelijkst en het heilzaamst
zijn; namelijk *haat tegen de zonde, liefde tot God*
en *vertrouwen op zijne barmhartigheid*.

De Vijf Wonden van Jesus prediken ons *de*
afschuwelijkheid der zonde. Vragen wij den min-
nelijken Jesus: *vanwaar die wreede wonden in uwe*
handen? Hij zal ons antwoorden: *dat hebben de*
zondaren Mij gedaan. Ja, de zonde heeft die
wreede nagelen gesmeed, de zonde heeft Hem
daarmee aan het Kruis gehecht; — de zonde
heeft die wreede lans gespitst en daarmee de
zijde van Jesus doorboord. Maar als Jesus Chris-
tus, God zelf, om voor de zonde te boeten, zoo
wreeddaardig moest gewond worden, hoe afschu-
welijke boosheid moet dan de zonde zijn! Moet
een Christen, die met een geloovig oog de Vijf
Wonden van zijn goddelijken Verlosser aan-
schouwt, niet *de zonde haten en verfoeien?*

Maar de gebenedijde Wonden van Jesus ver-
kondigen ons ook luide *zijne oneindige liefde*.
Vrijwillig toch heeft Hij zijne goddelijke handen
en voeten uitgestrekt, om daarin die wreede
Wonden te ontvangen. Zijne liefde voor ons heeft
die Wonden gewild, evenals na zijn dood nog
de diepe Wonde in de zijde. En bij zijne ver-
rijzenis bleven Hem die Vijf Wonden nog zoo
dierbaar, dat Hij ze in zijn verheerlijkt Lichaam

heeft willen behouden. Die Vijf heilige teekenen zijner liefde blijven in eeuwigheid, gelijk zijne liefde eeuwig blijven zal. En moet zulke liefde in ons geene *wederliefde* opwekken? Is het mogelijk, dat een Christen de Vijf Wonden zijns Verlossers, die vijf bloedige letteren, aanschouwt en Jesus Christus niet bemint?

Ja, met dankbaarheid en wederliefde zullen wij dikwijls eerbiedig de lippen drukken op de Wonden van onzen gekruisten Verlosser; maar ook met een groot *vertrouwen*. Zijn die Vijf heilige Wonden geene vijf bronnen van genade? Wat stroomde eens uit die Vijf Wonden? Het goddelijk Bloed van Jesus Christus, waarvan één druppel genoeg was om duizend werelden te verlossen. Welk zondaar moet dan wanhopen? Wat heeft dat Bloed de aarde aangebracht? Zoen en vrede, genade en zegen. O aanschouwen we nu de Wonden van den verheerlijkten Jesus, wij zien geen stroomen meer van bloed, maar stroomen van licht en gloed, van zegeningen en genaden. Met welk een vertrouwen moeten wij dan tot de bronnen van onzen Zaligmaker naderen, om daaruit leven en kracht voor onze zwakke zielen te putten!

GEBED.

O gezegende Wonden van mijn Verlosser, gij zijt mij heilig en dierbaar. Bij uwe aanschou-

wing gevoel ik mij vol schaamte over het kwaad, dat ik gedaan heb. Door mijne zonden heb ik die smartelijke Wonden veroorzaakt. Ach, zou ik nu de zonde niet haten en verfoeien? Zou ik ze nog willen bedrijven? O allerkostelijkst Bloed, dat uit die Wonden zoo overvloedig gestroomd heeft, kom over mijne ziel en wasch haar af, reinig haar van alle smetten der zonde.

O minnelijke Jesus, Gij vertoont mij uwe heilige Wonden, en Gij roept mij toe: *Zie, mijn kind, hoe Ik u heb liefgehad?* Ja, mijn zoete Jesus, ik zie het, en daarom bedank ik U ook en zal ik U eeuwig danken. God van liefde, voor mij gekruist, gestorven, ik bemin U, ik wil U beminnen geheel mijn leven. Kost die liefde mij eenige moeite, kan mij iets te zwaar vallen, wanneer ik uwe heilige Wonden aanschouw? O, zij zeggen mij te duidelijk, wat uwe liefde voor mij aan U gekost heeft.

O allerliefste Jesus, ik dank U dat Gij deze Vijf Wonden in uw verheerlijkt Lichaam hebt behouden. Zij herinneren mij steeds de verdiensten van uw Lijden en Dood, de oneindige verdiensten van uw goddelijk Bloed, uwe barmhartigheid en liefde. Aan deze Vijf heilige teekenen ik U immer als mijn Verlosser en Zaligmaaker. Met het grootste vertrouwen zal ik altijd tot U naderen, om U barmhartigheid en genade, licht en sterkte, troost en bescherming af te smeeken. Uwe heilige zijde, uw goddelijk Hart

blijft mij immer geopend: dáár zal ik vluchten in het uur der bekoring, om mijne ziel tegen de slagen des duivels te beveiligen.

O verheerlijkte Jesus in den hemel, uwe Wonden bloeden nu niet meer, zij schitteren met onbeschrijflijken luister. Eens, zonder twijfel, zal ik met deze mijne oogen die schitterende Wonden aanschouwen; wanneer Gij zult komen op de wolken des hemels met groote macht en heerlijkheid, om alle menschen te oordeelen: — o barmhartige Jesus, moge ik dan met vertrouwen en blijdschap mijn hoofd opheffen, om den luister van uwe gezegende Wonden te aanschouwen. O ja, mijn zoete Verlosser, moge ik uwe schitterende Wonden, niet ééns voor een oogenblik, maar aanschouwen en danken en loven in de eeuwen der eeuwen. Amen.

H. Moeder Gods, die eens met zooveel droefheid de Vijf Wonden van uwen goddelijken Zoon hebt vereerd en ze nu met zooveel blijdschap in den hemel aanschouwt, o bewaar in mijn hart altijd eene vurige devotie tot die eeuwig gezegende teekenen mijner Verlossing. Amen.

Vijfmaal Onze Vader en Wees gegroet ter eere der Vijf Wonden van Jesus.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT GOTMOEDIGHEID.

Toen de H. Maagd Maria, na de boodschap des Engels, het huis van hare nicht Elisabeth binnentrad, riep deze vol verwondering uit:

„*Vanwaar geschiedt mij dit, dat de Moeder mijns Heeren tot mij komt!*” — O die heilige vrouw, zij kende zich onwaardig de allerheiligste Moeder Gods in hare woning te ontvangen. Wat moeten wij dan nu reeds denken en gevoelen, nu wij weten, dat binnen korten tijd, niet de Moeder van God, maar God zelf, Jesus Christus in persoon, niet ons huis, maar ons lichaam en onze ziel zal binnentreden door de H. Communie? Moeten wij, overtuigd van onze onwaardigheid, niet van verbazing uitroepen: o mijn God, mijn Zaligmaker, vanwaar geschiedt mij dit, dat Gij zelf met uwe Godheid en Menschheid tot mij, *in mij* wilt komen? Wie zijt *Gij*, en wie ben *ik*?

Jesus kwam naar de Jordaan tot den H. Joannes, en wilde door hem gedoopt worden ten teeken, dat Hij met de zonden ook de boete voor de zonden der wereld op zich nam; maar Joannes, zijn God en Zaligmaker erkennende, riep in 't besef van zijne onwaardigheid met ver-

wondering uit: „*Ik moet door U gedoopt worden, en Gij komt tot mij?*”

Bij het laatste avondmaal, vóór de instelling van het allerheiligste Sacrament, stond Jesus op, nam een linnen doek en goot water in een bekken. Maar wanneer de Zaligmaker tot Petrus kwam en zich gereed maakte, om hem de voeten te wasschen, stelde zich deze verschrikt daar tegen. „*Heer!*” riep hij uit, „*Gij mij de voeten wasschen? Gij zult mij de voeten niet wasschen in eeuwigheid!*”

Ziedaar twee groote dienaren Gods, door God zelve gekozen om de hoogste ambten bij Jesus te vervullen, de een als zijn Voorlooper, om den weg voor Jesus te bereiden, de andere als het Hoofd der Apostelen, om Jesus' plaats te bekleeden en zijne Kerk te bestieren. En toch zij beiden ontstellen bij den voorslag van Jesus; zij weigeren de eer, die Jesus hun wilde aandoen; zóó innig waren zij van hunne onwaardigheid overtuigd. Petrus erkende zich onwaardig in het gezelschap van Jesus te wezen. „*Heer*”, zoo bad hij bij eene andere gelegenheid, „*ga van mij; want ik ben een zondig mensch*”. En de H. Joannes, wat erkende deze? „*Ik ben niet waardig*”, zeide hij, „*voor Hem (Jesus) neervallende de riemen zijner schoenen te ontbinden*”.

Ach, als die twee groote dienaren Gods zóó dachten, hoe diep moeten wij dan onze onwaar-

digh
bij
onw
daa
leed
Jesu
lade
te
Ach
bij
ous
wa
van
He
mij
die
Hi
zin
W
sta
te
als
aa
ze
”
”
”
”
”
”

digheid gevoelen! Wie zijn wij toch vergeleken bij hen? Hoe klein, hoe ellendig zijn wij, wij, onwetende, lichtzinnige, speelzieke kinderen, die daarenboven den goeden God zoo dikwijls beleedigd hebben! En niettemin wil de liefderijke Jesus ons met de grootste eerbewijzingen overladen; Hij roept ons tot zijn Feestmaal, om ons te spijsigen met zijn goddelijk Vleesch en Bloed. Ach, moeten wij niet ontstellen, niet schrikken bij deze gedachte? Wat zullen wij doen? Laat ons dikwijls in gemoede de betuiging onzer onwaardigheid herhalen met de schoone woorden van den geloovigen Hoofdman des Evangelies: *Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak.*

Deze Hoofdman of Kapitein had een knecht, die op sterven lag en van wien hij veel hield. Hij had gehoord van Jesus wonderbare genezingen en erkende daarin zijne goddelijke macht. Wat doet hij? Hij zendt de aanzienlijksten der stad tot Jesus, om de genezing van zijn knecht te verzoeken. Jesus gaat met hen mede. Doch als nu de Hoofdman hoorde, dat Jesus daar aankwam, zond hij van zijne vrienden tot Hem, zeggende: „*Heere, neem de moeite niet; want ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak. Daarom heb ik ook mij zelven niet waardig geacht, om tot U te komen; maar spreek alleen een woord en mijn knecht zal gezond worden*”. Jesus prees zeer zulk een diep ootmoe-

dig geloof en de knecht is op hetzelfde uur gezond geworden. En de H. Kerk heeft de nederige betuiging van den geloovigen Hoofdman als de schoonste akte van ootmoedigheid vóór de H. Communie aanbevolen. Zij heeft voorgeschreven aan de Priesters, vóór de H. Communie in de H. Mis en ook vóór het uitreiken der H. Communie aan de geloovigen, altijd driemaal het nederige gezegde des Hoofdman te herhalen, om Priesters en geloovigen alzoo tot diepe ootmoedigheid op te wekken. Laat ons daarom nu reeds, met de gedachte aan de H. Communie, die wij gaan ontvangen, dikwijls vandaag en morgen uit innige overtuiging tot Jesus verzuchten: *Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak: maar spreek alleen een woord, en mijne ziel zal gezond worden.*

AKTE VAN OOTMOEDIGHEID.

O minnelijke Jesus, met hoeveel waarheid mag ik deze dagen uitroepen: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak?

Alle Priesters nuttigen in de H. Mis uw goddelijk Lichaam en Bloed; maar zij, ofschoon door de heilige zalving geheiligd, zuchten eerst driemaal tot U, rouwmoedig op hunne borst kloppende: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak. Eveneens leggen de Bisschoppen, de Prinsen der Kerk, vóór hunne H.

Comm
onwaa
Hoofd
slaat
diepst
waard
lendig
een H
der o
ik ni
Diena
en B
niet
en ro
dig?
Ne
komt
te d
gewe
O al
heid.
den
dig,
A
ben
nign
Hoe
onw
toch
laat

ge-
ede-
man
óór
ge-
mu-
der
rie-
te
tot
ons
H.
ijls
tot
dat
een

Communie driemaal de verklaring af van hunne onwaardigheid; ja zelfs uw Stedehouder, het Hoofd der Kerk onze H. Vader, de Paus, hij slaat op zijne borst en betuigt het ook uit het diepste zijns harten driemaal: Heer, ik ben niet waardig. En ach, lieve Jesus, wat ben ik, elendig kind, vergeleken bij een Priester, bij een Bisschop, bij den Paus, uw Plaatsbekleeder op aarde? En toch in de H. Communie zal ik niets minder ontvangen dan uwe gezalfde Dienaren, te weten: uw zelfde goddelijk Lichaam en Bloed. Met hoeveel recht moet ik mij dan niet voor U vernederen, op mijne borst slaan en roepen en zuchten: Heer, ik ben niet waardig?

eid
niet

Neen, Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak. Ik heb het deze dagen te duidelijk gezien door het onderzoek van mijn geweten, door mijne belijdenis voor den Priester. O alwetende Jesus, Gij kent mijne onwaardigheid. Gij weet het, dat het geen ijdele woorden zijn, als ik zucht: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak.

od-
oon
erst
erst
Gij
is-
H.

Ach, een H. Aloysius, een H. Stanislaüs hebben ook vóór hunne eerste Communie zoo menigmaal gezucht: Heer, ik ben niet waardig.... Hoe moet ik dan treuren en zuchten over mijne onwaardigheid! Ach, mijn zoete Jesus, help mij toch; ik gevoel mijne onwaardigheid niet genoeg; laat mij mijne ellende, mijne nietigheid, mijne

zondigheid beter kennen ; opdat ik mij dieper voor U verneedere.

H. Maria, o nederige dienstmaagd des Heeren, bid voor mij, opdat ik, door Gods genade geholpen, mij voor mijn Jesus in zijn hoogheilig en goddelijk Sacrament dieper en dieper verootmoedige. Door uwen diepen ootmoed hebt gij zoo groot behagen gevonden bij God ; o moge ik ook ondervinden, dat God aan de ootmoedigen overvloedige genade schenkt. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament !

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT VERTROUWEN.

Wij zijn voorzeker niet waardig het allerheiligste Sacrament te ontvangen, en geen mensch kan het ooit waardig zijn. Maar bedenken wij, dat de minnelijke Zaligmaker ook zijn H. Sacrament aan den Christen niet geeft om zijne waardigheid, om zijne deugd, om zijne verdiensten. Neen, Hij doet ons die onuitsprekelijke gave uit louter goedheid en liefde, en wel juist om onze zondigheid. Het allerheiligste Sa-

crament is geene belooning; maar in de bedoeling van Jesus een middel om te genezen, te versterken, te bewaren. Daarom geeft ons Jesus zijn aanbiddelijk Sacrament als eene spijs: onze ziel moet uit kracht van dat hemelsche voedsel leven, gezond blijven en sterker worden. En zie, dit juist moet ons vertrouwen opwekken. Wij moeten niet met schrik of angst de H. Communie ontvangen. Jesus Christus kent onze onwaardigheid en zondigheid veel beter dan wij; en nu, dit wetende, wil Jesus door zijne onbegrijpelijke liefde ons voeden met zijn goddelijk Vleesch en Bloed, opdat wij sterker zouden worden tegen onze booze neigingen, moediger op den weg der deugd; in een woord, omdat wij op verre na niet heilig zijn, wil Hij onze ziel heiligen door zijn goddelijk Lichaam en Bloed.

Jesus Christus stelt ons slechts ééne voorwaarde tot het ontvangen van zijn aanbiddelijk Sacrament, namelijk, dat wij zuiver zijn van *alle doodzonden*. Hij *verlangt* onze ziel wel zooveel mogelijk gezuiverd van *alle zonden*, ook de minste; en daarom moet het ook onze zorg zijn onze ziel zooveel mogelijk van alle vlekken te zuiveren, maar dat *eischt* Hij niet als eene noodzakelijkheid. Jesus vergt niets meer dan dat wij alle vijandschap tegen Hem hebben afgelegd door het verwijderen van alle doodzonden uit ons hart. Heeft derhalve een zondaar, hoe schuldig ook, eene goede Biecht gesproken, dan mag hij

gerust tot de H. Communie naderen. En waarom dat? Omdat Jesus in zijne goedheid niets meer eischt.

Het besef van onze onwaardigheid; de herinnering van de vele groote zonden, die wij gedaan, maar door eene rouwhartige en oprechte Biecht uitgewischt hebben; de overtuiging dat er nog vele dagelijksche zonden in ons overblijven, het gevoel van onze booze neigingen, versterkt misschien door kwade gewoonten: dat alles is niet genoeg, om ons van de H. Communie te weerhouden. Wie daarom zou weigeren het allerheiligste Sacrament te ontvangen, zou de goedheid en liefde van Jesus Christus weerstreven, die, ondanks dat alles, verlangt tot ons te komen, juist met het doel, om door de kracht van zijn H. Sacrament en onze medewerking ons hart nog meer te zuiveren en, wat er boos of onvolmaakt in is, te bestrijden en te verbeteren. Jesus roept ons toe in zijn H. Sacrament: *Komt allen tot Mij, die belast en beladen zijt, en Ik zal u verkwikken.* En als die minnelijke Jesus ons zoo vriendelijk uitnoodigt, moeten wij dan niet met vertrouwen tot Hem gaan?

De H. Joannes weigerde eerst den Zaligmaker te doopen; omdat hij zich daartoe onwaardig gevoelde: dat was goed; — maar toen Jesus zijn verlangen andermaal te kennen gaf, deed hij het aanstonds: dat was nog beter. Pe-

trus
Mees
hij
Heer
maar
liet
dat
muni
dig
goed
Jesus
Com
H. T
ker
niet
waar
is de
Jesus
kome
onwa
ben?
groot
en,
innig
het
gesch
wij
mun
tuigi
herh

trus wilde eerst niet toelaten, dat zijn goddelijke Meester hem de voeten zoude wasschen, omdat hij meende zulke vernedering van zijn God en Heer niet te mogen dulden: dat was goed; — maar toen Jesus zijn wil uitdrukkelijk herhaalde, liet Petrus den Zaligmaker gerustelijk begaan: dat was nog beter. Zoo ook, vóór de H. Communie moeten wij erkennen, dat wij niet waardig zijn Jesus Christus te ontvangen: dat is goed; — maar wijl wij weten, dat de liefderijke Jesus verlangt in ons te komen door de H. Communie, naderen wij met vertrouwen tot de H. Tafel: dat is veel beter. Toen de Zaligmaker het verzoek des Hoofdmans vernam, van niet naar hem toe te komen, omdat hij niet waardig was Jesus in zijn huis te ontvangen; is de Zaligmaker niet gegaan; maar zoo het nu Jesus behaagd had, evenwel naar hem toe te komen, zou dan de Hoofdman uit besef zijner onwaardigheid de deur voor Jesus gesloten hebben? o neen, hij zou zijn Zaligmaker met de grootste blijdschap onder zijn dak ontvangen, en, Hem op zijne knieën aanbiddende, met de innigste erkentelijkheid bedankt hebben voor het onwaardeerbare geluk, dat hem en zijn huis geschied was. Met diezelfde gevoelens moeten wij onzen goddelijken Verlosser in de H. Communie ontvangen. Roepen wij met volle overtuiging uit gelijk de Hoofdman des Evangelies, herhalen wij het dikwijls met den diepsten oot-

moed: *Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak.* Maar wetende, dat Jesus toch verlangt tot ons te komen, gaan wij met blijdschap Hem te gemoet. Is onze ziel krank, Hij is onze Geneesheer: Hij wil in persoon ons komen genezen; geven wij onze ziel met het grootste vertrouwen in zijne handen over. Wij hebben Hem beleedigd, ja; en nu roept Hij ons in zijn H. Sacrament, dat wij tot Hem zouden komen: — zal het wezen, om ons te kastijden, om ons te berispen? o neen, om ons te omhelzen; om ons te toonen, dat Hij ons alles vergeven heeft. Een kind, dat weet zijne lieve moeder beleedigd te hebben en daarover berouw gevoelt, o wanneer de moeder, het berouw van haar kind zien- de, het vriendelijk roept om het te omhelzen; zal het kind niet getroost en blijde zijne liefste moeder in de armen vliegen? Zóó moeten wij het ons in de H. Communie voorstellen. Wij moeten denken, dat Jesus ons omhelst en wij Jesus: — wij omhelzen Jesus met tranen van berouw, met tranen van liefde; Jesus omhelst ons ten bewijze, dat Hij verzoend is, dat Hij ons, ondanks alles wat er vroeger mocht gebeurd zijn, liefheeft met veel grootere liefde dan eene moeder haar kind kan liefhebben.

AKTE VAN VERTROUWEN.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt on-

der m
de H
men,
is uwe
Gij m
mijner
lijkt I
mij w
weiger
waard
droeve
U on
Hart
vertro
Gij w
heid,
jesteit
goedhe
sus, v
biddel
heid;
het ee
de ge
uwe C
liefde
niet d
met v
hartig
aange
gewoo

der mijn dak, dat Gij komt in mijne ziel door de H. Communie. En toch wilt Gij tot mij komen, ondanks mijne onwaardigheid; zóó groot is uwe goedheid, o minnelijke Jesus, zóó hebt Gij mij lief! Gij wilt, dat ik U de deur opene mijner ziel, opdat Gij met uw goddelijk verheerlijkt Lichaam zoudt kunnen binnentreden en in mij wonen. Wat zal ik doen? Neen, ik zal niet weigeren U te ontvangen uit reden mijner onwaardigheid; ik weet, het zou uwe liefde bedroeven. Ik zal zelfs niet met schrik en angst U ontvangen; want ook dat zou uw liefderijk Hart leed doen. Gij wilt, dat ik met een groot vertrouwen U in het huis mijner ziel opneme. Gij wilt, dat ik in de H. Communie uwe grootheid, uwe gerechtigheid, uwe oneindige majesteit vergeete, om alleen te denken aan uwe goedheid en liefde. Daarom, o allerliefste Jesus, verbergt Gij ook zorgvuldig in uw aanbiddelijk Sacrament al de teekenen uwer grootheid; Gij maakt U zoo klein en dekt U met het eenvoudigste kleed; wat is toch nietiger dan de gedaante van brood, waaronder Gij U met uwe Godheid en Menschheid verschuilt? Uwe liefde heeft al die voorzorgen genomen, opdat ik niet door vrees zoude weerhouden worden, maar met vertrouwen U zoude ontvangen. Eens, barmhartige God, hebt Gij de menschenlijke natuur aangenomen, Gij hebt als mensch hier op aarde gewoond, eenvoudig gekleed gelijk andere men-

schen, ja zóó zocht Gij de zondaren op, en, om hen te winnen, aat en dronkt Gij met hen. En nu, allerzoetste Jesus, maakt Gij U nog kleiner, om gemeenzamer met de zondaren om te gaan:— om door hen gegeten te worden! O mijn Zaligmaker, hoe groot is uwe liefde! Moet ik dan niet met een groot vertrouwen U in uw allerheiligste Sacrament ontvangen? Ja, minnelijke Jesus, ik gevoel het, uwe goedheid geeft mij moed, uwe vriendelijkheid beneemt mij alle bevreesdheid, uwe liefde trekt mij tot U. Vind ik in mij niets, dat mij vertrouwen inboezemt, in U zie ik enkel goedheid en liefde, zoodat ik bijna mijne eigene onwaardigheid vergeet. Ja, mijn allerzoetste Jesus, op U hoop ik, op U vertrouw ik, Gij zijt mijn God, mijn Zaligmaker. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

NEGENDE DAG

TOEGEWIJD AAN HET

ALLERHEILIGSTE HART VAN JESUS.

Dag van liefde en verlangen.

Eerste Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OVER DE DEVOTIE TOT HET H. HART VAN JESUS.

De devotie tot het allerheiligste Hart van Jesus is Hem alleraangenaamst, gelijk Hij zelf aan eene godvruchtige kloostervrouw *) heeft geopend, belovende, dat Hij de vereerders van zijn goddelijk Hart met zijne gunsten zou overladen en het huis zegenen, waar eene afbeelding van zijn beminnelijk Hart den muur zou versieren.

Gelijk het goddelijk Hart van Jesus gewoonlijk wordt afgebeeld, zóó heeft de Zaligmaker Het aan die heilige religieuse getoond: — een Hart, eene doornenkroon er om, een kruis bovenop, op zijde eene breede wonde, waaruit bloed druppelt, vlammen schieten rondom uit. Wat dit alles beteekent, is klaar genoeg.

*) Margareta Maria Alacoque, door de H. Kerk reeds als Zalige vereerd.

De devotie tot het Hart van Jesus is eene vurige vereering van het wezenlijke goddelijke Hart van Jesus, dat nu in den hemel is, dat altijd van liefde voor den mensch geklopt heeft, gelijk Het nu nog onophoudelijk het doet. Deze devotie is dan ook de vereering van Jesus' goddelijk Hart als het zinnebeeld zijner oneindige liefde. Van welke liefde? Van die liefde, welke Jesus op den avond vóór zijn lijden het aanbiddelijk Sacrament deed instellen, waardoor Hij ons zijn goddelijk Vleesch en Bloed als onderpand zijner oneindige liefde achterliet; — van die liefde, welke Jesus den dood deed zoeken aan het schandelijke Kruis in de gruwelijkste pijnen om ons te verlossen; — van die liefde, welke na zijn dood nog dat liefderijk Hart door eene lans deed openen, opdat wij daar eene veilige schuilplaats zouden vinden in de bekoring, rust en troost bij zoovele kwellingen des levens. En waar is dit Hart nu? In den hemel; zie het dáár, hoe Het nog van liefde voor ons vlamt; altijd bidt Het, altijd zucht Het tot den hemelschen Vader voor ons, voor onze zaligheid. Waar is Het nog meer? O ja, dat goddelijk Hart bezitten wij in het allerheiligste Sacrament; ja, dáár is Het; dáár leeft Het, dáár bemint Het, dáár vlamt Het van liefde voor ons; want 't is hetzelfde goddelijk Hart, dat in den hemel is.

Jesus Christus klaagde het aan diezelfde religieuse, dat zijn liefderijk Hart onder de men-

schen zoo weinig vereerd, zijne liefde zoo miskend werd; dat Hij in plaats van dankbaarheid en wederliefde zooveel koelheid en onverschilligheid moest ondervinden; dat Hij in het H. Sacrament zijner liefde zoo werd vergeten, zoo oneerbiedig behandeld.

Wat zullen *wij* doen? Zullen wij ons aansluiten bij die ondankbare menschen, over welke de zoete Jesus zich zoo bitter beklagde? Zullen wij ongevoelig zijn, wanneer wij eene afbeelding van Jesus' goddelijk Hart onder de oogen hebben? Zullen wij een Kruisbeeld kunnen zien, zonder met aandoening te denken aan dat beminnelijk Hart, uit liefde voor ons doorwond? Zullen wij voor het allerheiligste Sacrament kunnen nederknielen, zonder het daar tegenwoordige, levende en van liefde vlammeende Hart met den diepsten eerbied en de vurigste dankbaarheid te aanbidden? Of zullen wij nog, gelijk helaas! reeds zoo dikwijls gebeurd is, dat liefderijke Hart in het allerheiligste Sacrament door onze oneerbiedigheden bedroeven? Zullen wij dat zoete Hart nieuwe redenen van klagen geven? O, laat ons liever goedmaken, wat wij vroeger misdaan hebben. Gedragen wij ons altijd zeer eerbiedig en zeer dankbaar voor het allerheiligste Sacrament, vooral onder de H. Mis en het H. Lof en bij onze HH. Communiën, en maken wij ons de gewoonte eigen van dagelijks te verzuchten:

O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds meer en meer beminne. Amen.

GEBED.

O zoet Hart van mijn Verlosser, ik aanbid U met den diepsten eerbied als het Hart van mijn God en Schepper. Dat Hart, o mijn God, hebt Gij U zelven gevormd, zóó schoon, zóó volmaakt, zóó heilig; Gij hebt dat vereenigd met uwe Godheid: alle menschen en Engelen moeten dat goddelijk Hart aanbidden. Dat Hart hebt Gij U zelven gegeven, om met dat Hart alle menschen te beminnen, hun het duidelijkt uwe oneindige liefde te toonen. O, hoeveel hebt Gij in dat teedere, dat gevoelige, dat liefdevolle Hart geleden! Hoeveel verdriet, hoeveel bespotting en versmading, hoeveel benauwdheid en angsten! Ach, ik hoor U klagen in den hof van Olijven: „*Mijne ziel is bedroefd tot den dood*”. Ik hoor U klagen aan het Kruis: „*Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?*” En dat alles heeft uw zoet Hart geleden uit liefde voor mij. O beminnelijk Hart, ik dank U. O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds meer en meer beminne.

O minnelijk Hart, ik zie U afgebeeld met doornen gekroond, ik zie een Kruis op U geplant: ik begrijp het, de liefde van uw goddelijk Hart heeft die wreede doornenkroon gevlochten en met onbeschrijfelijke smarten op uw heilig Hoofd gedrukt; — het was de liefde van uw minnelijk Hart, die U het Kruis deed om-

hel.
vre
Ha
Wo
doe
om
zoe
laa
daa
gen
voo
ma
onu
cra
ing
zou
Ha
taa
nac
Cor
der
wig
U
me
mi
afg
Al
die

helzen, U aan het Kruis heeft gehecht en in de vreeselijkste pijnen heeft doen sterven. O zoet Hart van Jesus, ik bespeur in U eene diepe Wonde, gemaakt door de wreede lans, neen, door uwe liefde, welke die lans heeft bestierd, om voor mij een toevluchtsoord te openen. O zoet Hart van Jesus, ik dank U, ik bemin U, laat mijne ziel rusten in die heilige Wonde, om daar met een dankbaar medelijden te overwegen, hoeveel pijnen en schande Gij uit liefde voor mij geleden hebt. O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds meer en meer beminne.

O allerminnelijkst Hart, ik dank U voor die onuitsprekelijke liefde, waardoor Gij het H. Sacrament van uw goddelijk Vleesch en Bloed hebt ingesteld; opdat uw zoet Hart altijd bij ons zoude verblijven in het Tabernakel; uw zoet Hart dagelijks bij het H. Misoffer op het Altaar, gelijk eens aan het Kruis, voor ons genade zoude roepen; uw zoet Hart door de H. Communie met ons hart zoude vereenigd worden. O onbegrijpelijke Liefde, ik dank U in eeuwigheid. O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds meer en meer beminne.

O goddelijk Hart van mijn Jesus, in den hemel zijt en blijft Gij nog altijd datzelfde zoete, minnende Hart. Ja, ik weet, waarom Gij wordt afgebeeld met vlammen geheel en al omringd. Altijd, altijd gloeit uw Hart van liefde; door die liefde vergeet Gij ons nimmer; door die

liefde zijt Gij altijd bereid ons te helpen; door die liefde bidt Gij altijd uw hemelschen Vader voor ons. O altijd vlammend Hart van mijn Jesus, ik dank U, ik bemin U. O zoet Hart van Jesus, maak dat ik U steeds meer en meer be- minne.

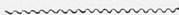
O allerzoetste Hart van Jesus, mocht Gij door alle menschen gekend, geloofd, gedankt en be- mind worden! Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoog- heilig en goddelijk Sacrament!

Bemerking. Beschouw als de schoonste sieraden voor uwe kamer: een KRUISBEELD, eene afbeelding van het allerhei- ligste HART VAN JESUS, eene afbeelding van het onbevleete HART VAN MARIA (of wel een *Lieve-Vrouwebeeldje*) en een WIJWATERBAKJE, dat nooit 24 uren achtereen droog mag zijn.

Tweede Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT LIEFDE.

Wij mogen vertrouwen, dat door de vorige Oe- feningen met den bijstand der goddelijke gena- de reeds eenige gevoelens van liefde tot Jesus

Ch
ons
en
Jes
nen
ste
nen
Co
ge
het
gro
zoo
vre
kw
da
eer
all
ku
eer
me
taa
wa
de
Ch
uw
Sa
du
ve
he
ge

Christus in ons hart zullen zijn opgewekt. Laat ons trachten die gevoelens in ons te bewaren en zoo mogelijk nog te versterken. Kunnen wij Jesus Christus ooit te veel, ooit genoeg beminnen? Een hart vol van liefde is het behagelijkste offer, dat we Jesus in de H. Communie kunnen aanbieden. Nog eens: wie doet de heiligste Communie? Niet degene, die het minste kwaad gedaan heeft, maar die Jesus op het oogenblik het meeste bemint. Meent gij veel kwaad en groot kwaad gedaan te hebben: dat is niets, zoo gij slechts des te meer bemint. Zoudt gij vreezen, dat ge van alle kinderen het meeste kwaad gedaan hadt en derhalve de grootste zondaar onder hen waart; toch kunt gij niet alleen eene heilige, maar de heiligste Communie van allen doen: — waart gij vroeger de laatste, gij kunt nu de eerste worden. Moet u dat niet een groot vertrouwen inboezemen? Welaan dan, met een groot hart, met klimmenden moed uwe taak voortgezet; uwe onmacht erkennende, verwacht met onwankelbaar vertrouwen alles van de goedheid van God, van de liefde van Jesus Christus. De gelukkige dag is nabij; verdubbel uwe pogingen; uw minnelijke Jesus in zijn H. Sacrament met zijne oneindige liefde moet u gedurig voor den geest zweven. Bid veel, verzucht veel tot Hem; stort uwe liefde in honderdmaal herhaalde schietgebeden uit; treur over uwe ongevoeligheid, vraag Hem aanhoudend zijne liefde;

immers vergeten wij niet, dat Hij zelf de liefde in ons hart moet storten en vermeerderen.

Om Jesus te beminnen is het niet genoeg, dikwijls te zeggen: lieve Jesus, ik bemin U. De liefde moet zich door de werken bewijzen. Wat moeten wij dan doen, om te toonen, dat wij Jesus beminnen? Wij moeten doen al wat Jesus verlangt. En wat verlangt Jesus van ons, in deze omstandigheden? Wat is Hem het meest behagelijk? Dat wij Hem een *zuiver, nederig en gehoorzaam* hart aanbieden. Hoe reiner, hoe ootmoediger, hoe gehoorzamer wij zijn, hoe meer wij Hem zullen behagen. En wijl wij nu toch gedurig Jesus Christus in zijn H. Sacrament voor oogen hebben, zal ons deze oefening gemakkelijk vallen; want wij zullen zien, dat Jesus Christus in zijn aanbiddelijk Geheim ons die deugden herinnert, of, om zoo te spreken, zelf oefent ter liefde van ons.

De sneeuwwitte, de liebieblanke kleur van de gedaante des broods, die heldere witheid van de H. Hostie herinnert ons gedurig aan de *vlekkelooze heiligheid* van Jesus Christus, die het Lam is zonder vlek. 't Zij ook eene herinnering voor ons, dat wij ons hart steeds meer en meer moeten zuiveren van de vlekken der zonden; want de zuivere Jesus bemint de zuiveren van harte. Hoe zuiverder ons hart is, hoe meer wij Hem behagen. Daarom, hebben wij al onze ziel door eene goede Biecht gezuiverd; er kunnen nog

vlekk
ven.
herni
legge
bidde
en m
He
merk
de z
is H
woor
gen
bore
hier
ger;
en
zoo
wan
liefd
nede
was
Voer
lehe
pen.
„mo
Hen
vind
trot
de

liefde
dik-
De
Wat
wij
Jesus
deze
behan-
ge-
oot-
meer
toch
voor
kke-
Jesus
die
zelf
n de
n de
kke-
Lam
voor
noe-
want
arte.
Hem
door
nog

vlekken van dagelijksche fouten zijn overgebleven. Trachten wij die uit te wischen door een hernieuwd berouw. Verfoeien wij het minste kwaad, leggen wij alle verkleefdheid aan de zonde af, en bidden wij den zuiveren Jesus, dat Hij ons meer en meer reinige van onze fouten en gebreken.

Het tweede, dat wij in het H. Sacrament opmerken, is de *diepe vernedering*, waaraan zich de zoete Jesus te onzer liefde onderwerpt. Wie is Hij, die in het aanbiddelijk Sacrament tegenwoordig is? En daarentegen wat zien onze oogen? Klein was Jesus, toen Hij als een pasgeboren Kind lag in de kribbe te Bethlehem; maar hier toont Hij zich nog veel geringer en nietiger; onder de kleine Hostie verschuilt Hij zich, en 't is alleen uit liefde voor ons, dat Hij zich zoo klein maakt. O, hoe zal het Hem behagen, wanneer wij ook ons zelven klein maken ter liefde van Hem; Hij toch heeft de kleinen, de nederigen van harte, lief. Eene nederige Maagd was zijne Moeder; de nederige Joseph was zijn Voedstervader; de eenvoudige herders van Bethlehem werden het eerst bij zijne kribbe geroepen. Jesus heeft gezegd: „*Leert van Mij ootmoedig van harte zijn.*” Welnu, leeren wij van Hem de ootmoedigheid, en wij zullen behagen vinden in zijne oogen. Verbannen wij dan alle trotsche gedachten; verheffen wij ons niet boven de andere kinderen, die met ons hunne eerste

H. Communie zullen doen. Vergelijken wij ons niet eens met hen; maar denken wij alleen aan ons zelve, aan onze eigene nietigheid, gelijk de nederige publikaan van het Evangelie, die, alleen aan den barmhartigen God en zijne eigene ellende denkende, rouwhartig op zijne borst sloeg, zuchtende: „*God, wees mij, zondaar, genadig!*” Ja, vernederen wij ons dikwijls voor Jesus Christus in zijn H. Sacrament, zuchtende: *Heer, wie zijt Gij, en wie ben ik? Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak. Overtuig mij nog meer van mijne onwaardigheid; dat ik steeds kleiner worde in mijne oogen.*

Ten laatste bewonderen wij nog die *stipte gehoorzaamheid*, waarmede zich Jesus Christus in zijn H. Sacrament aan den wil der menschen onderwerpt. Op het woord van den Priester komt Jesus Christus onder de H. Mis op het Altaar tegenwoordig, en dat op het woord van elken Priester welkdanigen ook, en dat altijd zonder ooit te weigeren, en dat aanstonds zonder een oogenblik te wachten. Jesus Christus laat zich in het H. Sacrament door den Priester nemen, dragen, opsluiten of geven, gelijk de Priester goedvindt. O, wanneer de minnelijke Jesus, ter liefde van ons, zoo gehoorzaam is aan den wil des Priesters, laat ons dan ook, ter liefde van Hem, stipt gehoorzaam zijn aan den Priester, om vandaag en morgen alles nauwkeurig te doen wat hij ons voorschrijft, wat hij van ons ver-

lang
ders
Laat
door
nen
acht
liefd

O
God
liefd
gelu
God
lang
toon
sus
will

I
O
heil
bid
als
Go
ook
Gij
goo
mij
har

langt. Laat ons gehoorzaam zijn aan onze Ouders door te trachten hunne wenken te raden. Laat ons gehoorzaam zijn aan Jesus Christus door niet het minste te doen wat Hem zou kunnen mishagen. Zóó is het dat wij Jesus waarachtig zullen beminnen; want wij bewijzen onze liefde door onze daden.

AKTE VAN LIEFDE.

O mijn minnelijke Jesus, ik bemin U als mijn God en Zaligmaker boven alles met de innigste liefde. Wat zou ik ondankbaar, wat zou ik ongelukkig zijn, zoo ik U niet beminde! Ja, mijn God, Gij weet, dat ik U liefheb; maar Gij verlangt, dat mijne liefde zich door de werken toone. Allerbillijkst is uw verlangen, o lieve Jesus, en daarom roep ik met volkomene bereidwilligheid tot U:

Heer Jesus, spreek, wat wilt Gij dat ik doe?

Gij wenscht een *zuiver hart* van mij. In de heilige Hostie, in die lelieblanke gedaante, aanbidd ik U als het Lam zonder vlek, maar ook als het Lam, dat de zonden wegneemt. Heilige God, Gij bemint de zuiverheid, maar Gij schenkt ook de zuiverheid. O barmhartige Jesus, delg Gij al mijne boosheden uit; wasch mij af in uw goddelijk Bloed; wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, schep in mij een zuiver hart. Ik vertrouw het, barmhartige Jesus, door

de heilige Biecht hebt Gij reeds mijne ziel gezuiverd; maar daarom is zij nog niet gansch zuiver. O, die overgeblevene vlekken wenschte ik, tot de laatste toe, uitgewischt. O zoete Jesus, spreek slechts een woord, en mijne ziel zal rein worden, als zij geweest is bij mijn H. Doopsel. Zeg alleen tot mijne ziel: „Ik wil het; „word gezuiverd”; en mijne ziel zal, van de laatste vlek der melaatschheid gezuiverd, witter worden dan sneeuw. Ja, minnelijke Jesus, ik verlang die engelreine zuiverheid des harten; ik verfoei alle zonden tot de allerkleinste, om des te meer U mijne liefde te toonen, U des te meer te behagen.

Heer Jesus, spreek, wat verlangt Gij nog van mij?

Gij verlangt van mij een *nederig hart*; want Gij weerstaat den hoovaardigen, en verleent uwe genade aan de ootmoedigen. Zou ik met een hoovaardig gemoed U durven naderen, als ik zie hoe Gij U, ten wille van mij, in het H. Sacrament uwer liefde vernedert? Den luister van uw verheerlijkt Lichaam, de majesteit uwer Godheid omsluit Gij door de nietige gedaante van brood en beperkt Gij in eene kleine Hostie. Ja, ik begrijp U, minnelijke Jesus, Gij leert mij ootmoedig van harte wezen; maar met uw goddelijk voorbeeld schenk mij tevens uwen goddelijken bijstand, om ootmoedig te kunnen zijn gelijk Gij verlangt. O nederige Jesus, maak mij klein

in m
wat
ven
ik v
mijn
voor
aanb
H
meer
G
O,
cran
wil
door
derh
gen
wen
lang
te g
trac
nau
daag
kun
help
neig
mor
doe
den
is,
ziel

in mijne eigene oogen. Laat mij duidelijk zien wat ik ben, dan zal ik ongetwijfeld van mij zelve wel nederig denken, nederig gevoelen. Mocht ik vóór uw H. Sacrament, in het bewustzijn van mijne eigene nietigheid, wegzinken als een offer voor de liefde, waardoor Gij U zoo diep in uw aanbiddelijk Sacrament vernedert!

Heer Jesus, spreek, wat verlangt Gij nog meer van mij?

Gij verlangt van mij ook een *gehoorzaam hart*. O, uit liefde voor ons zie ik U in uw H. Sacrament altijd zoo stipt gehoorzaam zijn aan den wil des Priesters: ik zal mijn best doen, om door mijne stipte gehoorzaamheid U mijne wederliefde te betuigen. In den wil, in het verlangen des Priesters, die mij voorbereidt, in den wensch mijner Ouders zal ik uwen wil, uw verlangen, uwe wenschen erkennen, en door hun te gehoorzamen en hen te voorkomen zal ik trachten U te behagen, allerliefste Jesus. Ik zal nauwkeurig op mij zelve letten, om vooral vandaag en morgen toch niets te doen, wat U zou kunnen bedroeven. Maar Gij, barmhartige Jesus, help mijne zwakheid, buig mijn hart, al mijne neigingen naar uwen aanbiddelijken wil, opdat morgen, als Gij, mijn Jesus, uwe intrede zult doen in mijn hart, Gij er niets in moogt vinden, dat met uwe heilige liefde in tegenspraak is, en wij te zamen slechts één hart en ééne ziel mogen uitmaken. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament !

Derde Oefening.

Voorbereidingsgebed. O mijn God, enz. Zie bl. 63.

OPWEKKING TOT EEN VURIG VERLANGEN.

Wij hebben reeds ons vertrouwen en onze liefde opgewekt tot Jesus Christus in zijn H. Sacrament: dat vertrouwen, die liefde moet aangroeien tot een vurig verlangen. 't Is de beste gesteltenis, die wij kunnen aanbrengen, alleraardigst voor Jesus Christus en allervoordeeligst voor ons.

Jesus geeft ons zijn H. Sacrament als eene spijs voor onze ziel. Wanneer wij, op etenstijd aan tafel gezeten, geen trek gevoelen om te eten, het zal wezen, omdat onze maag ongesteld is of omdat de opgediende spijs ons niet bevalt. Zoo ook, als wij geen trek gevoelen naar die heilige Spijs, die ons tegen morgen is toegezegd, dan is dit een teeken, dat of onze ziel ongesteld is of wij die hemelsche Spijze niet waardeeren. Integendeel, een gast, die met gretigheid van de opgedichte gerechten gebruik maakt, geeft bewijs van gezondheid en tevens vereert hij den

gast
ook,
heili
een
stan
als
herh
E
dien
het
men
den
toon
van
digi
zij g
uren
dat
sloe
digi
blij
te g
ong
hebl
nu
wij
iets
dan
wij
opd

gastheer door zijne tafel smakelijk te vinden. Zoo ook, eten wij met zekere gretigheid, met een heiligen honger, aan Jesus' Bruiloftsmaal, 't zal een teeken zijn, dat onze ziel in volkomen welstand is, en dat wij het Feestgerecht roemen als eene Spijze, die kostelijk is en, gelijk de Kerk herhaaldelijk zingt, „*alle zoetheid in zich bevat.*”

En moeten wij nu eerst morgen dien trek, dien geestelijken honger gevoelen, morgen, als het gelukkige uur van aan te zitten zal gekomen zijn? Wanneer kinderen tegen een volgenden dag op een groot feest worden genoodigd, toonen zij zich dan onverschillig totdat het uur van het feest gekomen is? O neen, de uitnoodiging maakt hen reeds blijde; sedert denken zij gedurig aan de genoegens van morgen; de uren loopen hun te langzaam: zóó verlangen zij, dat het maar morgen ware, dat het feestuur maar sloeg. Zoo ook moesten wij, sedert de aankondiging van den dag onzer eerste Communie, blijde zijn en met ongeduld den gelukkigen dag te gemoet zien, en met elken dag moest ons ongeduld aangroeien. En o, met welke blijdschap hebben wij dezen dag moeten zien aanbreken, nu wij kunnen zeggen: MORGEN, MORGEN doen wij onze eerste H. Communie! Kunnen wij over iets anders denken, over iets anders spreken, dan over het groote Feest van morgen? Zouden wij aan de uren geene vleugelen willen geven; opdat het toch maar spoedig morgen ware? O,

hoe vurig moet ons verlangen zijn naar het Feest van morgen! En inderdaad, wij haken en verlangen naar onzen schoonen Communiedag, naar ons grootste en blijdeste Feest. Maar hier eene ernstige vraag: Is ons verlangen zuiver? Schuilt er niets onder van den geest der wereld? Waarom zijn wij zoo blijde, zoo verlangend naar onze eerste Communie? Spelen onze gedachten niet veel op de schoone kleederen en sieraden, die we morgen voor het eerst zullen dragen? Is ons hart daarop niet te veel gesteld? Zijn wij niet te zeer verlangend naar die vergankelijke spijzen des lichaams, waarop wij hopen morgen onthaald te worden? O hoe bedroevend zou het zijn, wanneer Jesus Christus in zijn H. Sacrament moest klagen: *Ziet, al die kinderen verlangen naar het groote Feest van morgen; maar er zijn er enkelen onder hen, die meer denken aan de schoone kleederen van morgen dan aan het Bruiloftskleed hunner ziel; — er zijn er, wier hart meer gesteld is op de lekkernijen van morgen dan op de hemelsche Spijze, die Ik hun beloofd heb. Ik wil hun mijn goddelijk Vleesch en Bloed te eten geven; ik verlang zoo vurig mij op het nauwst met hen te vereenigen, hen ziel aan ziel te omhelzen; en ziet — zij verlangen niet; hun hart blijft nog van Mij verwijderd!...* Ach, moeten wij niet met zekeren angst deze woorden lezen, en bedroefd vragen: *Heer, ben ik het?* Moeten wij niet vreezen, dat ons eigen hart ons bedriegt; dat

wij
verlan
ander
nelijk
ons
geest
nen,
Jesus
wij r
lange
liefde

O
het
den
zuive
were
binn
naar
aan
verg
alle
mun
de g
liefd
mac
mid
en

wij meenen naar onze eerste H. Communie te verlangen; maar dat wij in waarheid naar iets anders verlangen? Laat ons daarom onzen minnelijken Zaligmaker ootmoedig smeeken, dat Hij ons helpe alle wereldsche gedachten uit onzen geest, alle onedele verlangens uit ons hart bannen, opdat onze geest en ons hart geheel tot Jesus in zijn H. Sacrament gekeerd blijven, en wij met de zuiverste meening steeds vuriger verlangen naar het hemelsche Manna, waarop zijne liefde ons morgen zal onthalen.

AKTE VAN VERLANGEN.

O minnelijke Jesus, wat ben ik blijde, dat het groote Feest nabij is; ik verlang vurig naar den dag van morgen, maar Gij, zoete Jesus, zuiver en heilig mijn verlangen, wanneer eenige wereldsche genegenheid in mijn hart zou zijn binnengedrongen. Verwijder van mij alle zucht naar ijdelen opschik, en maak, dat de gedachte aan uw heilig Gastmaal mij al het overige doe vergeten. Ik verlang naar den dag van morgen alleen om het groote geluk, dat eene H. Communie aanbrengt. Gelijk een zieke verlangt naar de gezondheid, zoo verlangt mijne ziel naar U, liefderijke Jesus; mijne ziel is krank, kom, almachtige Geneesheer, met uw hemelsch geneesmiddel mijne ziel genezen. Gelijk een hongerige en dorstige verlangt naar spijs en drank, zoo

verlangt mijne ziel naar U; kom, o zoete Jesus, mijne hongerige en dorstige ziel voeden en laven met uw goddelijk Vleesch en Bloed. Gij verlangt met mij te zijn, o Bruidegom mijner ziel, ik ook verlang met U te wezen. In uwe liefde wilt Gij mij omhelzen; ik ook, liefste Jesus, wensch U aan mijn hart te drukken. Zoovele Profeten van het Oude Verbond wenschten U te zien, en zij hebben U niet mogen zien. Ik ook verlang U te zien, en ik zal U zien met de oogen des geloofs, ik zal U op mijne tong ontvangen, in mijn hart dragen: ik zal U, mijn God, mijn Schepper, mijn Verlosser, geheel en al bezitten. O mijn Jesus, wat zal mijne ziel rijk wezen! Mijn Engel zal zich verblijden, en die mij zien, zullen mij gelukkig heeten. O mijn Jesus, mochten de uren sneller loopen; mochte het toch spoedig MORGEN worden! Kom, mijn zoete Jesus, en wil niet toeven. Kom, Bruidegom mijner ziel, opdat ik moge zeggen: mijn Beminde is aan mij, en ik aan Hem. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

OF
,, 2
Zóo
volk
sten
lijkt
Zeger
Pa
Om
Dit
Br
Da
Me
Mann
H. S
weest
der O
king
het O
die a
bevat
van g
beden
gij h
nog

OP DEN VOORAVOND DER EERSTE H. COMMUNIE.

„Morgen

„zult gij zien de glorie des Heeren”.

Zóó, lieve Kinderen, sprak Mozes tot Gods uitverkoren volk in de woestijn, daags voordat het Manna voor den eersten keer van den hemel zoude regenen. De H. Kerk vergelijkt het Manna dikwijls met het H. Sacrament. Vóór elken Zegen met het Allerheiligste hoort gij zingen:

Panem de coelo praestitisti eis.

Omne delectamentum in se habentem.

Dit beteekent:

Brood van den hemel hebt Gij hun geschonken.

Dat alle zoetheid in zich bevat.

Met deze woorden wordt in het Boek der Wijsheid het Manna geprezen. De H. Kerk past deze lofspraak toe op het H. Sacrament. Gij weet wat het Manna der Israelieten geweest is; gij weet ook wat het H. Sacrament, het Manna der Christenen, is; en zoo weet gij tevens, dat bij vergelijking het Manna van het Nieuwe Verbond het Manna van het Oude verbond *oneindig* te boven gaat. Het nieuwe Manna, die andere Spijze uit den hemel, die alle zoetheid in zich bevat, gij kent dat Manna; gij hebt er deze dagen gedurig van gehoord, gij hebt er aanhoudend aan gedacht, om gebeden, naar verlangd; gij hebt dat Manna dikwijls gezien, gij hebt er anderen van zien eten; maar gij zelf hebt het nog niet geproefd; doch —

Morgen — Morgen

zal dat goddelijke Manna *voor u* uit den hemel regenen;
MORGEN zult gij het proeven; MORGEN zult gij gelukkig
zijn! O ja, gebruikt dat woord MORGEN — MORGEN, om
in u dat heilige verlangen tot Jesus Christus in de H. Com-
munie levendig te houden.

MORGEN zal ik mijne eerste Communie doen.

MORGEN zal ik het goddelijk Lichaam en Bloed
van mijn Jesus ontvangen.

MORGEN zal ik mijn God bezitten.

MORGEN is het groote Bruiloftsfeest mijner ziel.

MORGEN ben ik het gelukkigste kind der wereld.

MORGEN, mijn Jesus, mijn God, mijn Zalig-
maker!

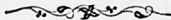
MORGEN zal ik U in mijn hart ontvangen;

MORGEN zal ik U omhelzen;

MORGEN zal ik proeven, hoe zoet Gij zijt!

Morgen! — Morgen!

de schoonste, de gelukkigste
dag mijns levens!

Een v
Lever
Morg
Avon
Gebe
Kruis
Het
Litan
Bijzo
Schie
Over

ALGE
Eerst
Eerst
Twee
Derd
Twee
Eers
Twee
Derd

INHOUD.

Een woord tot de Kinderen	5
Levensregel gedurende de Novene	12
Morgengebed	17
Avondgebed	18
Gebeden onder de H. Mis.	21
Kruiswagoefening	30
Het Rozenhoedje	52
Litanie van Onze-Lieve-Vrouw	55
Bijzondere dagelijksche gebeden	58
Schietgebeden en verzuchtingen	60
Overzicht der Novene	62

Eerste drie dagen,

toegewijd aan de H. Familie.

ALGEMEENE VOORBEREIDING	63
<i>Eerste dag</i> , toegewijd aan het Kind Jesus. „	
Eerste Oefening, voornemen en gebed. . „	
Tweede Oefening, voornemen en gebed . .	68
Derde Oefening, voornemen en gebed . .	72
<i>Tweede dag</i> , toegewijd aan het Kind Maria. „	76
Eerste Oefening, voornemen en gebed. . „	
Tweede Oefening, voornemen en gebed . .	81
Derde Oefening, voornemen en gebed . .	86

<i>Derde dag</i> , toegewijd aan den H. Joseph.	92
Eerste Oefening, voornemen en gebed . . „	
Tweede Oefening, voornemen en gebed . .	96
Derde Oefening, voornemen en gebed . .	100

Middelste drie dagen ,

toegewijd aan onze H. Beschermers.

NADERE VOORBEREIDING TOT DE H. BIECHT. 105

<i>Vierde dag</i> , toegewijd aan den H. Bewaarengel. „	
Eerste Oefening. Tot den H. Bewaarengel . „	
Bemerkingen over 't onderzoek van geweten.	107
Voornemen en gebed	109
Tweede Oefening. Gebed vóór het onderzoek. „	
Onderzoek. Biechtspiegel, eerste gedeelte .	111
Gebed na het eerste onderzoek	116
Derde Oef. Gebed vóór het tweede onderzoek. „	
Onderzoek. Biechtspiegel, tweede gedeelte.	117
Gebed na het onderzoek	121
<i>Vijfde dag</i> , toegewijd aan den H. Dooppatroon.	123
Eerste Oefening. Tot den H. Dooppatroon. „	
Bemerkingen over het berouw	125
Voornemen en gebed	127
Tweede Oefening. Korte overdenkingen om zich tot berouw op te wekken	128
De dood is de straf der zonde	129
De doodzonde opent de hel	131
De doodzonde sluit den hemel	133
Derde Oefening. Voortzetting van het berouw.	135
Gruwelijk is de zonde, omdat de zondaar	

92

"
96

100

s.

105

"

"
107

109

"
111

116

"
117

121

123

"
125

127

128

129

131

133

135

